

Hallituksen esitys Eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettua lakia siten, että polttoaineiden verotus perustuisi polttoaineen energiasisältöön ja poltosta syntyvään hiilidioksidin ominaispäästöön, jolloin valmisteverona kannettava vero muutettaisiin nimeltään energiasisältöveroksi ja hiilidioksidiveroksi. Huoltovarmuusmaksu säilyisi nykyisenä sekä tasoltaan että perusteeltaan. Ehdotetut muutokset edellyttävät myös ajoneuvoverolain ja maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamista.

Fossiilisilta ja bioperäisiltä polttoaineilta kannettaisiin energiasisältöön suhteutettua energiasisältöveroa, mikä alentaisi erityisesti etanolin veroa. Hiilidioksidiveron laskenta-perustetta nostettaisiin nykyisestä. Hiilidioksidiverossa otettaisiin huomioon biopolttoaineilla saavutettavat hiilidioksidin vähenemät suhteessa fossiilisiin polttoaineisiin, mikä antaisi etua hiilidioksiditehokkaille biopolttoaineille. Ehdotettu verorakenteen muutos koskisi myös nykyisin verotonta biopolttoöljyä. Biokaasu säilyisi verottomana.

Lisäksi otettaisiin käyttöön energiasisältöverosta tehtävä laatuporrastus terveydelle haitallisia lähipäästöjä vähentäville polttoaineille. Laatuporrastus koskisi liikennepolttoaineista parafiinista dieseliä. Maa- ja biokaasun osalta lähipäästöhyöty otettaisiin huomioon henkilöautojen käyttövoimaveron tasoa alentavana tekijänä.

Myös rikittömälle kevyelle polttoöljylle ehdotetaan laatuporrastusta. Pienmoottori-bensiinin laatuporrastuksella pyrittäisiin vähentämään moottorisahojen, ruohonleikkureiden ja muiden pientyökoneiden pakokaasupäästöistä aiheutuvia terveyshaittoja.

Ajoneuvoja koskeva, energiasisältöön sekä hiilidioksidi- ja lähipäästöihin perustuva rakenneuudistus toteutettaisiin polttoaineiden verotuksella tai polttoaineerotuksen ja ajo-

neuvojen käyttövoimaveron yhdistelmällä. Dieselautojen sekä kaasu- ja sähkökäyttöisten henkilöautojen käyttövoimaverotus muuttuisi.

Liikennepolttoaineiden polttoaineerotuksen rakennemuutos toteutettaisiin mahdollisimman tuottoneutraalisti. Bensiinin verotason ei esitetä muutoksia ja dieselöljylle ehdotettu veronkorotus ehdotetaan otettavaksi huomioon henkilö- ja kuorma-autojen käyttövoimaveron yleistä tasoa alentamalla.

Lämmitys- ja voimalaitospolttoaineista kevyen ja raskaan polttoöljyn, kivihiilen ja maakaasun sekä sähkön valmisteveroja korotettaisiin verojen rakennemuutoksen yhteydessä noin 730 miljoonalla eurolla työnantajan kansaneläkemaksun poistamisesta aiheutuvien verotuottomenetysten korvaamiseksi.

Yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa käytettävien polttoaineiden hiilidioksidi- veroa alennettaisiin 50 prosentilla päällekkäisen hiilidioksidiohjauksen vähentämiseksi ja yhdistetyn tuotannon kilpailukyvyyn parantamiseksi. Energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautuksen myöntämisessä sovellettaviin raja-arvoihin ei ehdoteta muutoksia. Maakaasun veronkorotus ehdotetaan toteutettavaksi portaittain.

Polttoturpeelle ehdotetaan vaiheittain nousevaa, matalaa energiaveroa, joka ei perustuisi energiasisältöön tai hiilidioksidin ominaispäästöön. Mäntyöljystä valmisteverona kannettavaa energiaveroa korotettaisiin raskasta polttoöljyä vastaavasti.

Maatalouden energiaveropalautuksia korotettaisiin veron korotusten hyvittämiseksi maataloudelle.

Maakaasun verotusmenettely ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi muun valmisteverotuksen kanssa. Siitä suoritettaisiin vero luovutettaessa maakaasua kulutukseen maakaasun siirtoverkosta nykyisen maahantuontiverotuksen sijasta. Niin sanotut mikrovoimalaitokset vapautettaisiin kokonaan sähköverovelvollisuudesta. Energiaverotukseen tehtäi-

siin myös eräitä teknisluonteisia täsmennyksiä.

Esitys liittyy valtion vuoden 2011 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2011 alusta edellyttäen, että komissio myöntää ehdotetuille muutoksille tarvittavat

valtioneuvoston päätökset. Fossiilisen dieselöljyn veronkorotusta sovellettaisiin kuitenkin vasta vuoden 2012 alusta. Henkilö- ja kuorma-autojen käyttövoimaveron alennus toteutuisi vastaavasti täysimääräisenä vasta vuonna 2012. Kaasu- ja sähkökäyttöisten henkilöautojen käyttövoimaveron muutokset toteutuisivat vasta vuonna 2013.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYS	3
YLEISPERUSTELUT	5
1 NYKYTILA	5
1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö	5
1.1.1 Energiaverotuksen yleinen rakenne	5
1.1.2 Nestemäisten polttoaineiden valmisteverotus	6
1.1.3 Sähkön, maakaasun, kivihiilen ja mäntyöljyn valmisteverotus	8
1.1.4 Ajoneuvojen verotus	11
1.2 EU:n lainsäädäntö	14
1.3 Nykytilan arviointi	17
1.3.1 Liikenteen polttoaineet	17
1.3.2 Lämmitys- ja voimalaitospolttoaineet	18
1.3.3 Polttoaineiden laatuun perustuva veroporrastus	20
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET	22
2.1 Tavoitteet	22
2.2 Keskeiset ehdotukset	23
2.2.1 Liikennepolttoaineiden verotus	23
2.2.2 Lämmitys- ja voimalaitospolttoaineiden sekä sähkön verotus	29
2.2.3 Nykyiset ja ehdotetut liikenne- ja lämmityspolttoaineiden verotasot	34
2.2.4 Liikenne- ja lämmityspolttoaineiden energiasisältö- ja hiilidioksidiverojen laskennan lähtöarvot	35
2.2.5 Polttoaineiden laatuun perustuvat ja muut muutokset	36
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET	37
3.1 Taloudelliset vaikutukset	37
3.2 Ympäristövaikutukset	40
3.2.1 Yleistä	40
3.2.2 Liikennepolttoaineiden verotuksen ja käyttövoimaveron rakennemuutos	40
3.2.3 Lämmityspolttoaineiden verojen korotus ja rakennemuutos	41
3.2.4 Maatalous	42
3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan	42
3.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset	43
4 ASIAN VALMISTELU	43
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ	46
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	46
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT	46
1.1 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta	46
1.2 Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta	49
1.3 Ajoneuvoverolaki	54
1.4 Laki ajoneuvoverolain 12 §:n 2 momentin kumoamisesta	55
1.5 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta	55
2 VOIMAANTULO	56
LAKIEHDOTUKSET	57
1. Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	57
LIITE, VEROTAULUKKO	62

2. Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	63
LIITE, VEROTAULUKKO	67
3. Laki ajoneuvoverolain 11 §:n muuttamisesta	68
4. Laki ajoneuvoverolain 12 §:n 2 momentin kumoamisesta	69
5. Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta	69
LIITE	71
RINNAKKAISTEKSTIT	71
1. Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta .	71
2. Laki sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta	85
3. Laki ajoneuvoverolain 11 §:n muuttamisesta	93
5. Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta	95

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

1.1.1 Energiaverotuksen yleinen rakenne

Kaikki energiatuotteet ja sähkö tulivat yhdenmukaistetun valmisteverojärjestelmän piiriin, kun energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta annettu neuvoston direktiivi 2003/96/EY, jäljempänä *energiaverodirektiivi*, tuli voimaan vuoden 2004 alusta. Valmisteveron alaisia ovat moottoribensiini, dieselöljy, etanoli, biodiesel, kevyt ja raskas polttoöljy sekä sähkö ja sähkön- ja lämmöntuotannon polttoaineet kuten kivihiili, ruskohiili, koksi ja maakaasu, puuta ja turvetta lukuun ottamatta. Direktiivissä säädetään veron rakenteesta ja verojen vähimmäistasoista. Energiatuotteisiin sovelletaan myös valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä ja direktiivin 92/12/ETY kumoamisesta annettua neuvoston direktiiviä 2008/118/EY, jäljempänä *valmisteverotusdirektiivi*. Siinä säädetään valmisteverotuksen yhdenmukaistetuista perusteista, menettelyistä ja valvontajärjestelmästä, joka kattaa tuotteiden valmistuksen, varastoinnin ja siirrot jäsenvaltioiden välillä. Valmisteverotusdirektiivi on Suomessa pantu täytäntöön valmisteverotuslailla (182/2010).

Suomessa energiatuotteiden verotuksesta säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994), jäljempänä *polttoaineverolaki*, sekä laissa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta (1260/1996), jäljempänä *sähköverolaki*. Jaottelun perusteena on ollut muun muassa nestemäisten polttoaineiden ominaisuuksien ja jakelujärjestelmien samankaltaisuus sekä se, että vuoden 2003 loppuun saakka ainoastaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverotus oli Euroopan unionissa yhdenmukaistettu.

Suomessa energiatuotteista kannettava valmistevero jakaantuu perusveroon ja lisäveroon. Perusvero on luonteeltaan fiskaalinen ja sitä kannetaan nestemäisistä polttoai-

neista kuten bensiinistä, dieselöljystä ja kevyestä polttoöljystä. Lisävero määräytyy tuotteen poltosta syntyvän ominaishiilidioksidipäästön perusteella ja sen arvona on käytetty 20,41 euroa hiilidioksiditonnilta. Lisäveroa kannetaan edellä mainituista nestemäisistä polttoaineista, raskaasta polttoöljystä sekä kivihielestä, maakaasusta ja sähköstä. Maakaasun verotaso on kuitenkin vain puolet sen laskennallisesta määrästä. Mäntyöljystä kannetaan pelkkää perusveroa, joka vastaa raskaan polttoöljyn verotaso. Mäntyöljyn verotuksen tarkoituksena on ohjata mäntyöljy energiakäyttöä jatkojalostukseen.

Suomessa sovellettavat verotasot ovat energiaverodirektiivin vähimmäisverotasojen yläpuolella. Ajoneuvojen moottoripolttoaineilla on omat verotonsa. Tuotteiden käytön, jakeluun ja verovalvontaan liittyvistä syistä Suomessa on päädytty järjestelmään, jossa lämmityspolttoaineiden sekä työkonien ja kiinteissä moottoreissa käytetyn polttoaineen verotaso on sama. Tämä koskee käytännössä kevyen polttoöljyn verotusta. Dieselöljyä lievemmin verotettu kevyt polttoöljy on valvonnallisista syistä värjättävä unionin säännösten mukaisesti.

Huvi-ilmailussa käytetystä lentobensiinistä ja -petrolista kannetaan valmisteveroa, jonka taso on liikennepolttoaineita matalampi. Kaupallisen lentoliikenteen polttoaineet ovat verottomia.

Sähköveroa kannetaan kaikesta sähköstä sen tuotantotapaan katsomatta, eikä sähkön lisävero siten perustu sähkön tuottamisessa käytettyjen polttoaineiden ominaishiilidioksidipäästöön. Sähkön vero on porrastettu yleiseen veroluokkaan I ja alempaan veroluokkaan II, jota sovelletaan teollisuudessa ja kasvihuoneviljelyssä kulutettuun sähkөөn. Sähkön tuotannossa polttoaineet ovat verottomia, kun taas lämmöntuotannon polttoaineet ovat verollisia.

Polttoaineista ja sähköstä kannetaan energiaverotuksen yhteydessä huoltovarmuusmaksua, joka tuloutetaan huoltovarmuusrastoon. Energiaverotus kuuluu tullin tehtäviin.

Verotasot vuonna 2010 ja verokertymä vuonna 2009

	<i>Perusvero</i>	<i>Lisävero</i>	<i>Huoltovarmuusmaksu</i>	<i>Verokertymä, milj. euroa</i>
Moottoribensiini snt/l	57,24	4,78	0,68	1 435
Dieselöljy snt/l	30,67	5,38	0,35	929
Kevyt polttoöljy snt/l	2,94	5,41	0,35	174
Raskas polttoöljy snt/kg	—	6,42	0,28	40
Lentopetroli snt/l	33,32	5,38	0,35	0,2
Lentobensiini snt/l	37,54	4,78	0,68	1
Yhteensä				2 579
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	—	0,87	0,013	341
— veroluokka II	—	0,25	0,013	89
Yhteensä				430
Kivihiili euroa/t	—	49,32	1,18	59
Maakaasu euroa/MWh	—	2,016	0,084	80
Mäntyöljy snt/kg	6,70	—	—	1
Yhteensä				140
Kaikki yhteensä				3 149

1.1.2 Nestemäisten polttoaineiden valmisteverotus

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua kannetaan nestemäisistä polttoaineista, joita ovat muun muassa moottoribensiini, dieselöljy, lentopetroli ja lentobensiini sekä kevyt ja raskas polttoöljy. Lisäksi nestemäisiksi polttoaineiksi määritellään kasvi- ja eläinrasvat, näiden rasvojen ja alkoholien seokset eli esterit sekä alkoholit moottori- ja lämmityspolttoaineina. Nestemäiseen polttoaineeseen lisättävästä apuaineesta on suoritettava valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua samojen perusteiden mukaan kuin siitä polttoaineesta, johon sitä lisätään. Valmisteveron, huoltovarmuusmaksun ja valmisteverotuksen valvontajärjestelmän alaisia ovat edellä mainittujen polttoaineiden lisäksi kaikki muutkin nestemäiset polttoaineet ja niitä korvaavat tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi moottoripolttoaineena. Lisäksi kaikki hiilivedyt turvetta lukuun ottamatta ovat veronalaisia lämmityspolttoaineina. Valmisteverottomia ovat nestekaasu sekä kaupallisessa vesija lentoliikenteessä käytettävät polttoaineet.

Polttoaineeverotuksen korvaavuusperiaatteen mukaan kaikki mineraaliöljyt ja muut

tuotteet kuten biopolttoaineet, jotka luovutetaan käytettäväksi moottoripolttoaineena, rinnastetaan korvattavaan fossiiliseen moottoripolttoaineeseen ja verotetaan sen mukaan joko moottoribensiininä tai dieselöljynä. Vastaavasti kaikki hiilivedyt, jotka luovutetaan käytettäväksi lämmitykseen, verotetaan vastaavan lämmityspolttoaineen mukaan joko kevyenä tai raskaana polttoöljynä.

Suomessa on käytössä ympäristöperusteinen valmisteveron alennus rikittömälle dieselöljylle ja reformuloidulle rikittömälle moottoribensiinille edellyttäen, että tuotteen rikkipitoisuus on enintään 10 milligrammaa kilogrammaa kohden. Veroporrastuksen määrä on 2,65 senttiä litralta. Moottoribensiinin veronalennuksen edellytyksenä on rikittömyyden lisäksi se, että bensiinin happipitoisuus on vähintään kaksi painoprosenttia, mutta enintään 2,7 painoprosenttia ja että bensiini täyttää höyrynpaineen osalta kesä- ja talviajalle säädetyt vaatimukset. Vähimmäishappipitoisuutta koskevalla vaatimuksella vähennetään iäkkäämpien, eikatalyysaattoriautojen häkä- ja hiilivety päästöjä. Höyrynpainevaatimuksella taas rajoitetaan haihtuvien hiilivetyjen päästöjä (VOC) ja pakokaasupäästöjä.

Kevyellä polttoöljyllä tarkoitetaan lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettäväksi soveltuvaa dieselöljyä ja kaasuöljyä, joka on tehtävä tunnistettavaksi lisäämällä polttoaineeseen sekä merkkiainetta että punaista väriainetta. Tunnistettavaksi tekemisen tarkoituksena on, että lievemmin verotetun polttoaineen laitonta käyttöä voidaan valvoa. Kevyttä polttoöljyä saa käyttää lämmityksessä, teollisissa prosesseissa, kiinteissä moottoreissa sekä tietyn edellytyksin traktoreissa ja erilaisissa työkoneissa. Tieliikenteessä henkilö-, kuorma- ja linja-autojen polttoaineena sekä dieselmoottooreilla varustetuissa huviveneissä on sitä vastoin käytettävä korkeammin verotettua värjäämätöntä dieselöljyä.

Polttoaineverolakia ei sovelleta kiinteisiin ja kaasumaisiin polttoaineisiin, sillä kyseisten tuotteiden verotuksesta säädetään sähköverolaissa.

Valmisteveron alaisten tuotteiden, kuten nestemäisten polttoaineiden, valmistaminen, jalostaminen ja varastointi verottomana on valmisteverotuslain mukaan luvanvaraista. Valmisteveron alaisiin tuotteisiin liittyvän veroriskin vuoksi yrityksen, joka valmistaa valmisteveron alaisia tuotteita tai muuten harjoittaa toimintaa väliaikaisesti valmisteverottomilla tuotteilla, on saatava toimintaansa lupa ja asetettava vakuus sekä veron suorittamista että tuotteiden siirtämistä varten. Tyypillinen nestemäisten polttoaineiden verovelvollinen on valtuutettu varastonpitäjä, jolla on oikeus valmistaa ja varastoida polttoaineita väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Valmistevero tulee suorittavaksi, kun tuote luovutetaan kulutukseen tästä järjestelmästä. Väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä tuotteita voidaan siirtää veroja maksamatta toiselle verottoman varaston luvan haltijalle joko Suomessa tai toisessa jäsenvaltiossa. Käytännössä järjestely tarkoittaa sitä, että polttonesteistä vero suoritetaan siinä vaiheessa, kun polttoaine luovutetaan kulutukseen verottomasta varastosta eli käytännössä öljy-yhtiön tukkuvarastosta huoltoasemille, teollisuudelle tai energialaitoksille. Järjestelmän etuna on se, että vero tulee suorittavaksi vasta siinä vaiheessa, kun tuote luovutetaan kulukseen, eikä veroa siten tarvitse suorittaa etukäteen. Muiden valmisteve-

rojen tapaan energiatuotteiden vähittäismyyjät tai kuluttajat eivät ole tekemisissä valmisteverotuksen kanssa, vaan valmisteverot sisältyvät tuotteiden hankintahintaan. Valmisteverotuslain mukaan verovelvollisia ovat myös ne, jotka ovat hankkineet polttoaineita verotta, jos tuotteita ei ole käytetty verottomaan tarkoitukseen. Lisäksi polttoaineverolaissa on eräitä valmisteverotuslakia täydentäviä, nestemäisten polttoaineiden verotukseen liittyviä erityisiä verovelvollisuussäännöksiä tilanteisiin, joissa polttoainetta luovutetaan valtion varmuusvarastosta, polttoaineisiin lisätään apuaineita tai kun korvaavia tuotteita käytetään verolliseen tarkoitukseen.

Polttoaineverolaissa on säädetty verottomiksi ja huoltovarmuusmaksuttomiksi eräitä polttoaineiden käyttökohteita tai luovutuksia. Verotonta on biopolttoöljy, jolla tarkoitetaan lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmoottooreissa ja dieselmoottorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka on valmistettu biomassasta. Biomassalla tarkoitetaan maataloudesta, kasvi- ja eläinaineet mukaan lukien, kalataloudesta, metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteen ja jätetuotteiden sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteen biohajoavaa osaa. Sekoitettaessa mineraaliöljypohjaista kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä verotonta on biomassaperäinen osuus polttoaineesta. Verottomuus ei koske autojen polttoaineena käytettävää biopolttoöljyä, joka verotetaan korvausperiaatteen mukaan dieselöljynä.

Polttoaineverolaissa on säädetty yksinkertaistetusta valmisteveromenettelystä, jos biopolttoöljyn valmistusmäärä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa. Yksinkertaistettu menettely tarkoittaa, että biopolttoöljyn pienvalmistajan ei tarvitse hakea valmisteverotusta varten verottoman varaston lupaa eikä asettaa vakuutta toimintaan liittyvien veroriskien varalta. Yksinkertaistettua menettelyä ei voida soveltaa, jos biopolttoaineita siirretään Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja unionin ulkopuolisen maan välillä. Vaikka biopolttoöljy on verotonta, pienvalmistajan on rekisteröidyttävä energia-verodirektiivin mukaisesti valvonnallisista syistä verovelvolliseksi kotipaikkansa tullipiirille tehtävällä kirjallisella ilmoituksella.

Pienvalmistajaan sovelletaan verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä. Tämä tarkoittaa muun muassa kirjanpitovelvollisuutta valmisteveronalaisen tuotteiden valmistuksesta, käytöstä ja muusta verotukseen ja sen valvontaan liittyvästä toiminnasta. Verovelvollisen on annettava veroilmoitus kalenterikuukausittain kotipaikkansa tullipiirille.

1.1.3 Sähkön, maakaasun, kivihiilen ja mäntytöljyn valmisteverotus

Sähköverolain mukaan valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua kannetaan sähköstä, kivihiilestä, maakaasusta ja mäntytöljystä. Mäntytöljystä kannetaan ainoastaan perusveroa ja muista edellä mainituista tuotteista lisäveroa. Sähköverolakiin sisältyvän korvaavuusperiaatteen mukaan edellä mainittuja tuotteita korvaavista hiilivedyistä on suoritettava vastaavan polttoaineen vero. Korvaavista tuotteista kannetaan myös huoltovarmuusmaksu. Korvaavuussäännöstä ei kuitenkaan sovelleta turpeeseen, joka on energiaverodirektiivin soveltamisalan ulkopuolella ja joka ei ole 1 päivästä heinäkuuta 2005 lukien ollut kansallisestikaan valmisteveron alainen tuote. Myöskään biokaasu ei ole veronalainen tuote. Sähköverolakia sovelletaan siihen vain maksettaessa biokaasulla tuotetulle sähkölle sähköntuotannon tukea.

Sähköveroa kannetaan kaikesta sähköstä sen tuotantotapaan katsomatta, eikä vero siten perustu sähkön tuottamiseen käytettyjen polttoaineiden hiili- tai energiasisältöön. Sähköntuotannon polttoaineet ovat verottomia, mutta sitä vastoin käytettäessä veronalaisia polttoaineita lämmöntuotantoon on niistä suoritettava valmisteveroa. Yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa, jäljempänä *yhdistetty tuotanto*, verotetaan vain lämmön tuottamiseen käytettyjä veronalaisia polttoaineita. Verotuksen perusteena oleva polttoainemäärä saadaan kertomalla kulutukseen luovutettu lämpö kertoimella 0,9. Kulutukseen luovutetulla lämmöllä tarkoitetaan voimalaitokselta kaukolämpö- ja prosessihöyryverkkoon ja vastaavaan hyötykäyttöön luovutettua lämpömäärää. Järjestelyllä halutaan edistää energiatehokasta yhdistettyä tuotantoa.

Sähkön valmistevero on porrastettu korkeampaan (I) ja alempaan (II) veroluokkaan. Teollisuudessa ja ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä käytetystä sähköstä suoritetaan alemman veroluokan mukainen vero. Veroluokan I veroa suoritetaan sähköstä, joka käytetään esimerkiksi yksityistaloudessa, maa- ja metsätaloudessa, rakentamisessa, tukku- ja vähittäiskaupassa, majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä yleensäkin palvelutoiminnassa. Sähköstä suoritetaan vero siinä vaiheessa, kun se luovutetaan sähköverkosta loppukuluttajalle.

Sähköverolain 5 §:n 2 momentin mukaan nimellisteholtaan alle kahden megavolttiamppeerin generaattorit ovat verotuksen ulkopuolella, jos niiden tuottamaa sähköä ei siirretä sähköverkkoon. Tällaisten lähinnä varavoimaina toimivien pienvoimalaitosten kytkeminen sähköverkkoon ei ole pääsääntöisesti taloudellisesti kannattavaa. Piensähköntuotannon verottaminen olisi myös hallinnollisesti työlästä niin veronsaajan kuin verovelvollisenkin kannalta sen vähäiseen verotuottoon suhteutettuna.

Maakaasua tuodaan Suomeen ainoastaan EU:n ulkopuolelta Venäjältä. Maakaasuputkistoa eli siirtoverkkoa on Suomessa tuhat kilometriä ulottuen Kaakkois-Suomesta pääkaupunkiseudulle ja Tampereelle. Siirtoverkko koostuu varsinaisen putken lisäksi erilaisista asemista. Siirtoverkossa maakaasua kuljetetaan korkealla, vähentämättömällä paineella.

Maakaasun luovutus käyttäjille tai paikallisten jakeluyhtiöiden jakeluverkkoon tapahtuu paineenvähennys- ja mittausasemien kautta, joissa kaasun paine pudotetaan vastaanottajalle sopivaksi ja kaasun määrä yleensä mitataan. Näiltä yli sadalta asemalta on tiedonsiirtoyhteys maakaasukeskuksen valvomoon. Jakeluyhtiöt siirtävät kaasua jakeluverkoissa käyttäjille.

Maakaasun maahantuonnista, siirrosta ja tukkumyynnistä vastaa Gasum Oy. Tukkuasiakkaita ovat suuret ja keskisuuret teollisuusyritykset, kaukolämpöä ja sähköä tuottavat energiayhtiöt ja voimalaitokset sekä maakaasun paikallisjakeluyhtiöt. Paikallisjakeluyhtiöt myyvät maakaasua pienkäyttäjille yli 25 paikkakunnalla. Asiakkaina ovat pienet teollisuuslaitokset, julkiset palvelu- ja lii-

kekiinteistöt, rivi- ja kerrostaloyhtiöt sekä pientalot. Valtaosa kaasusta menee suurkuluttajille. Pienkäyttäjien osuus maakaasun myyntivolymymista on noin viisi prosenttia.

Maakaasua käytetään pääasiassa sähkön ja lämmöntuotannossa energiayhtiöissä ja teollisuudessa sekä teollisuuden prosessipolttoaineena. Maakaasu verotetaan muusta valmisteverotuksesta poiketen maahantuonnin yhteydessä Suomen ja Venäjän rajalla. Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua maakaasusta on velvollinen suorittamaan maakaasun maahantuojia siitä määrästä, joka on tuotu maahan. Maakaasun verotaso on puolet siitä, mitä sen tulisi lisäveron laskentaperusteena olevan ominaishiilidioksidipäästön perusteella olla.

Sähköverolaissa säädetään maakaasun verottomuudesta. Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on maakaasu, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka- tai apuaineena taikka välittömässä ensikäytössä tavaran valmistuksessa. Lisäksi verotonta on maakaasu, joka käytetään sähköntuotannossa tai energianlähteenä öljynjalostusprosessissa. Vaikka biokaasua syötettäisiin maakaasun siirtoverkkoon, se ei tule verotuksen piiriin, koska siirtoverkossa olevan kaasun verotus tapahtuu maahantuonnin yhteydessä. Maahantuotu kaasu luovutetaan käyttäjille valmisteveron ja huoltovarmuusmaksun sisältävään hintaan. Jos kaasua käytetään verottoon tarkoitetukseen, on käyttäjällä oikeus hakea veronpalautusta tullipiiriltä kolmen kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona maakaasua on käytetty. Maakaasun käytöstä noin kaksi kolmasosaa on verotonta ja nykyverotasolla veron palautuksen määrä on 60—70 miljoonaa euroa vuodessa.

Teollisen tuotantotoiminnan harjoittaja on velvollinen suorittamaan lämmitykseen käytämästään mäntyöljystä valmisteveroa raskaan polttoöljyn veroa vastaavan määrän. Verotuksen tarkoituksena on ohjata mäntyöljy energiakäytöstä jatkojalostukseen kemianteollisuuden raaka-aineeksi. Nykyisin mäntyöljystä kertyy veroa noin miljoona euroa vuodessa.

Tukijärjestelmä

Energiaverotukseen sähköveroporrastuksen lisäksi sisältyvä tukijärjestelmä muodostuu tietyistä uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön tuotantotuista ja energiaintensiivisen teollisuuden osittaisesta veronpalautuksesta.

Sähköntuotannon tukijärjestelmä muodostuu tuulivoiman, pienvesivoiman, metsähakkeen, kierrätyspolttoaineen ja biokaasun tuesta. Tuen perusmäärä on 0,42 senttiä kilowattitunnilta. Tuulivoiman ja metsähakkeen kilpailukyvyt turvaamiseksi ja parantamiseksi niillä tuotetulla sähköllä on korotettu tuki 0,69 senttiä kilowattitunnilta. Kierrätyspolttoaineella tuotetun sähkön tuki on 0,25 senttiä kilowattitunnilta, koska kierrätyspolttoaine ei ole kokonaisuudessaan bioenergiaa. Sähköntuotannon tuensaajia oli vuonna 2008 kaikkiaan 146.

Sähköntuotannon tuet vuonna 2008; miljoonaa euroa

tuulivoima	1,8
metsähake	8,1
pienvesivoima	0,8
kierrätyspolttoaine	0,8
biokaasu	0,05

Energiaintensiiviset yritykset saavat maksamistaan energiaveroista osittaisen palautuksen. Yritys voi saada veronpalautusta siltä osin kuin sen maksamien valmisteverojen määrä on enemmän kuin 3,7 prosenttia yrityksen jalostusarvosta. Tältä osin yrityksellä on oikeus saada palautuksena energiaveroa 85 prosenttia. Näin lasketusta palautuksesta maksetaan kuitenkin vain 50 000 euroa ylittävä osuus. Vuonna 2008 energiaintensiivisen teollisuuden veronpalautusta maksettiin 5,5 miljoonaa euroa vajaalle kymmenelle yritykselle.

Komissio on myöntänyt energiaverotuksen tukimuodoille määräaikaaiset valtioneuvostot.

Maatalouden energiaverojen palautus

Energiatuotteiden hintaan sisältyvää valmisteveroa palautetaan ammattimaiselle maatalouden harjoittajalle maataloudessa käytetystä kevyestä ja raskaasta polttoöljystä

sekä sähköstä. Valmisteveron palauttamista koskevat säännökset sisältyvät maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annettuun lakiin (603/2006), jäljempänä *maatalouden energiaveron palautuslaki*. Maataloudessa käytettyä kevyestä polttoöljystä palautetaan valmisteveroa 5,85 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 2,75 senttiä kilogrammalta. Lisäksi I veroluokan mukaan verotetusta sähköstä palautetaan valmisteveroa 0,62 senttiä kilowattitunnilta, jolloin sähkön verorasitus jää II veroluokan tasolle. Palautukseen oikeutettuna maatalouden harjoittajana pidetään henkilöä, joka harjoittaa maataloutta ja jolle on verovuoden aikana maksettu Euroopan unionin suoria tukia, luonnonhaittakorvausta, maatalouden ympäristötukea tai kansallista tukea. Lisäksi tukeen on oikeutettu se, joka harjoittaa viljan kuivatusta.

Energiaverojen palautus on liitetty maatalouden tuloveroilmoittamiseen. Maatalouden tuloveroilmoituksen piirissä olevat hakijat jättävät hakemuksen valmisteveron palautuksesta maatalouden tuloveroilmoituksen liitteinä. Palautuksen hakijat, jotka eivät anna maatalouden tuloveroilmoitusta, käyttävät erillistä hakemuslomaketta. Hakemus on tehtävä vuosittain, ja se on jätettävä viimeistään verovuoden päättymistä seuraavan kalenterivuoden helmikuun loppuun mennessä. Yhteisön ja yhteisyyden on jätettävä hakemus viimeistään neljän kuukauden kuluessa sen verovuoden päättymisestä, jolta palautusta haetaan. Hakemuksessa on ilmoitettava muun muassa verovuoden aikana palautukseen oikeuttava energiatuotteiden käyttö. Veroa ei palauteta, jos palautuksen määrä on alle 50 euroa. Veronpalautuksen suorittaa Verohallinto.

Kasvihuoneviljelijöille maksetaan palautusta kevyen ja raskaan polttoöljyn valmisteverosta polttoaineverolain 10 a §:n nojalla. Ne kasvihuoneviljelijät, joiden kevyen ja raskaan polttoöljyn käyttömäärä ylittää 16 000 yksikköä, hakevat valmisteveron palautusta viljelmän sijaintipaikan tulliviranomaiselta. Palautusta voi hakea joko kalenterivuodelta tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoöljystä. Palautusta on haettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa edellä mainitun

ajanjakson päättymisestä. Kasvihuoneviljelijöille maksettavat veronpalautukset ovat yhtä suuria kuin ammattimaisille maataloudenharjoittajille maksettavat veronpalautukset. Tilanteessa, jossa kasvihuoneviljelyyn käytetyn kevyen ja raskaan polttoöljyn yhteenlaskettu käyttömäärä on alle 16 000 yksikköä hakemusta kohden, valmisteveroa voidaan kuitenkin palauttaa kasvihuoneviljelijälle maatalouden energiaveron palautuslain nojalla.

Sähköverolaissa ammattimainen kasvihuoneviljely rinnastetaan teollisuuteen. Teollisuudessa käytetystä sähköstä, joka on voitu sähköä toimitettaessa erikseen mitata, suoritetaan veroa alemman II veroluokan mukaan. Samalla edellytyksellä kasvihuoneviljelmille voidaan toimittaa sähköä alemmalla veroluokan II verolla. Tämä edellyttää, että kasvihuoneviljelmälle on asennettu erillinen sähkömittari. Jos mittaria ei ole asennettu, sähkön hinnassa maksettua valmisteveroa voidaan palauttaa hakemuksesta maatalouden energiaveron palautuslain nojalla. Kasvihuoneviljelijä saa tällöin käyttämästään sähköstä valmisteveron palautusta 0,62 senttiä kilowattitunnilta.

Komissio on vahvistanut 27 päivänä joulukuuta 2006 maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevat suuntaviivat vuosiksi 2007—2013, jäljempänä *suuntaviivat*. Suuntaviivoilla vahvistetaan energiaverodirektiivin mukaisiin verovapautuksiin liittyvää tukea koskevat säännöt. Komissio on vahvistanut vuonna 2007 maatalouden energiaveron palautuslain säätämisen yhteydessä, että Suomen tukitoimet ovat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen mukaisia ja että ne täyttävät suuntaviivoissa asetetut edellytykset. Komissio on myös hyväksynyt maataloudelle maksettavien energiaveropalautusten korotukset, joita koskevat lait 920/2008 ja 919/2008 tulivat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen muuttamista koskevista suunnitelmista niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että suunnitelma ei sovellu yhteismarkkinoille, jäsenvaltio ei saa toteuttaa toimia. Suuntaviivojen 16 kohdan mukaan tukijärjestelmästä voidaan myöntää tukea ainoastaan toimiin tai palveluihin, jotka on toteutettu tai

vastaanotettu sen jälkeen, kun tukijärjestelmä on otettu käyttöön ja komissio on todennut sen unionista tehdyn sopimuksen edellytysten mukaiseksi. Näin ollen tuen muuttamista koskevaa lakia voidaan alkaa soveltaa vasta sen jälkeen, kun komissio on myöntänyt siihen luvan. Muutettua tukea voidaan maksaa vain energiatuotteista, jotka on kulutettu komission antaman luvan jälkeen.

Maatalouden harjoittaja on saanut vuodesta 2005 lähtien hakemuksesta valmisteveron palautusta maataloudessa käyttämästään energiasta. Energiaverojen palautuksella on pyrit-

ty parantamaan maatalouden toimintaedellytyksiä tuotantokustannuksia laskemalla.

Energiaveroja on palautettu kasvihuoneviljelijöille ja ammattimaisille maatalouden harjoittajille keskimäärin noin 12—13 miljoonaa euroa vuosittain. Jäljempänä olevista taulukoista ilmenee energiatuotteittain vuodelta 2008 maksetut veronpalautukset. Kasvihuoneviljelyn osalta taulukossa ilmoitetut määrät sisältävät polttoaineverolain 10 a §:n ja maatalouden energiaveron palautuslain 4 §:n nojalla maksetut määrät. Vuonna 2008 kulutusta energiasta maksettiin palautusta yhteensä noin 39 000 hakijalle.

Energiaveron palautukset maataloudelle ja kasvihuoneille vuodelta 2008

Laji	Energiamäärä, yksikköä	Palautettu määrä, euroa
Kevyt polttoöljy kasvihuoneviljelyssä (l)	15 260 423	570 737
Kevyt polttoöljy muussa maataloudessa (l)	269 224 757	10 095 928
Raskas polttoöljy kasvihuoneviljelyssä (kg)	37 666 892	659 171
Raskas polttoöljy muussa maataloudessa (kg)	491 531	8 602
Sähkö kasvihuoneviljelyssä ja muussa maataloudessa (kWh)	897 485 165	2 034 706

Maatalouden energiaverojen palautuksia korotettiin vuonna 2009. Korotettuja palautuksia maksetaan energiatuotteista, jotka on kulutettu maataloudessa 1 päivänä kesäkuuta 2009 tai sen jälkeen. Vuoden 2008 kulutusmäärillä ja kesäkuun 2009 alusta lukien sovelletuilla palautustasoilla laskettuna maataloudelle palautettava laskennallinen määrä on noin 23 miljoonaa vuodessa.

1.1.4 Ajoneuvojen verotus

Autovero

Autoverolain (1482/1994) mukaan autovero on kertaluonteinen vero, jota kannetaan uusista ja käytettynä maahan tuotavista henkilö- ja pakettiautoista sekä moottoripyöristä, kun ne rekisteröidään Suomessa ensimmäisen kerran. Autoveron verotusarvo on ajoneuvon yleinen vähittäismyyntiarvo eli verollinen kuluttajahinta Suomen markkinoilla. Henkilö- ja pakettiautojen veroprosentti määräytyy valmistajan ilmoittamien, Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyllä tavalla

mitattujen auton hiilidioksidipäästöjen perusteella. Jos päästöjä ei ole mitattu tai niitä ei tiedetä, vero määräytyy ajoneuvon kokonaisuusmassan ja käyttövoiman perusteella. Vero on 12,2—48,8 prosenttia verotusarvosta. Moottoripyörien veroprosentti määräytyy moottorin iskutilavuuden mukaan. Moottoripyörien vero on 9,8—24,4 prosenttia verotusarvosta.

Ajoneuvovero

Ajoneuvoverosta säädetään ajoneuvoverolaissa (1281/2003). Veroa kannetaan siltä ajalta, jona ajoneuvo on liikennekäytössä. Vero on päiväkohtainen, ja se määrätään etukäteen 12 kuukauden pituiselta verokaudelta. Henkilöautoista ja pakettiautoista kannettava ajoneuvoveron perusvero on fiskaalinen. Vero, joka kohdistuu ennen maaliskuuta 2011 olevaan aikaan, on porrastettu kahteen veroluokkaan auton iän perusteella siten, että ennen vuotta 1994 käyttöön otettujen autojen vero on 26 senttiä päivältä ja vuonna 1994 tai sen jälkeen käyttöön otettujen autojen vero

35 senttiä päivältä. Vuositasolla veron määrä on 94,90 euroa tai 127,75 euroa. Veron määrä on sama henkilö- ja pakettiautoille.

Ajoneuvoveron perusvero on muutettu ajoneuvon hiilidioksidipäästöihin perustuvaksi ajoneuvoverolain muuttamisesta annetulla lailla (1311/2007) ja ajoneuvoverolain muuttamisesta annetun lain 10 §:n muuttamisesta annetulla lailla (943/2009), jotka tulivat voimaan 1 päivänä helmikuuta 2010. Muutettujen lakien mukaan perusvero määräytyy hiilidioksidipäästöjen tai kokonaismassan perusteella samalla tavoin kuin autoverotuksessa. Koska perusvero on päiväkohtainen ja se kannetaan etukäteen, uusia veroperusteita voidaan alkaa soveltaa vasta siirtymäajan jälkeen, jotta kaikkia verovelvollisia kohdeltaisiin yhdenvertaisesti. Tästä johtuen muutettuja säännöksiä sovelletaan vasta 1 päivältä maaliskuuta 2011 ja sen jälkeisiltä päiviltä kannettavaan ajoneuvoveron perusveroon. Uusien veroperusteiden mukaan laskettua veroa sisältäviä verolippuja on kuitenkin lähetetty jo maaliskuun 2010 alusta lukien.

Päästöperusteinen ajoneuvoveron perusvero on 20—605 euroa vuodessa auton ominaishiilidioksidipäästöjen määrästä riippuen. Verotaulukko on sama kaikille perusveron alaisille ajoneuvoille. Veromalli suosii tekniikasta riippumatta kaikkia pienipäästöisiä autoja, esimerkiksi dieselkäyttöiset autot hyötyvät vastaavaan bensiinimalliin verrattuna. Henkilöautoilla keskimääräinen verorasitus pysyy uudessa mallissa entisellään. Sen sijaan pakettiautojen osalta on arvioitu, että siirtyminen päästöperusteiseen ajoneuvoverotukseen nostaa keskimääräisen perusveron noin 280 euroon vuodessa. Verotason nousu koskee suurta määrää pakettiautoja ja kohdistuu lähinnä taloudellisiin toimijoihin, joiden käytössä pääosa pakettiautoista on. Myös henkilöautoluokkaan kuuluvilla matkailuautoilla siirtyminen päästöperusteiseen perusveroon nostaa niiden keskimääräisen perusveron 300—485 euroon vuodessa.

Ajoneuvoveron käyttövoimaveroa kannetaan henkilö-, paketti- ja kuorma-autoista, jotka käyttävät polttoaineena muuta kuin moottoribensiiniä. Vuoden 2009 lopussa ajoneuvoliikennerekisterissä oli käyttövoimaveron alaisia, liikennekäytössä olevia henkilöautoja noin 460 000, pakettiautoja noin

270 000 ja kuorma-autoja noin 90 000. Valtiontaloudellisen tarkoituksensa lisäksi käyttövoimaverolla tasoitetaan eri tavoin verotettuja polttoaineita käyttävien henkilöautojen erisuuruisia käyttökustannuksia autoilijoille. Dieselajoneuvoilta kannettava käyttövoimaveron korvautuu niiden pienemmällä polttoaineen kulutuksella ja dieselpolttoaineen bensiiniä 26,3 senttiä litralta alemmalla polttoaineverolla. Käyttövoimaveron taso on mitoitettu siten, että bensiini- ja dieselkäyttöisen henkilöauton verorasitus on suurin piirtein yhtä suuri noin 18 000 kilometrin vuotuisella ajosuoritteella.

Pakettiautojen ja kuorma-autojen käyttövoimaverolla ei ole vastaavaa käyttökustannusten tasaamistarkoitusta kuin henkilöautojen käyttövoimaverolla. Kuorma-autojen massaperusteisella käyttövoimaverolla pannaan täytäntöön verojen ja maksujen kantamisesta raskailta tavaraliikenteen ajoneuvoilta tiettyjen infrastruktuurien käytöstä annetun direktiivin 1999/62/EY muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/38/EY, jäljempänä *vinjettidirektiivi*, edellytetty vuotuinen vero. Direktiivissä säädetään myös veron vähimmäismääristä. Pakettiautojen henkilöautoja alemmalla käyttövoimaverolla on pyritty yhdenmukaistamaan tavarankuljetukseen tarkoitettujen ajoneuvojen eli suurten pakettiautojen ja kevyiden kuorma-autojen verokohtelua ja vähentämään epätarkoituksenmukaisia, verotuksesta johtuvia ajoneuvoluokan muutoksia ja ajoneuvovalintoja.

Henkilöauton käyttövoimaveron päivää kohden on 6,7 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta. Keskimääräisen 1 900 kiloa painavan dieselhenkilöauton käyttövoimaveron on 465 euroa vuodessa. Kaksikäyttöautoista eli henkilökuljetukseen tarkoitetuista pakettiautoluokan ajoneuvoista kannetaan samansuuruinen käyttövoimaveron kuin henkilöautoista. Pakettiauton ja matkailuauton käyttövoimaveron on päivää kohden 0,9 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta. Suurin osa rekisterissä olevista pakettiautoista kuuluu kokonaismassaltaan painoluokkaan 2 500—3 000 kilogrammaa, jolloin vuotuinen käyttövoimaveron määrä vaihtelee 82 eurosta 98 euroon. Kuorma-autojen käyt-

tövoimaveron määrään vaikuttavat kuorma-auton kokonaismassa, akselien lukumäärä ja se, käytetäänkö autoa perävaunun vetoon. Kuorma-auton käyttövoimaveron on jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta 1,0—3,1 senttiä päivässä. Esimerkiksi jakeluautona käytettävän kaksiakselisen 18 tonnia painavan kuorma-auton käyttövoimaveron on 919 euroa vuodessa ja 26 tonnia painavan kolmiakselisen täysperävaunun yhdistelmän käyttövoimaveron 2 372 euroa vuodessa. Linja-autoista käyttövoimaveron ei kanneta.

Dieselautojen lisäksi käyttövoimaveron kannetaan myös muista ajoneuvoista, jotka käyttävät polttoaineena muuta kuin moottoribensiiniä. Tällaisia ovat muun muassa sähköautot, joihin voidaan syöttää energiaa auton ulkopuolelta sähköverkosta, eli täyssähköautot, ja sellaiset polttomoottorilla ja sähkömoottorilla varustetut hybridautot, joihin voidaan ladata sähköä ulkoisesta lähteestä. Käyttövoimaveron ei kanneta bensiinikäyttöisistä hybridautoista, joissa akku latautuu ajon aikana ja jarrutusenergian talteenotossa, mutta joissa ei ole ulkoista latausmahdollisuutta. Dieselkäyttöinen hybridauto rinnastetaan dieselautoon. Koska kullekin ajoneuvoluokalle on tällä hetkellä vain yksi käyttövoimaveron taso, esimerkiksi sähköautoista kannetaan samansuuruinen käyttövoimaveron kuin dieselautoista.

Metaanista koostuvaa polttoainetta, kuten maakaasua ja metaanista muodostuvaa biokaasua käyttävät henkilö- ja pakettiautot on nykyisin vapautettu käyttövoimaverosta. Vuonna 2003 säädetyllä verovapaudella haluttiin edistää biokaasuautojen käytön yleistymistä. Verovapauden säätämisen yhteydessä todettiin, että ympäristöperusteisesta tuesta voidaan luopua aikanaan, kun kaasun käyttö ajoneuvojen polttoaineena on yleistynyt. Ensimmäiset täysin maakaasukäyttöiset henkilö- ja pakettiautot merkittiin ajoneuvoliikennerekisteriin vuonna 2006 ja ensimmäiset bensiiniä ja maakaasua käyttävät autot vuonna 2007, jolloin niitä rekisteröitiin 84 kappaletta. Vuonna 2009 ajoneuvoliikennerekisterissä oli 85 maakaasukäyttöistä henkilöautoa ja 19 maakaasukäyttöistä pakettiautoa. Lisäksi rekisterissä oli 281 henkilöautoa ja 18 pakettiautoa, joiden käyttövoimana on sekä bensiiniä että maakaasua, eli niin sanottu bifuel -auto. Markkinoille on tullut myös aikaisempaa enemmän autoja, niin sanottuja FFV-autoja, jotka voivat käyttää polttoaineenaan moottoribensiiniä tai moottoribensiiniä ja etanolin seosta aina 85 prosentin etanolipitoisuuteen asti.

Autoveron ja ajoneuvoveron maksuunpantu (miljoonaa euroa) vuosina 2008 ja 2009 seuraavasti:

	Autovero		Ajoneuvovero			
	2008	2009	Perusvero		Käyttövoimaveron	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Henkilöauto	916,2	620,7	318,8	318,7	211,6	234,6
Pakettiauto	84,4	52,5	36,6	36,8	30	29,9
Kuorma-auto	—	—	—	—	94,5	92,3

Henkilöautokanta ja liikennesuoritteet

Vuoden 2009 lopussa Suomen ajoneuvoliikennerekisterissä oli noin 2,76 miljoonaa henkilöautoa, joista 2,45 miljoonaa autoa oli liikennekäytössä. Autokanta on kasvanut tasaisesti 1990-luvun alun taloudellisen taantumien jälkeen. Henkilöautojen autoverotus muuttui ajoneuvon hiilidioksidipäästöihin pe-

rustuvaksi vuoden 2008 alusta lukien, minkä jälkeen uusien henkilöautojen keskimääräinen hiilidioksidipäästö on laskenut kaikkiaan 15 prosenttia. Vuoden 2010 tammitoukokuussa verotettujen uusien bensiinikäyttöisten henkilöautojen keskimääräinen päästö oli 152 grammaa kilometrillä ja dieselkäyttöisten henkilöautojen päästö 148 grammaa kilometrillä. Käytettyinä maahan-

tuotujen ajoneuvojen keskimääräiset päästöt eivät ole alentuneet vastaavalla tavalla.

Autoverolain muutoksen jälkeen rekisteröidyistä uusista dieselnäytteistä henkilöautoista noin 57 prosenttia sijoittuu kokonaismassaltaan välille 1 900—2 200 kilogrammaa, jolloin käyttövoimavero on 465—538 euroa vuodessa. Vuoden 2008 alun jälkeen verotetuista uusista dieselnäytteistä henkilöautoista noin 32 prosenttia kuuluu päästöluokkaan 141—160 grammaa kilometrillä, mikä vastaa 5,3—6,0 litran polttoaineenkulutusta sadalla kilometrillä. Seuraavaksi suurimman ryhmän muodostavat autot, joiden hiilidioksidipäästö on 121—140 grammaa kilometrillä, mikä vastaa 4,5—5,3 litran polttoaineenkulutusta sadalla kilometrillä. Niiden osuus on noin 24 prosenttia. Koko dieselnäytteisen ajoneuvokannan keskimääräisen kulutuksen arvioidaan olevan noin 6,5 litraa sadalla kilometrillä.

Bensiinikäyttöisistä vuoden 2008 alun jälkeen verotetuista henkilöautoista noin 38 prosenttia kuuluu päästöluokkaan 141—160 grammaa kilometrillä, mikä vastaa 6,0—6,8 litran polttoaineenkulutusta sadalla kilometrillä. Seuraavaksi suurin ryhmä ovat autot, joiden hiilidioksidipäästö on 161—180 grammaa kilometrillä, mikä vastaa 6,9—7,7 litran polttoaineen kulutusta sadalla kilometrillä. Niiden osuus on noin 26 prosenttia. Kokonaismassan osalta vuonna 2008 tai sen jälkeen käyttöön otetuista uusista bensiinikäyttöisistä henkilöautoista hieman yli 50 prosenttia sijoittuu välille 1 700—2 000 kilogrammaa.

Henkilöautojen määrä ja liikennesuoritteet ovat kasvaneet tasaisesti lukuun ottamatta 1990-luvun alun taloudellista taantumaa. Vuonna 2008 henkilöautoilla ajettiin keskimäärin noin 17 000 kilometriä vuodessa. Dieselnäytteisten henkilöautojen keskimääräiset ajosuoritteet ovat pääsääntöisesti suurempia kuin bensiinikäyttöisten henkilöautojen vuosittaiset ajosuoritteet. Dieselhenkilöautojen ajosuoritteen arvioidaan olevan noin 25 000 kilometriä vuodessa. Sähköautojen akkuteknologia on vielä suhteellisen kehittymätöntä ja kallista. Näistä syistä täyssähköautojen ajosuorite rajoittuu alkuvaiheessa noin 10 000 kilometriin. Bi-fuel -autojen ajosuoritteen voidaan arvioida olevan tavalli-

sen bensiiniauton luokkaa, mutta kaasun ja keluverkon rajallisuuden ja autojen suhteellisen pienen kaasusäilön takia näillä ajoneuvoilla kaasulla tapahtuvan ajosuoritteen arvioidaan olevan samaa luokkaa kuin täyssähköautoilla.

1.2 EU:n lainsäädäntö

Energiatuotteet

Energiatuotteiden ja sähkön valmisteverotuksesta säädetään energiaverodirektiivissä. Energiaverodirektiivissä tarkoitettuja energiatuotteita ovat moottoribensiini, dieselöljy, kevyt ja raskas polttoöljy, maakaasu, neste-kaasu, metaani, sähkö, kivihiili, ruskohiili ja koksi sekä muut nestemäiset, kiinteät ja kaasumaiset hiilivedyt. Energiaverodirektiivin soveltamisalaan kuuluvia energiatuotteita ovat myös erilaiset eläinrasvat ja kasviöljyt, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina. Esimerkkeinä niistä voidaan mainita rypsi-, rapsi- ja palmuöljy. Myös edellä mainittujen rasvojen ja alkoholi-seokset eli esterit ovat veronalaisia tuotteita. Näitä ovat esimerkiksi tyypilliset biodieselpolttoaineet, kuten RME eli rypsime-tyyliesteri.

Myös niistä direktiivissä määritellyistä energiatuotteista, joille ei ole direktiivissä säädetty vähimmäisverotaso, on suoritettava käyttötarkoituksen mukaan vastaavan moottori- tai lämmityspolttoaineen vero. Tämän lisäksi niin sanotun korvaavuusperiaatteen mukaisesti kaikkia tuotteita, jotka on tarkoitettu käytettäväksi tai joita käytetään tai myydään moottoripolttoaineina tai moottoripolttoaineiden lisäaineina tai moottoripolttoaineiden tilavuutta lisäävinä aineina, on verotettava vastaavan moottoripolttoaineen verokannan mukaisesti. Turvetta lukuun ottamatta myös kaikkia muita hiilivetyjä, joita myydään, käytetään tai on tarkoitettu käytettäväksi lämmittämiseen, on verotettava vastaavan energiatuotteen verokannan mukaisesti. Direktiivin mukaan esimerkiksi moottoribensiiniin lisättävästä alkoholista on suoritettava bensiinin valmistevero ja dieselöljyyn lisättävästä kasviöljystä dieselöljyn valmistevero. Samoin hiilivetyjä sisältävät kaasut silloin, kun niitä käytetään moottori- tai lämmitys-

polttoaineena, on verotettava vastaavan käyttötarkoituksen mukaan. Vastaavasti myös polttonesteeseen lisäystä apu- ja lisäaineesta on suoritettava valmistevero.

Energiaverodirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle on haluttu jättää tiettyjä energiamuotoja ja energian käyttötilanteita. Direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle 2 artiklan mukaan jäävät muun muassa lämmön sekä puun ja turpeen verottaminen. Koska direktiivin lähtökohtana on energiatuotteiden verottaminen moottori- ja lämmityspolttoaineena, käyttö muihin tarkoituksiin on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle. Tällaisia energiatuotteiden käyttökohteita on esimerkiksi teollisuuden prosesseissa, joissa tapahtuvaa lämmityskäyttöä ja raaka-ainekäyttöä on vaikea erottaa toisistaan. Näissä tapauksissa on annettu jäsenvaltioille liikkumavaraa itse päättää energiatuotteiden verottamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että kyseisiä tuotteita verotettaessa tai jätettäessä verotuksen ulkopuolelle voitaisiin menetellä täysin vapaasti, vaan kyseisiä tilanteita on arvioitava Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen verosyrjintää sekä valtiontukea koskevien määräysten perusteella. Säännöstä tulisi myös soveltaa yhdenmukaisesti kaikkiin tuotteisiin ja tilanteisiin. Lisäksi, vaikka kyseiset tuotteet ovat verotusmielessä direktiivin soveltamisalan ulkopuolella, käytettyihin energiatuotteisiin joudutaan soveltamaan valmisteverotuksen valvontaa ja tuotteiden siirtämistä koskevia säännöksiä.

Verotasot

Energiaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden on kannettava direktiivissä tarkoitettuja tuotteista vero, joka täyttää kyseiselle tuotteelle säädetyn vähimmäisveromäärän. Ainoastaan osalle direktiivin soveltamisalaan kuuluvista energiatuotteista on säädetty verotaulukossa käyttötarkoituksen mukainen vähimmäisverotaso, mutta korvaavuusperiaatteen mukaan myös korvaaviin tuotteisiin sovelletaan samoja verotaulukoita. Vähimmäisverotaso on säädetty liikenteen moottoripolttoaineista bensiinille, dieselöljylle, lentobensiinille ja -petrolille sekä nestekaasulle ja maakaasulle.

Teollisuus- ja ammattitarkoituksissa käytetyille moottoripolttoaineille, kuten kevyelle polttoöljylle, lentopetrolille, nestekaasulle ja maakaasulle on säädetty omat verotasonsa. Teollisuus- ja ammattikäytöllä tarkoitetaan maataloutta, puutarhaviljelyä, kalanviljelyä ja metsänhoitoa; kiinteästi asennettuja moottoreita; rakennusteollisuudessa, maa- ja vesirakentamisessa sekä julkisissa rakennusurakoissa käytettävien koneiden ja laitteiden polttoainetta; ajoneuvoja, jotka on tarkoitettu käytettäväksi muussa kuin tieliikenteessä tai joiden käyttö pääasiassa tieliikenteessä ei ole sallittua. Tyypillisiä käyttökohteita ovat erilaiset traktorit ja työkoneet.

Lisäksi lämmityspolttoaineista kevyelle ja raskaalle polttoöljylle, lentopetrolille, nestekaasulle, maakaasulle, hiilelle ja koksille sekä sähkölle on omat vähimmäisverotasonsa.

Esimerkiksi energiaverodirektiivin mukainen vähimmäisverotaso 1 000 litralta on moottoribensiinille 359 euroa, dieselöljylle 330 euroa, lentopetrolille 330 euroa, kevyelle polttoöljylle 21 euroa ja raskaalle polttoöljylle 15 euroa. Nestekaasun vähimmäisverotaso lämmityskäytössä on nolla. Moottoripolttoaineena nestekaasulle on säädetty positiivinen vähimmäisverotaso, mutta erityissäännöksen perusteella nestekaasun verotaso moottorikäytössä voi myös olla nolla.

Verovapaudet

Kullakin energiatuotteella voi olla lähtökohtaisesti vain yksi direktiivissä määritellyn käyttötarkoituksen mukainen verotaso. Energiaverodirektiiviin sisältyy eräitä mahdollisuuksia soveltaa tietyissä tilanteissa alennettua verokantaa tai täyttä verottomuutta. Osa verovapauksista jäsenvaltion on pakko toteuttaa, kuten sähköntuotannon polttoaineiden verovapaus, ja osa jää jäsenvaltion harkintaan. Poikkeamisen normaalista verokannasta on kuitenkin tapahduttava verovalvonassa ja unionin oikeuden mukaisesti, mikä tarkoittaa muun muassa sitä, että jäsenvaltion on noudatettava syrjivien verojen kieltoa ja unionin valtioneuvoston säännöksiä.

Energiaverodirektiivissä annetaan eräissä tapauksissa jäsenvaltioille mahdollisuus itse tietyin edellytyksin päättää veronalennuksista energiatuotteen käyttötarkoituksen tai laadun

mukaan. Veron porrastaminen on mahdollista esimerkiksi tuotteen laadun perusteella. Tätä perustetta on käytetty veronalennuksen myöntämiseen liikennepolttoaineille, jotka ovat ympäristöominaisuuksiltaan parempia kuin markkinoilla muutoin laatuvaatimuksiltaan sallitut tuotteet. Porrastuksen myöntämisen edellytyksenä on myös, että alennukseen oikeutetun tuotteen laatua valvotaan niin, että veroviranomainen voi varmistua veroporrastuksen edellytysten täyttymisestä. Näissä tapauksissa edellytetään lisäksi energiaverodirektiivissä säädettyjen vähimmäisverotasojen noudattamista. Veronalennukset voidaan toteuttaa porrastettuina verotasoina tai veronalautuksina.

Biopolttoaineiden verotus

Energiaverodirektiivin pakottavan säännöksen mukaan sähköntuotannossa sekä fossiiliset että biopolttoaineet ovat verottomia. Vero kannetaan lopputuotteesta eli sähköstä. Sitä vastoin käytettäessä energiaverodirektiivissä määriteltyjä bioperäisiä energiatuotteita, kuten alkoholeja tai kasvi- ja eläinrasvoja, lämmöntuotantoon on niistä suoritettava valmisteveroa. Puu, turve sekä tuotetun lämmön verottaminen ovat energiaverodirektiivin soveltamisalan ulkopuolella. Puu ja muu biomassaa eivät tule verollisiksi myöskään korvaavuusperiaatteen nojalla, koska ne eivät ole hiilivedyt. Puu-, pelto- tai eläinbiomassasta tuotetut hiilivedyt, kuten esimerkiksi biokaasu, tulevat sitä vastoin korvaavuusperiaatteen mukaisesti verotettaviksi käyttötarkoituksen mukaisesti joko moottori- tai lämmityspolttoaineena.

Valmisteveroa on kannettava myös bioperäisistä polttoaineista, joita käytetään moottoripolttoaineena. Veroa on tällöin kannettava kuten vastaavasta fossiilisesta polttoaineesta. Siten esimerkiksi moottoribensiiniin lisättävästä alkoholista on suoritettava bensiinin valmistevero ja dieselöljyyn lisättävästä kasviöljystä dieselöljyn valmistevero. Bioperäisestä polttoaineesta ei voi kantaa alempaa veroa esimerkiksi sillä perusteella, että sen energiasisältö on mineraaliperäistä polttoainetta alempi.

Energiaverodirektiivin soveltamisalaan kuuluvat maakaasu, nestekaasu ja muut kaa-

sumaiset hiilivedyt kuten metaani. Myös bioperäiset metaanista koostuvat kaasut ovat verotettavia tuotteita sekä moottori- että lämmityspolttoaineena. Energiaverodirektiivi mahdollistaa kuitenkin biomassasta peräisin olevien kaasujen vapauttamisen verosta. Lisäksi energiaverodirektiivin mukaan moottoripolttoaineena käytettävä maakaasu ja nestekaasu voidaan vapauttaa verosta. Tämän säännöksen on katsottu soveltuvan myös biokaasuun. Suomessa biokaasu on verotonta niin liikenne- kuin lämmityspolttoaineena.

Energiaverodirektiiviin sisältyy säännös jäsenvaltion mahdollisuudesta tietyin rajoituksin myöntää verottomuus tai veronalennus bioperäisille polttoaineille silloin, kun niitä käytetään moottoripolttoaineena tai lämmön tuottamiseen. Direktiivin mukaan jäsenvaltio voi soveltaa verovapautta tai alennettua verokantaa erilaisiin eläin- ja kasvirasvoihin sekä muihin biomassasta peräisin oleviin tuotteisiin. Tällaisia tuotteita voivat olla esimerkiksi biodiesel, bioetanol ja biokaasu. Veronalennus voi koskea vain sitä osaa polttoaineesta tai polttoaineseoksesta, joka on kokonaan bioperäistä. Bioperäistä tuotetta sisältävän polttoaineen verotaso voi myös alittaa energiaverodirektiivissä moottoribensiinille tai dieselöljylle säädetyn vähimmäisverotason. Jos kysymyksessä on polttoaineseos, joka muodostuu biokomponentista ja fossiilisesta polttoaineesta, on fossiilisen polttoaineen osalta suoritettava normaali bensiinin tai dieselöljyn vero. Veronalennus voidaan myöntää vain ajallisesti rajattuna siten, että alennuksen enimmäiskesto on kerrallaan kuusi vuotta. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus veronalennusohjelman käyttöönottamiseen vuosina 2004—2012. Energiaverodirektiivissä säädetty mahdollisuus veronalennuksiin päättyy, jos jäsenvaltioiden on unionin oikeuden perusteella noudatettava oikeudellisesti sitovia velvoitteita siten, että niiden on tuotava markkinoille vähimmäisosuus biopolttoaineita. Veronalennusta rajoittaa ylikorvauskielto. Ylisuuren tuen välttämiseksi jäsenvaltioiden tulee mukauttaa biopolttoaineen verotuen määrä esimerkiksi raaka-öljyn ja biopolttoaineen hinnanvaihtelujen mukaan.

Biopolttoaineiden veronalennusohjelmiin tulevat myös sovellettaviksi unionin verosyrjintää ja valtiontukia koskevat määräykset.

Veronalennuksen perusteena ei voi olla esimerkiksi se, että tarvittava biopolttoainemäärä tuotettaisiin kotimaassa tai valmistettaisiin kotimaisista raaka-aineista tai että se kohdistuisi valikoivasti kotimaisiin yrityksiin, vaan samaa alennusta on sovellettava yhtäläisin perustein tuontituotteisiin. Lisäksi komissiolle on vuosittain raportoitava sovellettavista veronalennusohjelmista.

Suomessa myönnettyt bioperäisten polttonesteiden verohuojennukset perustuvat yksittäisiin, määräaikaisiin verohuojennuspäätöksiin tutkimus- ja kokeiluhankkeille. Komissio on myöntänyt huojennuksille valtioneutukiluvan.

Valvontajärjestelmän soveltaminen energia- tuotteisiin

Valmisteverotusta koskevat yhtenäiset, EU:n jäsenvaltioita velvoittavat säännökset sisältyvät valmisteverotusdirektiiviin. Jäsenvaltioiden välillä liikkuviin tuotteisiin ei voida kohdistaa normaalisti rajalla tapahtuvaa valvontaa, minkä vuoksi on luotu väliaikaisen verottomuuden järjestelmä, jossa tuotteita voidaan verottomasti valmistaa, jalostaa, varastoida sekä myös siirtää verottomana jäsenvaltioiden välillä tai jäsenvaltion alueella.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmän keskeinen piirre on, että tuotteiden valmistus ja varastointi edellyttävät viranomaislupaa, toimijan on asetettava siirtoja koskeva vakuus ja tuotteiden siirroissa on käytettävä EU:n kattavaa tuotteiden liikkumisen valvontajärjestelmää. Tuotteita voidaan siirtää pääsääntöisesti väliaikaisesti valmisteverottomina jäsenvaltiosta toiseen, ja ne verotetaan siinä valtiossa, jossa ne lopullisesti kulutetaan. Valmisteverotuksen valvonta- ja siirtosäännöksiä ei sovelleta kaikkiin energiaverodirektiivin 2 artiklassa määriteltyihin energiatuotteisiin, vaan energiaverodirektiivin 20 artiklassa on säädetty ne energiatuotteet, joihin katsotaan liittyvän suurimmat väärinkäytöksen riskit ja siten myös tarve soveltaa valvontasäännöksiä. Tällaisia tuotteita ovat muun muassa nestemäisten polttoaineiden ja eräiden muiden hiilivetyjen lisäksi biopolttoaineet ja nestekaasu. Valmisteverotuksen

valvontajärjestelmää ei sovelleta maakaasuun, kivihiileen eikä sähköön.

Valtioneut

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräykset rajoittavat valtion tukien käyttöä talouspolitiikan välineenä. Sopimuksen 107 artiklassa todetaan, että jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosiolla jotakin yritystä tai tuotannon alaa, ei sovellu yhteismarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Esimerkiksi veron porrastaminen tai verovapauden myöntäminen jollekin tuotteelle tai käyttäjäryhmälle täyttää valtioneutun tunnusmerkistön ja edellyttää siten pääsääntöisesti komission hyväksyntää. Komissio on kuitenkin useissa tapauksissa myöntänyt lupia tukien käyttöön erityisesti, jos tukijärjestelyä voidaan perustella esimerkiksi ympäristösyillä, jolloin energiaverotukseen tulevat sovellettavaksi komission vahvistamat yhteisön suuntaviivat valtioneutusta ympäristön suojelulle (2008/C 82/01).

1.3 Nykytilan arviointi

1.3.1 Liikenteen polttoaineet

Kokonaisuutena arvioiden hiilidioksidipohjainen autovero on tällä hetkellä keskeisin autoiluun liittyvä vero, jolla on selkeä ja voimakas ympäristöohjausvaikutus. Ajoneuvoveron perusosa on myös muuttunut hiilidioksidiperustaiseksi. Se osaltaan lisää ympäristöohjausta, mutta on tasoltaan suhteellisen matala. Liikennepolttoaineiden verotus ei sitä vastoin perustu selkeästi polttoaineen ympäristöominaisuuksiin.

Bensiinillä ja dieselöljyllä on kiinteät litramääräiset verot. Korvaavuusperiaatteen mukaisesti esimerkiksi etanolia verotetaan kuten bensiiniä ja uusiutuviista raaka-aineista valmistettuja dieselpolttoaineita kuten fossiilista dieselöljyä. Nykyinen litraperusteinen verotus on epäneutraali erityisesti etanolin osalta, koska sitä tarvitaan lähes puolitoistakertaisesti, jotta käytössä olisi bensiinin energiasisältö.

Dieselpolttoaineen verotaso on lähellä EU:n vähimmäistasoa 33 senttiä litralta raskaan hyötyliikenteen kustannusten pitämiseksi alhaisina. Maakaasua verotetaan lievästi lämmityskäytön mukaan vain lisäverolla, joka vastaa hiilidioksidin arvoa 10 euroa tonnilta. Biokaasua ei veroteta lainkaan. Dieselmäärästä ja ladattavaa sähköä hyödyntäviltä henkilöautoilta kannetaan käyttövoimaveroa, kun taas maa- ja biokaasuautoilta sitä ei kanneta. Käyttövoimaverolla on dieselhenkilöautojen osalta kompensoitu dieselöljyn alempaa polttoaineeveroa verrattuna moottoribensiiniin, koska ei ole erityisiä ympäristösyitä suosia dieselöljyä henkilöautojen polttoaineena. Kuorma-autojen käyttövoimaverolla pannaan täytöntön vinjettidirektiivissä edellytetty vuotuinen vero. Kuorma-autojen tai pakettiautojen käyttövoimaverolla ei ole samanlaista tasausveron luonnetta kuin henkilöautojen käyttövoimaverolla eikä polttoaine- ja käyttövoimaverojen tasoilla siten ole välitöntä yhteyttä.

Nykyinen liikennepolttoaine- ja käyttövoimaverotus ei kohtelee eri polttoaine-, energia- ja ajoneuvoteknologiavaihtoehtoja tasapuolisesti. Objektiivisin ympäristökriteerein arvioiden järjestelmä suosii kaasumaisia polttoaineita, mutta syrjii erityisesti etanolia, koska siitä peritään sen energiasisältöön nähden liian korkea vero. Biopolttoaineista maksetaan sama hiilidioksidiperusteinen lisävero kuin vastaavista fossiilista polttoaineista biopolttoaineen hiilidioksiditaseesta riippumatta. Lisäksi markkinoilla on jo tällä hetkellä liikennepolttoaineita, jotka ovat typenoksidin- ja hiukkaspäästöiltään perinteisiä polttoaineita selvästi parempia. Tällainen polttoaine on muun muassa parafiininen dieselöljy, joka sisältää parafiinisia hiilivetyjä eli alkaaneja. Parafiininen dieselöljy sisältää vain vähän aromeja, olefiineja ja rikkiä. Näistä syistä sen ympäristöominaisuudet ovat perinteisiä fossiilisia ja biopolttoaineita paremmat. Mikään nykyisistä verokomponenteista ei ota huomioon parhaalla mahdollisella tavalla terveydelle haitallisia lähipäästöjä.

Verotuksen ympäristöohjaavuuden tehostamiseksi ja lähipäästöjen huomioon ottamiseksi olisi tarpeen kehittää liikenteen polttoaineverotuksen ja siihen liittyvän käyttövoimaveron rakennetta ja kokonaisuutta.

1.3.2. Lämmitys- ja voimalaitospolttoaineet

Energiaverojen korottamispäätös

Lämmityspolttoaineiden verotus perustuu nykyisin lisäveron osalta hiilidioksidipäästöihin, mutta polttoaineiden energiasisältöä tai lähipäästöjä ei ole otettu huomioon määrittäessä lämmityspolttoaineiden verotasoja.

Matti Vanhasen II hallitus päätti vuoden 2009 ensimmäisen lisätalousarvioesityksen yhteydessä esittää työnantajan kansaneläkemaksusta, jäljempänä *kela-maksu*, luopumista. Maksusta luopuminen merkitsee vuositasolla nettomääräisesti noin 830 miljoonan euron heikennystä valtion rahoitustasapainoon. Luopumisesta hyötyvät kaikki yritykset, mutta maksuun sisältyneen porrastuksen seurauksena toimialatasolla suurimmat hyötyjät ovat teollisuus, tukku- ja vähittäiskauppa, kuljetus, varastointi ja tietoliikenne sekä kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liiketoimintapalvelut.

Hallitus päätti samassa yhteydessä korvata maksusta luopumisesta aiheutuvia tulomenetyksiä lisäämällä energiaverotuottoja nettomääräisesti vuositasolla 750 miljoonalla eurolla vuoden 2011 alusta. Korotusten kohdentamisessa pyrittiin ottamaan huomioon kela-maksun poiston kohdistuminen eri päätoimialoille siinä määrin kuin se energiaverojärjestelmän summaarinen luonne huomioon ottaen on mahdollista. Lisäksi laskelmissa oletettiin, että maatalouden ja ammattimaisen kasvihuoneviljelyn energiaverojen palautusta kasvatetaan siten, että maatalouden energiaverorasitus ei nouse. Veron korotukset päätettiin kohdistaa lämmitys- ja voimalaitospolttoaineisiin eli kevyen ja raskaan polttoöljyn, kivihiilen ja maakaasun veroon sekä sähköveroon. Samassa yhteydessä päätettiin, että maakaasua ryhdyttäisiin verottamaan muiden polttoaineiden kanssa yhdenmukaisin perustein. Korotuksen taso olisi vastannut hiilidioksidipäästötonnin arvon nostoa 20 eurosta 45 euroon, mikä merkitsisi verojen yli kaksinkertaistumista nykyisestä. Maakaasun lähtötasona oli alennettu hiilidioksiditonin arvo 10 euroa. Tässä yhteydessä liikennepolttoaineiden veroa ei ehdotettu korotettavaksi.

Lämmityspolttoaineiden veron korotusten yhteydessä ei voitu ottaa huomioon samanai-

kaisesti valmistelussa olleen liikenteen polttoaineiden verotuksen rakennemuutosta selvittävää hanketta eikä valmisteilla olevaan energiaverodirektiivin muutosesitykseen todennäköisesti sisältyviä verorakenteen muutosehdotuksia ja niistä johtuvia tarpeita rakennemuutokseen myös lämmityspolttointineiden osalta.

Metsäsektorin kilpailukykyyn kehittämiseen liittyen julkisen hallinnon ja elinkeinoelämän epävirallinen työryhmä selvitti syksyllä 2009 energiaintensiivisten yritysten energiaverotusta nykyisillä ja vuodelle 2011 kaavailuilla verotasoilla sekä veroleikkurin toimintaa nykymuotoisena että erilaisilla leikkurissa käytetyillä jalostusarvoprosenteilla. Tehty selvitys osoitti nykymuotoisen veroleikkurin olevan aiemmin arvioitua selvästi tehokkaampi. Tehdyn selvityksen perusteella kela-maksun poiston kompensoimiseksi tavoiteltu energiaverojen lisätuotto jäisi aiemmin ennustettua pienemmäksi. Tämä yhdessä maatalouden energiaverojen palautuksen kasvattamisen ja tarkentuneiden kulutusennusteiden perusteella tarkoittaisi, että verotulot kasvaisivat nettomääräisesti reilut 700 miljoonaa euroa.

Lämmitys- ja voimalaitospolttointineiden veronkorotuksilla vaikutettaisiin myönteisesti energiatehokkuuteen ja vähennettäisiin energian käyttöä. Verojen nousu edistäisi myös siirtymistä fossiilisista polttoaineista uusiutuvien energialähteiden käyttöön sekä pienkuluttajilla että suuryrittäjillä.

Energiaverojen korotus olisi kuitenkin sellaisenaan toteutettuna niin suuri, että sillä voisi olla myös kielteisiä ympäristövaikutuksia. Näistä merkittävin olisi päästökaupan piirissä olevien, yhdistetyissä lämpöä ja sähköä tuottavissa laitoksissa tuotetun kaukolämmön kilpailukykyyn heikkeneminen päästökaupan ulkopuoliseen kiinteistökohtaiseen lämmitykseen verrattuna. Yhdistetyssä tuotannossa tuotetun sähkön tuotantomahdollisuuden vähentyminen nostaisi hiilidioksidipäästöjen määrää, jos tarvittava sähkö joudutaan tuottamaan fossiilisella polttoaineella lauhdelaitoksissa.

Maakaasu

Vuonna 2008 muutettiin energiatuotteiden verottomuuden toteuttaminen siirtymällä yhdenmukaiseen veronpalauttamismenettelyyn. Verottomaan käyttötarkoitukseen käytetyistä nestemäisistä polttoaineista, kivihiiilestä ja maakaasusta vero palautetaan hakemuksesta jälkikäteen, jos energiatuotteet on hankittu verolliseen hintaan. Koska maakaasusta on suoritettu valmistevero maahantuonnin yhteydessä, verottoman käytön tilanteissa tulliviranomainen palauttaa maksetun valmisteveron maakaasun käyttäjälle. Maakaasun verotus maahantuonnin yhteydessä tarkoittaa sitä, että kaikki maakaasun veroton käyttö toteutetaan loppukäyttäjälle tehtävällä palautuksella. Maakaasusta käytetään yli 60 prosenttia verottomissa käyttökohteissa, mikä tarkoittaa sitä, että suurin osa maakaasun verosta palautetaan loppukäyttäjille. Maakaasun veroa korotettaessa myös palautuksen määrä kasvaisi. Nykyinen menettely sitoo tarpeettomasti yritysten varoja ja on lisäksi hallinnollisesti työläs.

Nesteytetty maakaasu on maakaasusta jäädyttämällä valmistettu neste. Maakaasua nesteytetään esimerkiksi kuljetusta ja varastointia varten. Normaalisissa ilmanpaineissa maakaasu pysyy nesteenä, jos sen lämpötila on $-163\text{ }^{\circ}\text{C}$, joten sen kuljettamiseen tarvitaan erikoisrakenteinen, hyvin lämmöneristetty säiliö. Nesteyttämisen tarkoituksena on mahdollistaa maakaasun toimitukset maakaasun siirtoputkia ja -pumppuasemia rakentamatta, mikä tekee maakaasusta vapaammin kaupattavan, öljynkaltaisen energiahyödykkeen.

On esitetty suunnitelmia, että nesteytettyä maakaasua tuotaisiin Suomeen laivalla, josta se siirrettäisiin varastoitavaksi kaasuvaraan ja edelleen maakaasun siirtoverkkoon tai käytettäväksi moottori- tai lämmityspolttointineena. Tällä hetkellä nesteytetyn maakaasun tuonti ja käyttö on Suomessa hyvin vähäistä. On kuitenkin oletettavaa, että myös nesteytetyn maakaasun käyttö lisääntyy vähitellen jonkin verran maakaasuverkon ulkopuolella niin moottoripolttointineena kuin sähkön ja lämmöntuotannossakin. Nesteytetty maakaasu on veronalainen tuote, mutta sen

erityispiirteitä ei ole huomioitu nykyisessä verolainsäädännössä.

Mikrovoimalat

Tekniikan kehittyessä ja ympäristöystävällisen sähköntuotannon merkityksen korostuessa on markkinoille tullut pienitehoisia sähköntuotantolaitteistoja, jäljempänä *mikrovoimala*, jotka on mahdollista kytkeä sähköverkkoon. Mikrovoimaloiden päätarkoituksena on tuottaa sähköä omistajansa käyttöön, mutta jos sähköntuotanto ylittää oman kulutuksen, olisi tarkoituksenmukaista siirtää sähkö sähköverkkoon. Ylituotantosähkön verkkoon toimittaminen aiheuttaa nykyisen sähköverolain mukaan sen, että mikrovoimalan omistajasta tulee sähköverovelvollinen. Mikrovoimalan omistaja joutuu maksamaan käyttämästään sähköstä sähköveron ja järjestämään mittaroinin verkkotoimitusten ja oman kulutuksen selvittämiseksi.

Mikrovoimaloita ovat esimerkiksi pienet tuulivoimalat. Tällä hetkellä myynnissä olevien mikrovoimaloiden teho on kahdesta viiteen kilowattia. Käytännön tuuliolot huomioiden viiden kilowatin voimalaitoksen vuosituotanto ylittää 10 000 kilowattituntiin vuodessa. Tämä vastaa noin 100 euron veroa vuodessa sähkön nykyisellä verotasolla ja noin 200 euroa ehdotetulla 2011 verotasolla.

Tuulivoimalaitosten ohella mikrokokoluokan sähköntuotantoa on odotettavissa lähivuosina vesivoimalla, aurinkoenergialla, bio-kaasulla ja -massalla sekä mahdollisesti myös maalämmöllä. Toteutuessaan näiden mikrokokoluokan sähköntuottajien määrä tulisi olemaan moninkertainen verrattuna nykyiseen 420 sähköverovelvolliseen. Mikrovoimalaitosten määrä saattaa nousta useisiin tuhansiin. Kuitenkin verokertymä muihin suurempiin sähköntuotantolaitoksiin verrattuna olisi erittäin pieni.

Maatalouden energiaverorasitus

Hallitus sopi päättäessään työnantajan kelamaksun poistamisesta ja siitä aiheutuvien verotuottomenetysten kompensoimisesta, että maatalouden energiaverorasitus pysyy nykyisellään. Jotta maatalouden energiaverorasitus hallituksen linjaamalla tavalla ei muuttuisi,

olisi maatalouden harjoittajille energiatuotteista maksettavien valmisteveropalautusten määriä korotettava.

Maatalouden energiaverojen palautukset on nykyisin jaettu kahdelle eri viranomaiselle. Kasvihuoneviljelijöille maksettavasta kevyen ja raskaan polttoöljyn palautuksesta vastaa tulli, kun muut ammattimaisen maatalouden harjoittajat hakevat palautuksen Verohallinnolta. Palautusta hakevat Verohallinnolta myös ne kasvihuoneviljelijät, joiden kevyen ja raskaan polttoöljyn yhteenlaskettu kulutus on alle 16 000 yksikköä vuodessa tai jotka hakevat palautusta sähköstä kannetusta valmisteverosta. Vuonna 2008 käytetyistä energiatuotteista maksettiin energiaveron palautuksia Verohallinnosta noin 38 500 maatalouden harjoittajalle ja tullista noin 560 kasvihuoneviljelijälle.

Maatalouden energiaverojen palautuksen jakamiseen kahdelle viranomaiselle ei ole erityisiä perusteita. Maatalouden energiaveron palautuslain säätämisen yhteydessä kasvihuoneviljelijöille maksettavat energiaveron palautukset jäivät tullin tehtäväksi, vaikka maatalouden palautusten maksaminen säädettiin muilta osin Verohallinnon tehtäväksi.

1.3.3 Polttoaineiden laatuun perustuva veroporrastus

Moottoribensiini ja dieselöljy

Markkinoille liikennepolttoaineeksi luovutettavan moottoribensiinin ja dieselöljyn on pitänyt olla rikittä 1 päivästä tammikuuta 2009 alkaen. Nykyiselle 2,65 settiä litralta olevalle rikittömän laadun verohuojennukselle ei ole enää olemassa perusteita. Rikittömyysvaatimus sisältyy valtioneuvoston asetukseen 767/2003, jolla muutettiin moottoribensiinin ja dieselöljyn laatuvaatimuksista annettua valtioneuvoston asetusta (1271/2000), jäljempänä *laatuasetus*. Laatuasetuksella on pantu täytäntöön muun muassa moottoribensiinin ja dieselöljyn rikkipitoisuutta koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/17/EY säännökset.

Lisäksi Euroopan unionissa moottoribensiinin happipitoisuus- ja höyrynpainevaatimukset ovat muuttumassa vuoden 2011 alus-

ta. Siten myöskään polttoaineverolaissa säädetyille reformuloidun bensiinin verohuojenukselle tiettyjen happipitoisuus- ja höyrynpainevaatimusten perusteella ei ole enää jatkossa tarvetta.

Kevyt polttoöljy

Kevyttä polttoöljyä, joka on dieselöljyä lievemmin verotettua ja joka on valvonnallisista syistä tehty tunnistettavaksi, käytetään sekä lämmitykseen että työkonoiden polttoaineena. Kevyen polttoöljyn erilaiset rikkipitoisuusvaatimukset eri käyttötarkoituksissa perustuvat EU:n polttoaineiden laatua koskevaan lainsäädäntöön ja sen perusteella annettuun kansalliseen lainsäädäntöön.

Raskaan polttoöljyn, kevyen polttoöljyn ja meriliikenteessä käytettävän kaasuöljyn rikkipitoisuudesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (689/2006) säädetään kevyen polttoöljyn rikkipitoisuuden enimmäismääräksi nykyisin 1 000 milligrammaa kilogrammalta. Kevyellä polttoöljyllä tarkoitetaan asetuksessa ensisijaisesti lämmitykseen käytettäviä nestemäisiä kaasuöljyjä. Asetuksen mukaan liikkuvien työkonoiden moottoreissa käytettävän kevyen polttoöljyn, eli niin sanotun moottoripolttoöljyn, rikkipitoisuus saa kuitenkin nykyisin olla enintään 50 milligrammaa kilogrammalta. Bensiinin, dieselöljyn ja kaasuöljyn laatuvaatimuksista annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/30/EY, jäljempänä *polttoaineiden laatudirektiivi*, toimeenpano merkitsee sitä, että myös liikkuvissa työkonoiden, mukaan lukien esimerkiksi sisävesialukset ja veturit, samoin kuin huviveneissä sekä maa- ja metsätaloustraktoreissa käytettävä moottoripolttoöljy saa sisältää rikkiä enintään 10 milligrammaa kilogrammaa kohti. Tarkoituksena on muuttaa mainittua valtioneuvoston asetusta siten, että moottoripolttoöljyn rikkiraja alennettaisiin tasolta 50 milligrammaa tasolle 10 milligrammaa kilogrammalta vuoden 2011 alusta.

Nykyisin kevyellä polttoöljyllä ei ole rikkipitoisuuteen perustuvaa veroporrastusta. Lämmitystekniikka on kehittymässä ja uutena teknologiana markkinoille ovat tulossa hyötysuhteeltaan nykyisiä lämmityskattiloita huomattavasti paremmat kondenssikattilat.

Niiden energiatehokkuus perustuu savukaasuista talteen otettavan lämmön hyödyntämiseen. Kondenssikattiloiden käytön edellytyksenä on enintään 10 milligrammaa kilogrammaa kohti rikkiä sisältävän eli niin sanotun rikittömän kevyen polttoöljyn käyttäminen.

Pienmoottoribensiini

Erilaisissa pienkoneissa, kuten moottorisahoissa ja ruohonleikkureissa, käytetään yksinkertaisia ja halpoja kipinäsytytysmoottoreita, joiden ominaispäästöt ovat jopa satakertaiset katalysaattorilla varustettuihin henkilöautojen bensiinimoottoreihin verrattuna. Kannettavissa pienkoneissa kevyet ja tehokkaat, mutta ominaispäästöiltään erittäin huonot kaksitahtimoottorit ovat enemmistönä. Ruohonleikkureissa käytetyt nelitahtimoottorit ovat kaksitahtimoottoreita puhtaampia, mutta kuitenkin automoottoreita selvästi saastuttavampia.

Kannettavien ja työnnettävien pienkoneiden käyttäjät altistuvat suoraan koneiden pakokaasulle. Pienkoneiden päästöt ovat enemmän työhygieniä- ja altistusongelma kuin varsinainen ilmanlaatuongelma. Vaihdamalla tavallinen moottoribensiini koostumukseltaan optimoituun alkylaattibensiiniin, eli niin sanottuun pienmoottoribensiiniin, yksinkertaisten moottoreiden pakokaasujen terveys- ja ympäristöhaittoja voitaisiin vähentää merkittävästi.

Pienmoottoribensiini eroaa tavallisesta bensiinistä erityisesti hiilivetykoostumukseltaan. Sillä tarkoitetaan tyydyttyneistä, voimakkaasti haarautuneista alkaaneista koostuvaa bensiiniä, joka ei sisällä käytännöllisesti katsoen lainkaan aromeja eikä olefiineja. Siinä ei ole haitallisimpina pidettyjä hiilivetyjä kuten bentseeniä. Palaessaan osittain aromaattiset hiilivedyt voivat muodostaa polyaromaattisia hiilivetyjä, jäljempänä *PAH-yhdisteitä*, joista monet haisevat voimakkaasti ja ovat syöpää aiheuttavia karsinogeneja. Pakokaasumittauksissa on havaittu, että pienmoottoribensiini alentaa PAH-päästöjä noin 85 prosentilla tavalliseen bensiiniin verrattuna. Pienmoottoribensiini on tavanomaisista bensiineistä kalliimpaa, ja sitä verotetaan tavanomaisen bensiinin verotasolla. Monimut-

kainen tuotantoprosessi, normaalituotteista poikkeava logistiikka ja liikennepolttoaineisiin verrattuna pienet käyttömäärät lisäävät pienmoottoribensiinin kustannuksia.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Pääministeri Mari Kiviniemen hallituksen veropoliittisilla toimenpiteillä tavoitellaan talouskasvua ja työllisyyttä, kestäväää kehitystä sekä verotulojen kasvua ja verotulopohjan laajenemista. Hallitusohjelman mukaan hallitus jatkaa ekologista verouudistusta muuttamalla energiaverot ympäristöperusteisiksi.

Veropolitiikan yhtenä painopisteenä on jo pidemmän aikaa ollut ympäristötekijöiden huomioon ottaminen, jota toteutetaan ehdotettavilla energiaverojen korotuksilla ja rakennemuutoksella. Energiaverotuksen valtiontaloudellisten tavoitteiden lisäksi sen eräänä tärkeänä lähtökohtana on tukea kansallisessa ilmasto- ja energiastategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Niistä erityisesti kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ei-päästökauppasektorilla, uusiutuvien energialähteiden käytön lisääminen, energiatehokkuuden parantaminen ja energian säästöön kannustaminen ovat energiaverotuksen rakenneuudistuksen ja veronkorotusten keskeisiä tavoitteita.

Energiaverojen vähimmäistasosta ja keskeisestä rakenteesta säädetään energiaverodirektiivissä, jonka muuttamisesta on vireillä komission hanke. Energiaverodirektiivin epävirallisten muutosesitysluonnosten keskeisenä sisältönä on ollut energiasisältö- ja hiilidioksidiverokomponentin käyttöönotto, jolloin voitaisiin tehostaa ympäristöohjausta ja sovittaa paremmin yhteen päästökauppajärjestelmä ja energiaverotus kasvihuonepäästöjen ohjauksena. Tässä esityksessä ehdotettu verorakenne olisi pääosin linjassa valmisteilla olevan energiaverodirektiivin muutoksen kanssa ja edesauttaisi siten kansallisen lainsäädännön sopeuttamista EU:n lainsäädännön muutoksiin.

Hallituksen ohjelman mukaisesti valtiovarainministeriö on selvittänyt mahdollisuuksia liikennepolttoaineiden valmisteveron porras-

tamiseksi hiilidioksidi- ja muihin päästöihin sekä polttoaineen energiasisältöön perustuvaaksi, jotta voitaisiin edistää ympäristön kannalta parhaiden polttoaineiden käyttöä. Ehdotettuja veromalleja valittaessa on käytetty hyväksi Valtion Teknillisen Tutkimuskeskuksen, jäljempänä *VTT*, tekemiä liikenne- ja lämmityspolttoainetaustaselvityksiä, joista jatkokehittelyyn on valittu ympäristö-, ilmasto- ja energiapolitiikan kannalta parhaat mallit. Toteutettavat muutokset edellyttävät energiaverojen rakenteen ja tason muutosten lisäksi ajoneuvojen vuotuisen käyttövoimaveron muutoksia. Liikennepolttoaineiden ja käyttövoimaveron rakenneuudistuksella jatketaan auto- ja ajoneuvoverotuksessa toteutettua päästöperusteista liikenteen verouudistusta ja tavoitellaan tehokkaampaa kokonaisuohjausvaikutusta liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Yhtenä osana kokonaisuutta on tarkasteltu pienkoneissa, kuten ruohonleikkureissa ja moottorisahoissa, käytettyjen erilaisten polttoaineiden haitallisia päästöjä terveydelle ja mahdollisuuksia edistää vähemmän terveyshaittoja aiheuttavien polttoaineiden käyttöä polttoaineverotusta kehittämällä.

Liikenteen moottoripolttoaineiden lisäksi on selvitetty lämmitys- ja voimalaitospolttoaineiden veron rakenteen muuttamista. Tavoitteena on eri polttoaineiden yhdenvertainen kohtelu sekä lisäksi energiaverotuksen ohjausvaikutusten kohdistamisen tehostaminen nykyistä paremmin eri polttoaineille, tuotantomuodoille ja toimialoille. Tästä syystä olisi perusteltua ulottaa liikennepolttoaineille ehdotettu energia- ja hiilisisältöön perustuva polttoaineverotus myös kevyelle ja raskaalle polttoöljylle, kivihiihille ja maakaasulle. Sähkön ja mäntyöljyn verotus säilyisi perusteeltaan edelleen nykyisen kaltaisena. Ympäristösyistä myös turve tulisi ottaa veron piiriin. Eräänä tavoitteena on päällekkäisen ohjauksen vähentäminen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Yhdistetylle sähkön ja lämmön tuotannolle ehdotettu osittainen hiilidioksidiverosta vapauttaminen mahdollistaisi tämän tavoitteen toteuttamisen ja samalla se säilyttäisi yhdistetyssä tuotannossa tuotetun lämmön kilpailukyvyyn verrattuna erillistuotantoon. Tehtyjen selvitysten perusteella koko energiaverotuksen rakennetta voi-

daan kehittää ympäristöohjaavampaan suuntaan.

Tavoitteena on uudistaa energiaverojärjestelmää nykyistä johdonmukaisemmaksi liikenne-, työkone- ja lämmityspolttoaineluokittain. Samalla tavoitteena on, että energiaverotus on ennakoitavaa, jotta se mahdollistaisi toimijoiden pitkäjänteisen päättöksenteon. Veromallin tulisi tukea energian säästämistä sekä kannustaa energiatehokkuuteen ja edistää uusiutuvan energian käyttöön liittyviä tavoitteita.

Energiaverotus edellyttää myös eräitä teknisuonteisempia tarkistuksia. Maakaasun verojärjestelmää olisi perusteltua muuttaa siten, että maakaasuun sovellettaisiin valmisteverotuksen yleistä järjestelmää, jossa vero kannettaisiin luovutettaessa maakaasua kulutukseen. Tällä mahdollistettaisiin maakaasun luovuttaminen tarvittaessa käytettäväksi verottomana esimerkiksi sähkön tuotantoon, ja samalla välttyttäisiin raskaalta veron palauttamiselta jälkikäteen. Etuna olisi myös se, että nesteytetyn maakaasun verotus voitaisiin toimittaa samalla tavalla kuin kaasumaisen maakaasun.

Ilmastomuutoksen hillitseminen ja hiilidioksidipäästöttömän energiantuotannon edistäminen on hallituksen keskeisimpiä tavoitteita. Yhtenä keinona on pienimuotoisen, lähinnä omaan käyttöön tarkoitetun sähköntuotannon lisääminen. Mikrovoimaloiden tuottama sähkö olisi tarkoituksenmukaista vapauttaa verosta vähäisen verointressin ja runsaan verovelvollisia ja hallintoa kuormittavan työmäärän takia.

2.2 Keskeiset ehdotukset

2.2.1 Liikennepolttoaineiden verotus

Rakennemuutos

Energiatuotteista valmisteverona kannettavat perus- ja lisävero ehdotetaan muutettaviksi polttoaineen energiasisältöön ja poltosta syntyvään hiilidioksidin ominaispäästöön perustuviksi energiasisältöveroksi ja hiilidioksidiveroksi. Kaikilta fossiilisilta ja bioperäisiltä polttoaineilta kannettaisiin energiasisältöön suhteutettua energiasisältöveroa, joka perustuisi polttoaineen tunnettuun lämpöar-

voon. Nykymuotoinen litrapohjainen vero ei huomioi polttoaineiden lämpösisältöä, ja on epäoikeudenmukainen esimerkiksi etanolin osalta. Energiasisältöön perustuva vero korjaisi tilanteen.

Energiaverotuksen hiilidioksidiohjaavuutta lisättäisiin korottamalla hiilidioksidipäästöön perustuvan veron osuutta nykyisestä. Ehdotetulla veromallilla annettaisiin etua hiilidioksiditehokkaille biopolttoaineille ja voitaisiin ottaa huomioon erityisesti biopolttoaineilla saavutettavat hiilidioksidipäästöjen vähennemät verrattuna fossiilisiin polttoaineisiin.

Lisäksi liikennepolttoaineiden osalta otettaisiin käyttöön uusi laatuporrastus, joka ottaisi huomioon terveydelle haitalliset lähipäästöt.

Tässä vaiheessa lainsäädännössä määriteltäisiin edellä mainituilla pääperiaatteilla yksilölliset verotasot tyypillisimmille polttoaineille. Markkinoilla voi olla tai sinne voi olla tulossa uusia moottori- ja lämmityspolttoaineita, joille lain verotaulukossa ei olisi määritelty yksilöllistä verotasoa. Samoja veronmääräytymisperusteita sovellettaisiin energiaverolainsäädäntöön sisältyvän korvaavuusperiaatteen perusteella myös näihin uusiin polttoaineisiin, jos ne ominaisuuksiensa perusteella olisivat oikeutettuja esimerkiksi laatuporrastukseen. Jos korvaavuusperiaatteen soveltaminenkaan ei johtaisi oikeaan lopputulokseen, olisi lainsäädäntöön normaaliin tapaan tehtävä tarvittavat muutokset, jotta polttoaineen energiasisältö, hiilidioksidipäästöt ja lähipäästöt voitaisiin ottaa huomioon kyseisen polttoaineen verotuksessa nyt ehdotettavien kriteerien mukaisesti.

Polttoaineverotuksen ympäristöperusteisen rakennemuutoksen puhtasoppinen toteuttaminen edellyttäisi eri liikennepolttoaineiden verotasoon merkittäviä muutoksia. Jäljempänä selostettavista syistä tavoitteena oleva verorasitus ei ole kaikkien polttoaine- ja ajoneuvotekniikoiden osalta saavutettavissa tai perusteltua toteuttaa yksin polttoaineiden energiaverotusta muuttamalla, vaan lisäksi tarvitaan ajoneuvojen käyttövoimaveron muutoksia.

Polttoaineiden huoltovarmuusmaksuihin ei ehdoteta muutoksia.

Bensiini

Ehdotetun veromallin lähtökohtana on, että bensiinin verotaso pidettäisiin nykyisellään 62,7 sentissä litralta ja muiden liikennepolttoaineiden verotasot määriteltäisiin suhteessa bensiiniin verotasaan ja sille määriteltyihin veroperusteisiin. Bensiinin energiasisältöveron suuruus on saatu vähentämällä sen nykyisestä kokonaisverotasosta hiilidioksidiveron määrä. Laskenta on tehty käyttämällä hiilidioksidin arvona 50 euroa tonnilta, kun nykyinen hiilidioksidin ominaispäästöihin suhteutettu lisävero on laskettu hiilidioksidin arvolla, joka on noin 20 euroa tonni. Käytetty arvo on arvioitua päästöoikeuden hintaa korkeampi, mutta siihen on päädytty hiilidioksidiohjauksen tehostamiseksi liikenteessä, joka on päästökaupan ulkopuolella. Päästöjen vähentämiskustannukset ovat liikennesektorilla huomattavasti päästökauppasektoria korkeammat, joten tästäkin syystä liikennepolttoaineiden osalta on perusteltua käyttää suhteellisen korkeaa hiilidioksidin hintaa.

Edellä mainituilla oletuksilla bensiinin energiasisältöveroksi tulisi 0,0157 euroa megajoulelta ja hiilidioksidiveroksi 0,0037 euroa megajoulelta. Verotaulukossa luvut vastaisivat noin 50 sentin energiasisältöveroa ja noin 12 sentin hiilidioksidiveroa bensiinilitraa kohden.

Dieselöljy

Veromallin valmistelussa on tavoitteena ollut, että myös muiden liikennepolttoaineiden perusvero korvautuisi energiasisältöön suhteutetulla energiasisältöverolla ja lisävero hiilidioksidiverolla. Hiilidioksidin arvolla 50 euroa tonni myös dieselöljyn hiilidioksidivero olisi 0,0037 euroa megajoulelta. Dieselöljylle tämä tarkoittaisi hiilidioksidiveroa noin 13 senttiä litralta. Loppuosa verosta kannettaisiin energiasisältöverona.

Lähtökohtaisesti kaikilla energiavaihtoehdoilla tulisi olla sama, bensiinistä johdettu energiasisältövero 0,0157 euroa megajoulelta. Käytännössä tätä tasoa sovellettaisiin kuitenkin vain bensiiniin ja sitä korvaaviin tuotteisiin. Jos kaikille liikennepolttoaineille käytettäisiin samansuuruisia energiasisältöveroa ja todellisiin päästöihin perustuvaa hiilidiok-

sidiveroa, dieselpolttoaineen vero olisi nostettava tasolle 70 senttiä litralta nykyisestä 36,4 senttiä litra. Tämä lisäisi voimakkaasti raskaan hyötyliikenteen kustannuksia, ja sillä olisi yhdellä kerralla toteutettuna kielteisiä kansantaloudellisia vaikutuksia. Tämän takia ehdotetaan, että dieselöljyn energiasisältöverona käytettäisiin 0,0085 euroa megajoulelta, mikä vastaisi sen nykyistä perusveron tasoa. Dieselpolttoaineen veroa korotettaisiin vain kahdeksalla sentillä litralta, mikä johtuisi siitä, että hiilidioksidin laskennallista haitta-arvoa nostettaisiin 20 eurosta hiilidioksiditonnilta 50 euroon tonnilta. Siten sen vero nousisi noin 44 senttiin litralta. Vaikka dieselöljyn veroa nostettaisiin, olisi se edelleenkin keskimääräistä EU-tasoa.

Koska dieselöljyä ei verotettaisi polttoaineena täysimääräisesti energiasisältöön ja hiilidioksidipäästöihin perustuvan mallin mukaisesti, olisi edelleen tarpeen käyttää dieselhenkilöautoille käyttövoimaveroa tasamaan bensiinin ja dieselöljyn verotasoista johtuvaa bensiini- ja dieselkäyttöisten henkilöautojen erilaista verorasitusta jäljempänä tarkemmin selostettavalla tavalla. Kokonaisuutena veromalli lähentäisi bensiinin ja dieselin verotasoja EU:n tavoitteiden mukaisesti sekä mahdollistaisi dieselöljyn osalta ympäristöperusteisen verouudistuksen. Dieselöljyn veron korotus tulisi voimaan myöhemmin kuin muut polttoaineverotuksen muutokset, koska käyttövoimaveron muutoksen sisäänajo vie noin vuoden.

Bioperäiset liikennepolttoaineet

Biopolttoaineista kannettaisiin energiasisältöveroa, joka perustuisi edellä selostetulla tavalla biopolttoaineen tunnettuun lämpöarvoon sekä korvaavuusperiaatteen mukaisesti bensiinin energiasisältöveron määrään 0,0157 euroa megajoulelta ja dieselöljyn 0,0085 euroon megajoulelta. Koska biopolttoaineiden todellista elinkaarenaikaista hiilidioksiditasetta ei käytännön syistä pystytä käyttämään verotuksen perusteena, biopolttoaineiden hiilidioksidivero suhteutettaisiin biopolttoainetta vastaavan fossiilisen polttoaineen verotasaan. Uusiutuviin lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY

muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/28/EY, jäljempänä *RES-direktiivi*, kestävyyskriteerit täyttävien biopolttoaineiden hiilidioksidiveroa kuitenkin alennettaisiin vastaavan fossiilisen polttoaineen veroon verrattuna. Direktiivi pannaan Suomessa täytäntöön valmisteilla olevalla biopolttoaineiden ja biopolttonesteiden kestävyyskriteereistä annettavalla lailla. Siihen asti kunnes direktiivin kansallinen täytäntöönpanolaki tulee voimaan ja sen säännöksiin voidaan verolaissa viitata, biopolttoaineiden hiilidioksidiveron alennuksen edellytyksiin sovellettaisiin direktiivin mukaisia kestävyyskriteereitä ja sitä koskevia menettelyitä.

Esityksessä ehdotetaan, että RES-direktiivin vähimmäiskriteerit täyttävien biopolttoaineiden lämpöarvoon suhteutettu hiilidioksidivero puolitettaisiin vastaavaan fossiiliseen polttoaineeseen verrattuna. Mainitun direktiivin 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosasta tai lignoselluloosasta tuotetut biopolttoaineet, jäljempänä *tuplalaskettavat biopolttoaineet*, ehdotetaan vapauttaviksi kokonaan hiilidioksidiverosta.

Verotuksen perustana olisi RES-direktiivin lähtökohta siitä, että direktiivin mukaisilla kestävillä biopolttoaineilla on saavutettava vähintään 35 prosentin suuruinen hiilidioksidin vähenemä vastaavaan fossiiliseen polttoaineeseen verrattuna. Vuodesta 2017 lähtien vähennysvaatimus kasvaa 50 prosenttiin. Jos on kysymys vuoden 2016 jälkeen rakennetusta laitoksesta, vähenemän on oltava 60 prosenttia.

RES-direktiivi suosii erityisesti ruokaketjun ulkopuolisia tuplalaskettavia biopolttoaineita, joiden voidaan lähtökohtaisesti ajatella olevan hiilidioksiditaseeltaan lähes neutraaleita polttoaineita. Jos biopolttoaine ei täyttäisi lainkaan kestävyyskriteereitä, siitä kannettaisiin normaali, vastaavan fossiilisen polttoaineen hiilidioksidivero. Tämä perustuisi RES-direktiivin 17 artiklan 1 c alakohdan säännökseen, jonka mukaan tukikelpoisia ovat vain kestävyyskriteerit täyttävät biopolttoaineet. Biopolttoaineiden hiilidioksidiveron alennus edellyttäisi sitä, että biopoltto-

aineet ovat kestäviä RES-direktiivin mukaisesti.

Liikenteen biopolttoaineiden hiilidioksidiveron osalta ehdotettu rakennemuutos merkitsisi selvää muutosta nykyiseen, sillä biopolttoaineet eivät ole saaneet veronalennuksia eräitä yksittäisiä kokeilu- ja tutkimushankkeita lukuun ottamatta. Ehdotuksen mukaan tavanomaisen kestävyyskriteerit täyttävän etanolin tai biopohjaisen dieselin hiilidioksidivero puolittuisi. Jätteistä tai tähteistä taikka ruokaketjun ulkopuolisesta selluloosasta tai lignoselluloosasta tuotetulta etanolilta tai biopohjaiselta dieseliltä hiilidioksidiveroa ei kannettaisi lainkaan. Muutoksen tarkoituksena on verottaa polttoaineita verojärjestelmän rajoitukset ja summaarinen luonne huomioon ottaen niiden hiilisisällön perusteella Euroopan unionin biopolttoaineita koskevan lainsäädännön linjausten mukaisesti. Suomessa liikenteen biopolttoaineiden käytön edistäminen perustuu polttoaineen jakelijoihin koskevaan velvoitteeseen toimittaa vuosittain kulutukseen määrätty osuus biopolttoaineita. Ehdotetun veromallin tarkoituksena ei ole varsinaisesti edistää biopolttoaineiden käyttöä, vaan verottaa polttoaineita mahdollisimman objektiivisesti niiden energiasisällön, hiilidioksidipäästön ja lähipäästöjen perusteella ja tukea ympäristön kannalta parhaimpien biopolttoaineiden käyttöönottoa.

Energiaverotuksen ympäristöohjaavuus kasvaisi, koska hiilidioksidiveron osuus kasvaisi suhteessa energiasisältöveroon. Kestävyyskriteerit täyttävät biopolttoaineet huojennettaisiin puoliksi tai kokonaan hiilidioksidiverosta, joka ottaa huomioon myös energiasisällön. Vähenemä laskettaisiin suhteessa korvautuvaan fossiiliseen polttoainevaihtoehtoon lämpöarvot huomioon ottaen.

Polttoainesekoituksissa alennusmahdollisuus koskisi vain kysymyksessä olevaa biopolttoaineosuutta.

Lähipäästöjen huomioon ottaminen

Tutkimusten perusteella voidaan osoittaa, että parhaimmilla polttoainelaaduilla voidaan vähentää merkittävästi terveydelle haitallisia lähipäästöjä, kuten typenoksidi- ja hiukkas-päästöjä. Tästä syystä ehdotetaan, että energiasisältö- ja hiilidioksidiverokomponenttien

lisäksi lähipäästöt otettaisiin huomioon verotasojen määrittelyssä. Polttoaineverotuksessa laatuporrastus koskisi ensisijaisesti (CEN-estandardin CWA 15940 mukaista) parafiinistä dieseliä. Metaanista koostuvan maaja biokaasun osalta alhaiset lähipäästöt otettaisiin huomioon kaasukäyttöisten ajoneuvojen kokonaisverotaso määritettäessä.

Ympäristöhyötyjen laskenta perustuu päästöjen arvottamiseen puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (2009/33/EY) esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Parafiinisen dieselin ja metaanin päästöhyödyt on laskettu samoilla päästöjen haitta-arvoilla.

Parafiiniselle dieselpolttoaineelle ehdotetaan myönnettäväksi viiden sentin lähipäästöalennus litraa kohden. Polttoainesekoituksissa alennus koskisi vain polttoaineosuutta, joka ylittää ominaisuuksiltaan polttoaineiden laatudirektiivin mukaisen laadun.

Koska maakaasulle ei edelleenkään olisi omaa verotasoja liikennepolttoaineena ja biokaasu olisi edelleen verotonta, metaanin lähipäästöjä alentava vaikutus otettaisiin laskennallisesti huomioon kokonaisverotaso alentavana tekijänä kaasukäyttöisten henkilöautojen käyttövoimaveron määrittämisessä. Alennuksen määrä verolaskennassa olisi 20 senttiä metaanikiloa kohti.

Etanolille ei ehdoteta ainakaan toistaiseksi lähipäästöhyötyihin perustuvaa laatuporrastusta, koska korkeaseostainen etanoli lisää esimerkiksi auton kylmäkäynnistyksen päästöjä.

Dieselöljyn rikkiporrastuksesta ja rikittömän reformuloidun moottoribensiinin veroporrastuksesta ehdotetaan luovuttaviksi.

Kaasu ja sähkö

Jos myös ajoneuvoissa käytettävää kaasua ja sähköä verotettaisiin liikennekäytössä samoilla perusteilla kuin bensiiniä, kaasujen ja sähkön energiaverotaso olisi nostettava merkittävästi. Kaasujen ja sähkön verottaminen muusta energiakäytöstä poikkeavan verotason mukaan liikennekäytössä ei kuitenkaan ole verotusteknisesti mahdollista, sillä kaasu- ja sähköverkoista kulutukseen luovutetun kaasun ja sähkön loppukäyttöä ei tiede-

tä verotushetkellä. Verotason huomattava nousu merkitsisi sitä, että maa- ja biokaasu eivät olisi enää kilpailukykyisiä raskaassa kalustossa, joista kaupunkibussit ovat yksi tärkeimmistä käyttökohteista.

Veromallia valmisteltaessa kaasun ja sähkön liikennekäytölle on kuitenkin laskettu ympäristöperusteisen verotuksen tavoitetaso muun liikenteen energiakäytön tavoin. Veromallin laskennassa on energialle käytetty samaa, energiasisältöön suhteutettua verotaso fossiilisille ja biopolttoaineille sekä kaasulle ja sähkölle. Sähköauto saisi sille kuuluvan edun alhaisen energian kulutuksensa ansiosta, koska verotuksen perusteena olisi kulutetun energian määrä. Sähköautojen käyttämä sähköenergia on arvotettu samalla tavalla kuin polttomoottoriautoissa käytettävän polttoaineen lämpöarvo. Maakaasun hiilidioksidiveron kuuluisi veromallin mukaan olla liikennekäytössä 0,0037 euroa megajoulelta, mikä vastaisi 13,3 euroa megawattitunnilta. Sitä vastoin sähköautojen käyttöön ei ole laskennassa kohdistettu hiilidioksidiveroa, koska sähköntuotanto on päästökaupan piirissä ja sen hiilidioksidipäästöt hinnoitellaan siellä. Päästöoikeuden hinnan arvioidaan olevan lähivuosina noin 15–20 euroa hiilidioksiditonnilta. Tämä tarkoittaa, että sähköautoissa käytettävään sähköön kohdistuu muita liikennepolttoaineita alhaisempi hiilidioksidiohjaus, sillä liikennepolttoaineiden hiilidioksidin arvona ehdotetussa veromallissa on käytetty arvoa 50 euroa hiilidioksiditonnilta. Koska sähköautoihin kohdistuu verolaskennassa muita käyttövoimatekniikoita lievempi hiilidioksidiohjaus, ja koska verotuksen pohjana on sähköenergian kulutus eikä polttoaineen lämpösisältö, sähköautoille ei ole perusteltua antaa erikseen hyvitystä lähipäästöistä, vaan sähköauton alhaiset lähipäästöt on käytännössä huomioitu laskennassa alempana hiilidioksidin hintana. Vastaavasti polttoaineiden kohdalla tarkastellaan vain loppukäytön päästöjä, koska öljyn jalostus on sekin päästökaupan piirissä.

Koska maakaasua ja sähköä ei edelleenkään verotettaisi energiaverotuksen yhteydessä niiden liikennekäytön perusteella, käytettäisiin edelleen käyttövoimaveroa tasapainoverona, jolloin kaasun ja sähkön liikennekäytön verotus henkilöautoissa muodostuisi

energiaveron ja käyttövoimaveron yhdistelmästä jäljempänä selostettavalla tavalla. Biokaasu olisi edelleen veroton polttoaine myös liikennekäytössä. Ratkaisulla varmistettaisiin samalla kaasun kilpailukyvyn säilyminen raskaassa kalustossa.

Käyttövoimavero

Dieselöljyn sekä sähkön ja kaasujen liikennekäyttöön liittyvien veroteknisten rajoitteiden takia veromalli toteutettaisiin edelleen polttoaineverojen ja käyttövoimaveron yhdistelmällä. Yhdistelmä toteutettaisiin jokaiselle ajoneuvojen tekniikkavaihtoehdolle siten, että tavoitemallin määrittelemä verorasitus toteutuisi. Käyttövoimavero olisi porrastettu henkilöautojen eri käyttövoimatekniikoille objektiivisen laskentamallin mukaisesti. Diesel-, sähkö- ja kaasuhenkilöautoilla olisi yksilölliset käyttövoimaverotavat. Tässä yhteydessä ei muutettasi pakettiautojen käyttövoimaverotusta.

Käyttövoimaveron perusongelmana on keskimääräisyys eli se, että vero toimii oikein vain tietyllä vuosittaisella ajosuoritteella ja tietyllä keskimääräisellä polttoaineen kuluksella. Lopullisia käyttövoimaveron tasoja määriteltäessä olisi kohtuullista käyttää erilaisia ajosuoritteita eri ajoneuvotyypeille. Akkusähköautojen toimintamatka on rajoitettu, ja tämä rajoittaa käytännössä ajokilometrien karttumista. Dieselautoilla taas ajetaan keskimäärin enemmän kuin muilla autotyypeillä.

Henkilöautojen käyttövoimaveroa ehdotetaan alennettavaksi keskimäärin noin 18 prosenttia dieselöljyn polttoaineveron kahdeksan sentin suuruisesta korotuksesta aiheutuvan käyttökustannusten nousun tasaamiseksi. Lisäksi täyssähköautoille ja ulkoisesta lähteestä ladattaville hybridi-autoille ehdotetaan säädettäväksi yksilölliset käyttövoimaveron tasot. Käyttövoimaveron tasot määritettäisiin objektiivisella ja tekniikkaneutraalilla laskentamallilla, jossa otettaisiin huomioon kullakin käyttövoimalla käytettävien ajoneuvojen keskimääräinen vuotuinen ajosuorite, ajoneuvojen keskimääräinen polttoaineen tai energian kulutus, polttoaineen käytöstä syntyvät hiilidioksidi- ja lähipäästöt sekä polttoaineista ja sähköstä kannettava laskennalli-

nen liikennepolttoaineen vero. Koska dieselöljyn, kaasujen ja sähkön energiaverot jäisivät laskennallista tasoa alemmiksi, käyttövoimaverona kannettaisiin laskennallisen ja tosiasiallisen energiaveron erotus.

Keskimääräisenä vuotuisena ajosuoritteena käytettäisiin dieselautolla ja ladattavalla dieselkäyttöisellä hybridi-autolla 25 000 kilometriä. Täyssähköautoilla voidaan nykytekniikalla ajaa yhdellä latauksella enintään noin 100—200 kilometriä ja akun lataaminen kestää useita tunteja. Ajoneuvojen käyttösäde on rajattu ja sähköautot soveltuvatkin nykyisin parhaiten kaupunkikäyttöön tai muuhun lyhyehköjen matkojen ajoon. Tämän vuoksi täyssähköautojen keskimääräisessä vuotuisessa ajosuoritteessa otettaisiin huomioon ajoneuvon käyttöä koskevat tekniset rajoitukset ja keskimääräisenä ajosuoritteena käytettäisiin tässä vaiheessa 10 000 kilometriä vuodessa. Muiden käyttövoimavaihtoehtojen ajosuoritteena käytettäisiin 17 000 kilometriä vuodessa. Ladattavien hybridi-autojen käyttövoimaveron laskennassa käytettäisiin sähköllä ajettavana keskimääräisenä vuosisuoritteena 5 000 kilometriä, koska niiden akkukapasiteetti mahdollistaa yhdellä latauskerralla vain muutaman kymmenen kilometrin ajon.

Keskimääräisenä polttoaineen kulutuksena käytettäisiin dieselautoilla 6,5 litraa sadalla kilometrillä, mikä vastaa hiilidioksidipäästöä 173 grammaa kilometrillä. Täyssähköautoilla ja ladattavilla hybridi-autoilla keskimääräisenä energiankulutuksena käytettäisiin laskennassa 0,2 kilowattituntia kilometrillä. Keskimääräisenä kokonaisuudessaan käytettäisiin laskelmissa 2 100 kilogrammaa lukuun ottamatta täyssähköautoja, joiden keskimääräisenä kokonaisuudessaan käytettäisiin tässä vaiheessa 1 400 kilogrammaa, koska alkuvaiheessa tarjonnan arvellaan kohdistuvan pienempiin ja kevyempiin sähköautoihin.

Lisäksi ehdotetaan, että metaanista koostuvaa polttoainetta käyttävien henkilö- ja pakettiautojen käyttövoimaverovapaus poistettaisiin. Ehdotetun ympäristöperusteisen veromallin mukaan ei ole enää perusteita maa- ja biokaasukäyttöisten henkilöautojen erityiskohtelulle polttoaine- ja käyttövoimaverotuksessa. Kun biokaasua ei esityksen mukaan verotettaisi lainkaan polttoaineena ja maakaasulta kannettaisiin vain lämmityspolt-

toainekäyttöön perustuva vero, kaasujoneuvojen verotus tapahtuisi pääosin käyttövoimaveron muodossa. Malli turvaisi myös kaasun kilpailukyvyyn esimerkiksi linja-autoissa ja muussa raskaassa kalustossa, koska kaasua ei verotettaisi liikennepolttoaineen verotasolla, linja-autoilta ei kanneta käyttövoimaveroa eikä käyttövoimaveroa käytetä kuorma-autoilla polttoaineiden verotuksen erojen tasaamiseen. Maakaasun veronkorotus ehdotetaan toteutettavaksi vaiheittain 2015 mennessä, mikä lieventäisi kaasukäyttöisten linja- ja henkilöautojen verotusta siirtymäaikana.

Kaasukäyttöisille henkilöautoille säädettäisiin oma käyttövoimaveron tasonsa. Käyttövoimaveron määrittämisessä keskimääräisenä vuotuisena ajosuoritteena kaasulla käytettäisiin 10 000 kilometriä ja keskimääräisenä kaasun kulutuksena 4,5 kilogrammaa sadalla kilometrillä. Lisäksi, koska bi-fuel autot käyttävät bensiiniä osaan ajosuoritteesta ja koska bensiinin polttoaineverotus menee oikein veromallin mukaisesti, bensiinillä ajettavaa osuutta ei tarvitse erikseen huomioida käyttövoimaveron tasossa. Myös kaasukäyttöiset pakettiautot tulisivat käyttövoimaveron piiriin ja niiltä kannettaisiin pakettiautoille säädetty käyttövoimaverotus.

Ehdotetut henkilöautojen käyttövoimaveron muutokset koskisivat myös henkilöautoina verotettavia N₁-luokan kaksikäyttöautoja.

Myös kuorma-autojen käyttövoimaveron ehdotetaan alennettavaksi dieselöljyn veronkorotuksen kompensoimiseksi kuljetusalalle. Dieselöljyn veron korottamisen yhdellä sentillä voidaan arvioida aiheuttavan noin 14–15 miljoonan euron lisäkustannukset kuljetusalalle, jolloin veron korottaminen ehdotuksen mukaisesti kahdeksalla sentillä aiheuttaisi noin 110–120 miljoonan euron lisäkustannukset. Veronkorotuksen kompensoimiseksi kuorma-autojen käyttövoimaveron alennettaisiin noin 40 prosenttia. Euroopan unionin komissio on tehnyt ehdotuksen vinjettidirektiivissä määriteltyjen raskaan liikenteen vuotuisten verojen vähimmäismäärän korottamisesta. Asiaa käsitellään komitologiamenettelyssä, jossa päätökset tehdään määränemistöllä. Kuorma-autojen käyttövoimaveron ehdotetaan alennettavaksi tasolle, joka käytännössä vastaa mahdollisimman tarkasti komission ehdotuksen mukaista uutta

veron minimitasoa. Jotta direktiiviehdotuksen mukaisia vähimmäisveroperusteita ei alitettaisi, lähinnä kaksiakselisten puoli- ja täysperävaunua käyttävien kuorma-autojen veroa ei kuitenkaan voitaisi alentaa yhtä paljon kuin muiden ajoneuvoluokkien. Näiden kahden ajoneuvoluokan käyttövoimaveron on tällä hetkellä suhteellisesti lähimpänä unionin edellyttämää vähimmäistasoa. Veroperusteiden muutoksen tasoon vaikuttaa myös se, että verotuksen tietojärjestelmän rajoitteista johtuen käyttövoimaveron veroperusteissa voidaan käyttää vain kahta merkitsevää numeroa. Kun veroperusteita joudutaan tämän vuoksi hieman pyöristämään, muutos ei olisi samansuuruinen kaikille ajoneuvoluokille.

Pakettiautojen käyttövoimaveron ei ehdoteta muutoksia kaasukäyttöisiä pakettiautoja lukuun ottamatta. Pakettiautojen käyttövoimaveron on henkilöautojen käyttövoimaveron verrattuna matala, eikä sen tarkoituksena ole samalla tavoin polttoaineiden erilaisesta verotuksesta johtuvien käyttökustannusten tasaaminen kuin henkilöautojen käyttövoimaverolla. Alhaisen tason vuoksi pakettiautojen käyttövoimaveron porrastaminen henkilöautojen tapaan edellyttäisi ainakin joidenkin käyttövoimien käyttövoimaveron korottamista. Kun pakettiautojen keskimääräinen ajoneuvoveron perusvero nousee jo päästöperusteiseen ajoneuvoverotukseen siirryttäessä, pakettiautojen käyttövoimaveron muuttamista ei pidetä tässä vaiheessa tarkoituksenmukaisena.

Huvi-ilmailun polttoaineet

Jotta ehdotettu veromalli olisi johdonmukainen liikennepolttoaineiden ja muiden energiatuotteiden verotuksen kanssa, tulisi sitä soveltaa myös huvi-ilmailussa käytettävään lentobensiiniin ja –petroliin, joille määritettäisiin omat energiasisältöön ja hiilidioksidin ominaispäästöön perustuvat verotukset. Ehdotetun muutoksen johdosta huvi-ilmailun polttoaineiden verotukset tulisivat nousemaan merkittävästi.

Veronkorotus ei vaikuttaisi ammatilliliikenteessä käytettyjen lentopolttoaineiden verotukseen, joka säilyisi verottomana.

2.2.2 Lämmitys- ja voimalaitospolttoaineiden sekä sähkön verotus

Rakennemuutos ja verojen korotus

Lämmityspolttoaineiden ja sähkön veroja ehdotetaan korotettaviksi noin 730 miljoonalla eurolla kela-maksusta luopumisesta valtiolle aiheutuvien tulonmenetysten kompensoimiseksi. Samalla lämmityspolttoaineiden valmistevero ehdotetaan muutettavaksi liikennepolttoaineiden verotusta vastaavasti polttoaineen energiasältöön perustavaksi energiasältöveroksi, ja nykyisen lisäveron tavoin polttoaineen hiilidioksidin ominaispäästöön perustavaksi hiilidioksidiveroksi. Verokomponenttien painoarvo olisi kokonaisverosta samaa suuruusluokkaa. Lisäksi ehdotetaan, että rikkittömälle kevyelle polttoöljylle otettaisiin käyttöön laatuporrastus polttoöljyn rikkipitoisuuden perusteella.

Kaikilta veronalaisilta fossiilisilta ja biope-
räisiltä nestemäisiltä polttoaineilta kannettaisiin energiasältöön suhteutettua energiasältöveroa. Hiilidioksidiveron tasoa nostettaisiin nykyisestä tehostamaan hiilidioksidiohjaavuutta.

Verotasoja määritettäessä lähtökohtana olisi kevyen polttoöljyn verotaso. Muiden lämmityspolttoaineiden verotaso määriteltäisiin suhteessa sen veroperusteisiin. Hiilidioksidiveron määrä on saatu käyttämällä hiilidioksidin arvona 30 euroa tonnilta, kun nykyinen hiilidioksidipäästöihin suhteutettu lisävero on laskettu hiilidioksidin arvolla noin 20 euroa tonnilta. Verotuksessa käytetty hinta on jonkin verran korkeampi kuin arviot lähivuosien päästöoikeuden hinnasta, mutta siihen on päädytty hiilidioksidiohjauksen tehostamiseksi erityisesti käyttökohteissa, jotka ovat päästökaupan ulkopuolella. Hiilidioksidin arvo on lämmitys- ja voimalaitospolttoaineilla liikennepolttoaineita alempi muun muassa siksi, että lämmityspolttoaineiden kokonaisverotaso on selvästi matalampi kuin liikennepolttoaineilla eikä se siten mahdollista samojen hinnoitteluperusteiden käyttöä erityisesti tilanteessa, jossa lämmitys- ja voimalaitospolttoaineiden verotuksessa on tarkoitus ottaa huomioon polttoaineiden lämpöarvo energiasältöveron muodossa. Valittu malli antaa kuitenkin mahdollisuuden tulevaisuu-

dessa lähentää liikenne- ja lämmityspolttoaineiden kokonaisverotasoja tai esimerkiksi niiden hiilidioksidiverotasoja.

Kevyen polttoöljyn energiasältöveron suuruus on saatu vähentämällä sen ehdotetusta kokonaisverotasosta hiilidioksidiveron määrä.

Edellä mainituilla oletuksilla kevyen polttoöljyn energiasältöveroksi tulisi 0,00214 euroa megajoulelta ja hiilidioksidiveroksi 0,0022 euroa megajoulelta. Verotaulukossa luvut vastaisivat 7,7 sentin energiasältöveroa ja noin kahdeksan sentin hiilidioksidiveroa polttoöljylitraa kohden.

Muiden lämmityspolttoaineiden verotaso perustuisivat kunkin polttoaineen energiasältöön ja hiilidioksidin ominaispäästöön kevyen polttoöljyn perusteella määritetystä energiasältö- ja hiilidioksidiverosta.

Maakaasun veronkorotus ehdotetaan toteutettavaksi asteittain siten, että energiasältövero saavuttaisi tavoitetason kolmessa vaiheessa vuoteen 2015 mennessä.

Ehdotettu veromalli antaisi etua hiilidioksiditehokkaille polttoaineille ja siinä voitaisiin ottaa huomioon erityisesti nestemäisillä biopolttoaineilla saavutettavat RES-direktiivin mukaiset hiilidioksidipäästöjen vähenemät verrattuna fossiilisiin polttoaineisiin. Ehdotettu verorakenteen muutos ei vaikuttaisi kiinteiden biomassojen, kuten puun eikä biokaasun verotukseen, vaan ne säilyisivät nykyisen kaltaisesti verotuksen ulkopuolella.

Polttoturpeelle ehdotetaan vaiheittain nousevaa, matalaa valmisteveroa ja mäntyöljyn veroa ehdotetaan korotettavaksi. Niitä polttoaineita, joiden vero ei perustuisi polttoaineen energiasältöön ja hiilidioksidin ominaispäästöön, kannettaisiin valmisteverona fiskaalista energiaveroa. Polttoturpeen ja mäntyöljyn lisäksi myös sähkön valmistevero olisi nimeltään energiavero.

Ehdotetut lämmitys- ja voimalaitospolttoaineiden veromuutokset ovat merkittäviä. Tämän takia hallitus seuraa energiaverouudistuksen vaikutuksia eri energialähteiden käyttöön ja päästöihin.

Lämmityspolttoaineiden ja sähkön huoltovarmuusmaksuihin ei ehdoteta muutoksia.

Päästökauppasektorin energiaverotus

Lämmityspolttoaineiden ja sähkön veronkorotuksilla tavoitellaan noin 730 miljoonan euron kokonaisverokertymän lisäystä. Ehdotetut lämmityspolttoaineiden veronkorotukset yhdistettyinä ehdotettavaan veromalliin sellaisenaan heikentäisivät energiatehokkaan yhdistetyn tuotannon kilpailukykyä suhteessa ei-päästökauppasektorin erilliseen lämmöntuotantoon. Tästä syystä ehdotetaan, että yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa käytettyjen lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiveroa alennettaisiin 50 prosentilla. Tämä vähentäisi myös verotuksen ja päästökaupan päällekkäistä ohjausta sekä lieventäisi energiaverojen suuresta kertakorotuksesta aiheutuvia vaikutuksia päästökauppasektorille. Lisäksi maakaasun energiasisältöveron korotuksen toteuttaminen asteittain antaisi yrityksille aikaa sopeutua veronkorotukseen.

Yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa verotetaan vain hyötylämmön tuottamiseen käytettyjä veronalaisia polttoaineita. Järjestelyllä on haluttu edistää yhdistettyä tuotantoa. Verotuksen perusteena oleva polttoainemäärä saadaan kertomalla kulutukseen luovutettu lämpö kertoimella 0,9. Ehdotettu yhdistetyn tuotannon hiilidioksidiveron alenus ei muuttaisi tätä sääntelyä.

Ehdotettu verotuksen rakennemuutos siten, että nykyisen hiilidioksidin ominaispäästöön perustuvan lisäveron lisäksi myös polttoaineen energiasisältö otettaisiin huomioon veron määräytymisperusteena ja että esitetty hiilidioksidivero puolitettaisiin, ei muuttaisi nykyistä kivihiilen ja maakaasun välistä kilpailutilannetta. Kivihiihi säilyisi hinnaltaan edullisimpana polttoainevaihtoehtona, vaikka veronkorotuksen johdosta sen hinta nousisi noin 70 prosentilla nykyisestä ja maakaasun noin 40 prosentilla ja vaikka kivihiilen kokonaisvero suhteutettuna energiasisältöön olisi korkeampi kuin maakaasun. Esitetty verorakenne ja verotasot yhdistetyn tuotannon veronalennuksineen johtaisivat suurin piirtein tavoiteltuun verotuottoon.

Lähes kaikki verollinen kivihiihi ja maakaasu käytetään yhdistetyssä tuotannossa, joten käytännössä niihin sovellettaisiin puolitettua hiilidioksidiveroa.

Sähkö

Sähkön verotus ei perustu sähköntuotannossa käytettyjen polttoaineiden energiasisältöön eikä hiilidioksidipäästöön vaan sähköstä maksetaan tuotantotavasta riippumaton vero luovutettaessa sitä kulutukseen sähköverkoista. Tästä syystä sähkön vero säilyisi perusteeltaan ja rakenteeltaan nykyisen kaltaisena fiskaalisena verona. Siitä kannettavan veron nimi muuttuisi lisäverosta energiaveroksi. Ehdotetut veronkorotukset koskisivat sekä I että II veroluokan sähköä.

Mäntyöljy

Lämmitykseen käytetystä mäntyöljystä kannetaan valmisteveroa raskaan polttoöljyn veroa vastaava määrä. Veron tarkoituksena on ohjata mäntyöljy energiakäytöstä jatkojalostukseen kemianteollisuuden raaka-aineeksi. Jatkojalostuksen raaka-ainesaannin turvaamiseksi ehdotetaan, että mäntyöljyn veroa korotettaisiin saman verran raskaan polttoöljyn kanssa. Edellä mainitusta syystä mäntyöljyn verotus ei edelleenkään perustuisi energiasisältöön ja hiilidioksidipäästöön. Mäntyöljystä kannettava vero muuttuisi perusverosta energiaveroksi.

Polttoturve

Polttoturve on kasvihuonepäästövaikutuksiltaan fossiilisiin polttoaineisiin rinnastettava polttoaine. Sitä tulisi lähtökohtaisesti ympäristösyistä verottaa kuten fossiilisia polttoaineita. Energiaverodirektiivissä puuta, puuperäisiä polttoaineita ja turvetta ei ole määritelty energiatuotteeksi eikä niihin myöskään sovelleta korvaavuusperiaatetta. Turpeen tarkoituksenmukaisesta verottamisesta päättäminen on jätetty siis kunkin jäsenvaltion omaan harkintaan. Jos turvetta verotetaan, tulevat sovellettaviksi kuitenkin muun muassa yhteisön verosyrjintäkieltoa ja valtioneukia koskevat määräykset.

Vaikka kela-maksun poiston yhteydessä ei tehty päätöstä veropohjan laajentamisesta polttoturpeeseen, VTT:n taustatyössä arvioitiin myös turpeen verotuksen vaikutuksia. Turpeen verottaminen vastaavalla tavalla kuin kivihiilen merkitsisi polttoturpeelle noin

19 euron suuruista veroa megawattitunnilta ja tekisi turpeesta kilpailukyvyttömän kivihiiheen verrattuna. Vaikka polttoturpeen verotaminen parantaisi metsähakkeen kilpailukykyä, se nostaisi samalla myös kuitupuun hintaa ja saattaisi lisätä kuitupuun energiakäyttöä. Polttoturpeen käytöllä on myös merkitystä huoltovarmuuden ja energiaomavaraisuuden kannalta. Polttoturpeen korkea verotus voisi vähentää investointeja kotimaisia polttoaineita käyttäviin laitoksiin (yhdistetty tuotanto, liikenteen biopolttoaineiden ja muiden polttoainejalosteiden tuotanto), sillä polttoturpeen käyttömahdollisuus parantaa yhdistetyn tuotannon käytettävyyttä, mahdollistaa korkeamman höyryn lämpötilan ja paineen ja siten korkeamman rakennusasteen, ja turvaa tasalaatuisen ja tasahintaisen polttoaineen saannin puupolttoaineen saatavuuden määrän vaihdellessa metsäteollisuuden tuotannon muutosten mukaan.

Polttoturpeen ja fossiilisten polttoaineiden hiilidioksidipäästöjen rajoittamisessa päästökauppa on keskeinen tekijä. Metsähakkeen kilpailukyky turpeeseen verrattuna paranee päästöoikeuden hinnan noustessa, sillä päästöoikeuden hinta 20 euroa tonnilta vastaa turpeelle 7,6 euron lisäkustannusta megawattitunnilta. Päästöoikeuden hinta 30 euroa tonnilta vastaa puolestaan 11,4 euron suuruista lisäkustannusta eli polttoturpeen hinnan yli kaksinkertaistumista.

Hallitus on päättänyt metsähakkeen käytön tai tuotannon tukemisesta. Sillä on pääosin vastaava vaikutus kuin polttoturpeen verotuksella, mutta metsähakkeen tuet ovat tarkemmin kohdennettavissa. Metsähakkeen ja muiden uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseksi sekä tuilla että polttoturpeen korkealla energiaverolla olisi haitallisia yhteisvaikutuksia. Haitallisista vaikutuksista merkittävin olisi teollisuuden kustannusten nousu ja kilpailukykyyn heikkeneminen puuraaka-aineen hinnan nousun takia.

Polttoturpeen verolla tehostettaisiin verotuksen ympäristöohjaavuutta. Veron tasoa asetettaessa on otettu huomioon se, ettei voimalaitosten maksukyky puusta kasvaisi liikaa ja että metsäteollisuuden raaka-ainesänti turvattaisiin.

Edellä mainituista syistä ehdotetaan, että polttoturvetta verotettaisiin lievästi. Veroa

kannettaisiin aluksi 1,9 euroa megawattitunnilta ja sitä korotettaisiin kahdessa vaiheessa 3,9 euroon vuoteen 2015 mennessä. Polttoturpeen verotus ei perustuisi energiasältöön ja hiilidioksidipäästöön, vaan siitä kannettaisiin sähkön ja mäntyöljyn tavoin fiskaalista energiaveroa. Verotason kahden vuoden jaksossa tapahtuva korotus tarjoaa mahdollisuuden veron vaikutusten seurantaan. Verotaso asetettaessa on otettu huomioon myös EU-oikeudelliset näkökohdat.

Biopolttoöljy

Ehdotettu verotuksen rakennemuutos koskisi myös kevyttä polttoöljyä korvaavaa biopolttoöljyä, joka on nykyisin verotonta. Öljyala on esittänyt biopolttoöljylle jakeluvaihtetta liikennepolttoaineita vastaavalla tavalla. Mahdollinen biopolttoaineiden jakeluvaihteen laajentaminen biopolttoöljyyn tarkoittaisi sitä, ettei verottomuutta voisi käyttää päällekkäisenä ohjauskeinona biopolttoaineiden käytön edistämiseen EU:n lainsäädännön mukaan. Ehdotettu verorakenne olisi myös johdonmukainen bioperäisten liikennepolttoaineiden verorakenteen kanssa.

Fossiilisilta polttoaineilta ja biopolttoöljyltä kannettaisiin energiasältöön suhteutettua energiasältöveroa. Biopolttoöljyn hiilidioksidiverossa otettaisiin huomioon sillä saavutettavat hiilidioksidin vähenemät verrattuna fossiiliseen öljyyn. Liikenteen biopolttoaineiden tavoin veron alennus perustuisi RES-direktiiviin. Lämmitykseen käytettävän biopolttoöljyn hiilidioksidivero puolitettaisiin, jos se täyttäisi RES-direktiivin vaatimukset. Hiilidioksidiveron puolitus voisi koskea esimerkiksi rypsipohjaista biopolttoöljyä. Jätteistä tai tähteistä taikka ruokatuotantoon soveltumattomasta selluloosasta ja lignoselluloosasta tuotetuilta biopolttoöljyiltä ei kannettaisi lainkaan hiilidioksidiveroa. Tällainen polttoaine olisi esimerkiksi metsätähdepohjainen biopolttoöljy.

Esitettyjen muutosten takia biopolttoöljyn vero nousisi noin 10—12,5 senttiin litralta.

Se, että biopolttoöljystä suoritettaisiin veroa, ei merkitsisi muutosta polttoaineverolain 11 a §:ssä säädettyyn yksinkertaistettuun lupa- ja rekisteröintimenettelyyn, jos biopolt-

toöljyn tuotantomäärä on enintään 100 000 litraa vuodessa.

Mikrovoimalat

Sähköverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että mikrovoimalat säädettäisiin sähköverotuksen ulkopuolelle. Mikrovoimaloiden nimellistehoraja olisi yhdenmukainen voimalaitosten mittausvelvollisuutta koskevan sääntelyn kanssa. Sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (66/2009) mittausvelvollisuuden tehorajaksi on valittu 3x63 ampeeria, mikä vastaa noin 43 kilovolttiampeerin nimellistehoja. Esityksessä ehdotetaan, ettei veroa tulisi suorittaa, jos sähköä tuotettaisiin enintään 50 kilovolttiampeerin tehoisessa generaattorissa tai useiden laitteistojen muodostamalla enintään 50 kilovolttiampeerin nimellistehoisella kokonaisuudella.

Nykyisellä sähkön verotasolla 50 kilovolttiampeerin voimalan veroetu olisi enintään 4 000 euroa ja ehdotetulla verotasolla enintään 7 500 euroa vuodessa. Käytännössä hyöty olisi ehdotetulla tasolla tuulivoimalaitoksilla 1 500—2 500 euroa ja biokaasuvoimalaitoksilla 4 000—5 000 euroa vuodessa.

Jos useita alle ehdotetun rajan toimivia laitteistoja kytkettäisiin rinnan, olisi mahdollista välttää sähkövero jopa useiden satojen kilowatin tehoisilla laitoskokonaisuuksilla. Tämän estämiseksi ehdotetaan, että mikrovoimalan määritelmää täsmennettäisiin niin, että useista pienistä laitoksista koostuvaa laitospokonaisuutta pidettäisiin yhtenä voimalaitoksena.

Lisäksi ehdotetaan, että sähköverolain 5 §:n 2 momentin mukaiseen pienvoimalan määritelmään lisättäisiin alatehoraja. Tällöin pienvoimalan ja mikrovoimalan tehorajat eivät olisi osittain päällekkäisiä toistensa kanssa. Muilta osin lain sisältö vastaisi nykyistä.

Maakaasu

Esityksessä ehdotetaan, että maakaasun verotusta yhdenmukaistettaisiin muun valmisteverotuksen kanssa ja luovutettaisiin maahantuonnin yhteydessä tapahtuvasta maakaasun verotuksesta. Maakaasun verotuksessa noudatettaisiin valmisteverotuksen periaatteita ja

menettelyjä, joista säädetään valmisteverotuslaissa. Tämä mahdollistaisi sen, että kaasmaista ja nesteytettyä maakaasua koskisivat yhdenmukaiset menettelyt. Lisäksi esityksessä tarkennettaisiin edelleen verottomana säilyvän biokaasun verotusmenettelyjä niissä tilanteissa, joissa biokaasua syötettäisiin maakaasun siirtoverkkoon tai nesteytetyn maakaasun varastosäiliöön.

Maakaasusta tulisi suorittaa valmisteveroa, kun sitä luovutetaan kulutukseen Suomessa. Maakaasusta suoritettaisiin vero, kun sitä siirrettäisiin kulutukseen maakaasun siirtoverkosta esimerkiksi lämmön tuotantoon. Verovelvollinen näissä tilanteissa olisi siirtoverkonhaltija, jollainen on Suomessa tällä hetkellä ainoastaan Gasum Oy. Koska jakeluverkkoihin toimitettua maakaasua käydetään pääsääntöisesti verolliseen tarkoitukseen, ehdotetaan, että maakaasu toimitettaisiin verollisena jakeluverkkoon.

Maakaasun verotuksessa noudatettaisiin pääsääntöisesti valmisteverotuslain säännöksiä. Valmisteverotuslain mukaan tuotteet, jotka ovat verottomassa varastossa, kuuluvat väliaikaisen verottomuuden järjestelmään. Veroa tulee suorittaa, kun tuote luovutetaan kulutukseen. Kulutukseen luovutuksella tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että tuote poistuu verottomasta varastosta. Maakaasun siirtoverkkoa pidettäisiin valmisteverotuslaissa tarkoitettuna verottomana varastona, jossa ollessaan maakaasu olisi verotonta. Nesteytettyä maakaasua voitaisiin varastoida verottomana varastosäiliössä, jolle olisi myönnetty verottoman varaston lupa. Maakaasua voitaisiin siirtää maahantuonnin jälkeen verottomasti siirtoputkistossa tai varastoida verottomasti nesteytetyn maakaasun varastosäiliöissä. Samoin verotonta olisi maakaasun siirtäminen verottomasta varastosäiliöstä maakaasun siirtoverkkoon tai verottomaan käytötarkoitukseen. Jos nesteytettyä maakaasua siirrettäisiin verottomasta varastosäiliöstä kulutukseen, verovelvollinen olisi valtuutettu varastonpitäjä.

Maakaasun siirtoverkolla tarkoitettaisiin maakaasumarkkinalain (508/2000) 3 §:n 2 kohdan mukaista maakaasuputkistoa, jonka kautta maakaasua kuljetetaan korkealla vähentämättömällä paineella. Maakaasuverkko toiminnalla tarkoitettaisiin maakaasumarkki-

nalain 3 §:n 6 kohdan mukaista liiketoimintaa, jossa toiminnanharjoittaja eli verkonhaltija harjoittaa maakaasun siirtotoimintaa maakaasun siirtoverkossa. Maakaasumarkkinain mukaan Energiamarkkinavirasto myöntää maakaasuverkkoluvan, jos luvanhakijalla on tekniset, taloudelliset ja organisatoriset edellytykset huolehtia maakaasuverkko-toiminnasta maakaasumarkkinoita koskevassa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Verkonhaltijat on veloitettu huolehtimaan maakaasutoimitusten mittauksesta ja maakaasu-kauppojen selvityksestä.

Esityksessä ehdotetaan, että maakaasun osalta noudatettaisiin valmisteverotuslain säännöksiä luvista ja tuotteita koskevista siirtomenettelyistä. Pääsääntönä on, että valmisteveron alaisten tuotteiden valmistaminen, jalostaminen ja varastointi verottomasti väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä edellyttää verottoman varaston ja valtuutetun varastonpitäjän lupaa. Maakaasun siirtoverkolle ei kuitenkaan tulisi hakea verottoman varaston lupaa, vaan sen sijaan siirtoverkonhaltijan tulisi rekisteröityä verovelvolliseksi. Tämä olisi perusteltua siitä syystä, että maakaasuverkonhaltijan toiminta on jo luvanvaraista maakaasumarkkinain mukaan.

Sen, joka haluaisi vastaanottaa, varastoida tai siirtää nesteytettyä maakaasua verottomana, olisi haettava tulliviranomaiselta verottoman varaston ja valtuutetun varastonpitäjän lupaa. Toimija voisi myös vastaanottaa nesteytettyä maakaasua verottomana väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä toisista jäsenmaista tai EU:n ulkopuolelta, jos hänellä olisi valmisteverotuslaissa tarkoitettu rekisteröidyn vastaanottajan lupa. Jos maakaasun vastaanottajalla ei olisi kumpaakaan tulliviranomaisen myöntämää lupaa, tulisi verot suorittaa 10 arkipäivän kuluessa maakaasun vastaanottamisesta. Lisäksi ehdotetaan maakaasun verottoman loppukäytön toteuttamisen helpottamiseksi, että maakaasuverkonhaltija saisi luovuttaa maakaasua verotta tulliviranomaiselle rekisteröityneelle maakaasun käyttäjälle, jota laissa kutsuttaisiin rekisteröidyksi käyttäjäksi. Rekisteröity käyttäjä suorittaisi veron verolliseen tarkoitukseen käyttämästään maakaasusta. Menettely vastasi jo muiden polttoaineiden osalta sovellettua menettelyä. Vaihtoehtoisesti maakaasun

käyttäjä voisi hakea palautusta jälkikäteen nykyisen lain mukaisesti. Lisäksi ehdotetaan, että Tullihallitus voisi antaa tarkempia määräyksiä rekisteröitymisilmoitusten sisällöstä ja antamisesta.

Veron ilmoittamiseen ja maksamiseen sovellettaisiin valmisteverotuslakia. Verkonhaltija olisi valtuutettu varastonpitäjä ja siksi myös valmisteverotuslaissa tarkoitettu verokausi-ilmoittaja, jonka verotusverotus tapahtuisi kalenterikuukausittain. Verkonhaltijan, valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn käyttäjän tulisi antaa veroilmoitus kultakin verokaudelta sitä seuraavan kalenterikuukauden 18. päivään mennessä. Maakaasun valmistevero maksettaisiin verokautta seuraavan kuukauden 27. päivään mennessä.

Siirryttäessä maakaasun verkkoverotukseen biokaasu ei edelleenkään olisi veronalainen tuote. Käytännössä biokaasun verottomuus toteutettaisiin siten, että verovelvollinen ilmoittaisi verollisena vain maakaasun kulutukseen luovuttamisen. Verovelvollisen olisi pystyttävä kirjanpidon perusteella selvittämään hankkimansa ja kulutukseen luovuttamansa biokaasun osuus.

Maatalouden energiaverotus

Esityksessä ehdotetaan, että maataloudessa käytettyjen energiatuotteiden valmisteveron palautuksen määriä korotettaisiin. Korotettua palautusta maksettaisiin energiatuotteista, jotka on käytetty maataloudessa lain voimaantulon jälkeen edellyttäen, että komissio on myöntänyt valtioneuvoston lupaa. Korotuksen tavoitteena on, että maatalouden energiaverorasitus pysyisi jokseenkin ennallaan polttoaineista ja sähköstä kannettavien valmisteverojen korotuksista huolimatta. Kevyen ja raskaan polttoöljyn valmisteveron palautusta ehdotetaan korotettavaksi siten, että palautuksen jälkeen jäljelle jäävä vero on yhtä suuri kuin ennen energiaverojen korottamista.

Kevyen polttoöljyn valmisteveron palautusta korotettaisiin 7,35 senttiä litralta. Veronpalautus kevyestä polttoöljystä nousisi 5,85 sentistä 13,20 senttiin litralta. Valmisteveroa jäisi tällöin maksettavaksi 2,85 senttiä litralta, joka on sama kuin nykyisin palautuksen jälkeen jäljelle jäävä veromäärä ja ylittää

energiaverodirektiivissä kevyelle polttoöljylle asetetun minimiveron.

Raskaan polttoöljyn valmisteveron palautusta korotettaisiin 12,1 senttiä kilogrammalta. Veronpalautus raskaasta polttoöljystä nousisi 2,75 sentistä 14,85 senttiin kilogrammalta. Valmisteveroa jäisi tällöin maksettavaksi 3,94 senttiä kilogrammalta, joka on 0,01 senttiä pienempi kuin nykyisin palautuksen jälkeen jäljelle jäävä veromäärä ja ylittää energiaverodirektiivissä raskaalle polttoöljylle asetetun minimiveron.

Sähkön valmisteverosta maksettavaa palautusta ehdotetaan korotettavaksi siten, että verorasitus vastaa palautuksen jälkeen uutta sähkön II veroluokan veroa, joka on ehdotuksen mukaan 0,703 senttiä kilowattitunnilta. Näin ollen sähkön valmisteveron palautusta korotettaisiin 0,38 senttiä kilowattitunnilta. Veronpalautus kasvaisi 0,62 sentistä 1,0 senttiin kilowattitunnilta. Korotuksen jälkeen maataloudessa käytetystä sähköstä jäisi sähköveroa maksettavaksi 0,703 senttiä kilowattitunnilta huoltovarmuusmaksu mukaan lukien. Maksettavaksi jäävä määrä vastaisi ehdotettua alemman veroluokan II veroa.

Euroopan unionin lainsäädäntö edellyttää, että tukitoimien muutoksista ilmoitetaan ko-

missiolle ja että komissio antaa toimenpiteeseen suostumuksensa. Muutettuja säännöksiä voidaan soveltaa vasta, kun komissio on antanut suostumuksensa menettelyyn. Ilmoitusmenettelyn vuoksi korotettua valmisteveron palautusta maksettaisiin vasta lain voimaantulon jälkeen käytetyistä energiatuotteista.

Lisäksi ehdotetaan, että kasvihuoneviljelijöille maksettavan energiaveronpalautuksen hoitaminen siirrettäisiin tullilta Verohallinnolle. Kasvihuoneviljelijöille maksettavan energiaveronpalautuksen hakumenettely yhdenmukaistettaisiin maatalouden energiaveron palautuslaissa säädetyn hakumenettelyn kanssa siten, että kaikki palautukseen oikeutetut hakisivat energiaveron palautusta Verohallinnolta kerran vuodessa.

2.2.3 Nykyiset ja ehdotetut liikenne- ja lämmityspolttoaineiden verotaset

Seuraavaan taulukkoon on koottu keskeisimpien liikenne- ja lämmityspolttoaineiden ehdotetut verotaset ja vertailtavuuden takia niiden nykyiset verotaset:

		Nykyiset verotaset			Ehdotetut verotaset		
		Perus- vero	Lisä- vero	Yhteensä (sis. hvm)	Energia- sisältövero	Hiilidioksidi- vero	Yhteensä (sis. hvm)
Moottori- benssiini	snt/l	57,24	4,78	62,70	50,36	11,66	62,70
Dieselöljy	snt/l	30,67	5,38	36,40	30,70	13,25	44,30
Kevyt polttoöljy	snt/l	2,94	5,41	8,70	7,70	8,00	16,05
Raskas polttoöljy	snt/kg	0	6,42	6,70	8,79	9,72	18,79
Kivihiili	€/t	0	49,32	50,50	54,54	72,37	128,09
Maakaasu	€/MWh	0	2,016	2,100	7,70*	5,94	13,724
					*3,00 €/MWh 1.1.2011-31.12.2012 ja 5,50 €/MWh 1.1.2013-31.12.2014.		
		Perus- vero	Lisä- vero	Yhteensä (sis. hvm)	Energiavero		Yhteensä (sis. hvm)
Sähkö I	snt/kWh	0	0,87	0,883	1,69		1,703
Sähkö II	snt/kWh	0	0,25	0,263	0,69		0,703
Polttotur- ve	€/MWh	0	0	0	3,90*		3,90*
					*1,90 €/MWh 1.1.2011-31.12.2012 ja 2,90 €/MWh 1.1.2013-31.12.2014.		

2.2.4 Liikenne- ja lämmityspolttoaineiden energiasisältö- ja hiilidioksidiverojen laskennan lähtöarvot

Polttoaineiden osalta lain liitteen verotaulukossa käytettäisiin selkeyden takia nykyisen kaltaisesti esimerkiksi muotoa senttiä litralta tai euroa tonnilta, vaikka verojen laskennan perusteina olisivat kunkin polttoaineen energiasisältö ja fossiilisten polttoaineiden hiilidioksidin ominaispäästö.

Nestemäisten liikennepolttoaineiden energiasisällön osalta käytettäisiin RES-direktiivin mukaisia lämpöarvoja. Hiilidioksidin ominaispäästöt perustuvat Tilastokeskuksen Polttoaineluokituksessa 2010 käytettyihin arvoihin. Maakaasun tehollinen lämpöarvo 50 megajoulea kilogrammalta perustuu Maakaasuyhdistyksen ilmoitukseen. RES-direktiivissä on käytetty puhdistetulle biokaasulle vastaavaa arvoa. Tärkeimpien polttoaineiden tunnusluvut on esitetty alla olevassa taulukossa.

Polttoaine	Lämpöarvo	Josta uusiutuvis- ta lähteistä enintään	CO ₂ -päästö
Bensiini	32 MJ/l		72,9 g/MJ
Diesel	36 MJ/l		73,6 g/MJ
Maakaasu (metaani)	50 MJ/kg		55,04 g/MJ
Biokaasu (metaani)	50 MJ/kg	100 %	
Etanoli	21 MJ/l	100 %	
Metanoli	16 MJ/l	100 %	
MTBE	26 MJ/l	22 %	
TAME	28 MJ/l	18 %	
ETBE	27 MJ/l	37 %	
TAAE	29 MJ/l	29 %	
Biodiesel (FAME, RME)	33 MJ/l	100 %	
Fischer-Tropsch diesel (XTL)	34 MJ/l		
Fischer-Tropsch diesel biomassasta (BTL)	34 MJ/l	100 %	
Vetykäsitelty kasviöljy tai eläinrasva (HVO)	34 MJ/l	100 %	
Lentobensiini	31,7 MJ/l		71,3 g/MJ
Lentopetroli	34,8 MJ/l		73,2 g/MJ
Kevyt polttoöljy	42,7 MJ/kg		74,1 g/MJ
Raskas polttoöljy	41,1 MJ/kg		78,8 g/MJ
Kivihiihi	25,5 MJ/kg		94,6 g/MJ
Polttoturve	10,1 MJ/kg		105,9 g/MJ

Määritettäessä verotaulukkoon erilaisten metanoli- ja etanoliperusteisten eettereiden eli MTBE:n, TAME:n, ETBE:n, ja TAAE:n verotaso huomioon otettaisiin se, että eetterin energiasisällöstä vain edellä taulukossa mainittu prosentiosuus voi olla uusiutuvasta energiasta peräisin. Eetterin hiilidioksidivero

määräytyisi edellä liikenteen biopolttoaineet kohdassa esitetyllä tavalla sen mukaan, onko eetterin valmistuksessa käytettävän raaka-aineen uusiutuvan energian osuus RES-direktiivin vähimmäiskriteerit täyttävää, jolloin hiilidioksidivero puolitettaisiin, vai onko se tuplalaskettava, jolloin siitä ei kannettaisi

lainkaan hiilidioksidiveroa. Jos eetterissä käytetty bioraaka-aine ei täyttäisi lainkaan kestävyyskriteerejä, siitä kannettaisiin normaali, vastaavan fossiilisen polttoaineen hiilidioksidivero.

2.2.5 Polttoaineiden laatuun perustuvat ja muut muutokset

Kevyen polttoöljyn rikkiporrastus

Uuden, energiatehokkaan lämmitysteknologian käyttöönottamisen edistämiseksi ehdotetaan, että rikittömälle kevyelle polttoöljylle otettaisiin käyttöön laatuporrastus. Veroporrastus olisi 2,65 senttiä litralta eli samansuuruinen kuin liikennepolttoaineilta poistettavaksi ehdotettu rikittömän laadun verohuojennus. Veroporrastus toteutettaisiin siten, että rikillisen laadun energiasisältövero olisi 2,65 senttiä litralta korkeampi kuin rikittömän laadun. Kevyestä polttoöljystä kannettaisiin normaali hiilidioksidivero.

Muiden lämmitys- ja voimalaitospolttoaineiden osalta ei ole tarvetta kevyen polttoöljyn kaltaiselle laatuporrastukselle, sillä niiden rikki- ja hiukkaspäästöjen määrä lämmityskäytössä riippuu keskeisesti valituista poltto- ja puhdistustekniikoista ja niitä koskevasta sääntelystä, eikä se siten ole pääsääntöisesti polttoaineriippuvaista. Näin ollen ei ole perustetta näiden polttoaineiden haitallisten päästöjen mukaiselle laatuporrastukselle.

Veroporrastus tarkoittaisi todennäköisesti sitä, että kaikki myytävä kevyt polttoöljy olisi rikittömää laatua käyttötarkoituksesta riippumatta. Veron porrastaminen käyttötarkoituksen mukaan työkone- tai lämmityskäytön perusteella ei ole käytännössä mahdollista, koska polttonesteiden valmisteverotus perustuu tukkuvarastoilla tapahtuvaan tuotteen luovuttamiseen kulutukseen eikä siinä vaiheessa varmuudella tiedetä, missä verotettu polttoaine tullaan käyttämään. Tämän vuoksi veroporrastus koskisi sekä lämmityksessä että moottoripolttoöljynä käytettävää kevyttä polttoöljyä.

Pienmoottoribensiini

Pienmoottoreiden pakokaasuhaittojen vähentämiseksi ehdotetaan, että pienmoottori-

bensiinin energiasisältöveroa alennettaisiin. Ehdotuksella ei olisi vaikutusta hiilidioksidiveroon, joka olisi samansuuruinen kuin muulla moottoribensiinillä. Veron alennuksen tulisi olla riittävän suuri kannustamaan pienmoottoribensiinin käyttöön siitä parhaiten hyötyvissä moottoreissa. Veron alennus ei kuitenkaan saisi olla niin suuri, että se johtaisi pienmoottoribensiinin käyttöön autoissa, joissa se ei tuo merkittäviä terveys- ja päästöhyötyjä.

Suoran pakokaasualtistuksen tai vesistöille aiheutuvien haittojen arvotukseen ei toistaiseksi ole laskentamenetelmiä, joten päästöetuja ei kyetä arvottamaan samalla tavalla kuin esimerkiksi parafiinisen dieselpolttoaineen tai metaanin hyötyjä ajoneuvokalustossa. Pienmoottoribensiinin verohuojennuksen peruste olisikin lisäkustannusten kompensointi. Noin 20 senttiä litralta oleva verohuojennus kattaisi osittain pienmoottoribensiinin korkeammat tuotanto- ja jakelukustannukset, eikä tämän tasoinen verohuojennus vielä johtaisi pienkonebensiinin liikennekäyttöön.

Rajoitusten ja moottoreiden teknisen kehityksen avulla tapahtuva päästöjen vähentäminen on suhteellisen hidasta, sillä ne vaikuttavat vain uusiin moottoreihin, ja koko pienmoottorikannan uusiutuminen on hidas, useampia vuosikymmeniä kestävä prosessi. Tehokkain keino vaikuttaa jo olemassa olevan moottorikannan päästöihin olisi siirtyminen parempilaatuisten polttoaineiden, kuten pienmoottoribensiinin, käyttöön. Koska pienmoottoribensiini on tavallista bensiiniä kalliimpaa, terveys- ja ympäristösyistä ehdotetaan, että pienmoottoribensiinin veroa alennettaisiin 20 sentillä litralta sen käytön lisäämiseksi pienmoottorikäytössä.

Tuotteelle olisi määritelty tiettyjen ominaisuuksien osalta pitoisuusraja-arvot. Ehdotettu määritelmä perustuisi VTT:n selvitykseen ja Ruotsissa käytössä olevaan määritelmään.

Muut muutokset

Ehdotetun veromallin toteuttaminen edellyttää nykyistä yksityiskohtaisempaa polttoaineiden ja niiden komponenttien määrittämistä verolaeissa. Lisäksi polttoaine- ja säh-

köverolakiin ehdotetaan eräitä teknisluonteisia muutoksia.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Polttoaineen energiasisältöön ja poltosta syntyvään hiilidioksidin ominaispäästöön perustuvan veromallin käyttöönotto, mallin käyttöönoton edellyttämä dieselöljyn veron korotus, eräiden polttoaineiden laatuporrastukset sekä muiden kuin liikennepolttoaineiden ja sähkön verotason korottaminen yhdessä polttoturpeen verottamisen sekä henkilö- ja kuorma-autojen käyttövoimaveron alennuksen kanssa lisäisivät valtion verotuloja. Kaikkien muutosten tultua voimaan lisäys olisi vuositasolla noin 898 miljoonaa euroa verrattuna tilanteeseen, jossa muutoksia ei tehtäisi. Samanaikaisesti kuitenkin myös valtion maksamien verotukien määrä kasvaisi yhteensä 139 miljoonaa euroa, kun energiain- tensiivisen teollisuuden palautukset kasvaisivat noin 110 miljoonaa euroa ja maatalouden energiaveropalautukset noin 29 miljoonaa euroa. Ehdotetut muutokset lisäisivät valtion tuloja kaikkiaan 759 miljoonaa euroa, kun huomioon ei oteta mahdollisia indeksisidonnaisten menojen muutoksia.

Liikennepolttoaineista fossiilista dieselöljyä koskevat muutokset tulisivat voimaan vasta 2012 alkaen. Maakaasun ja polttoturpeen veroa korotettaisiin vaihteittain vuosina 2013 ja 2015. Siten vuonna 2011 kaikkien ehdotettujen muutosten valtion tuloja lisäävä vaikutus olisi noin 618 miljoonaa euroa, kun huomioon ei oteta mahdollisia indeksisidonnaisten menojen muutoksia.

Energiaverotulojen tuoton ennustetaan kasvavan kaikkien muutosten voimaan tultua noin 31 prosenttia, eli 980 miljoonaa euroa verrattuna tilanteeseen, jossa muutosta ei tehtäisi. Vuonna 2011 energiaverotulojen tuoton ennustetaan kasvavan noin 22 prosenttia, eli 687 miljoonaa euroa verrattuna tilanteeseen, jossa muutosta ei tehtäisi. Energiaverotulojen määräksi vuonna 2011 ennustetaan 3 811 miljoonaa euroa. Verotuloennusteeseen on sisällytetty tulevan biopolttoaineiden jakeluvaiheen vaikutus. Ennusteessa on oletettu, että biopolttoaineiden jakeluvaihe on kuusi

prosenttia energiasisällöstä. Ajoneuvoveron tuoton ennustetaan vähenevän samanaikaisesti vuositasolla noin 82 miljoonaa euroa. Veronkantomallista johtuen vuoden 2011 vähemmän ennustetaan jäävän noin 41 miljoonaa euroon.

Energiasisältöön ja hiilidioksidipäästöön perustuvan veromallin käyttöönotto liikennepolttoaineissa edellyttää dieselöljyn veron korottamista kahdeksalla sentillä litralta. Tämän seurauksena fossiilisen dieselöljyn verokertymä kasvaisi vuodesta 2012 alkaen 200 miljoonaa euroa.

Lämmityspolttoaineiden ja sähkön veroa korotettaisiin kela-maksun poiston kompensoimiseksi siten, että näiden polttoaineiden ja sähkön bruttoverokertymä kasvaa 865 miljoonaa euroa. Kun huomioon otetaan maatalouden ja ammattimaisen kasvihuoneviljelyn energiaveronpalautusten korottaminen noin 29 miljoonalla, verotulot kasvaisivat noin 836 miljoonaa euroa. Lisäksi energiaintensiivisen teollisuuden veroleikkuri on selvityksissä osoittautunut olevan aiemmin arvioitua selvästi tehokkaampi. Leikkurin seurauksena energiaintensiivisen teollisuuden energiaveron palautus kasvaisi 110 miljoonaa euroa. Edellä mainitut palautukset huomioon ottaen lämmityspolttoaineiden ja sähkön veron korotus lisäisi valtion verotuloja nettomääräisesti 726 miljoonaa euroa, joka on 24 miljoonaa euroa alun perin kela-maksun poiston yhteydessä tavoiteltua vähemmän.

Veromuutoksen välittömät vaikutukset huomioon ottaen verorasitus jakautuisi elinkeinoelämän ja kotitalouksien kesken siten, että elinkeinoelämän osuus olisi 491 miljoonaa euroa ja kotitalouksien noin 235 miljoonaa euroa. Jos tarkastellaan ehdotetun veromuutoksen välillisiä kohdistumisvaikutuksia, kotitalouksien verorasitus kasvaisi kaukolämmön tuotannon veromuutosten seurauksena noin 97 miljoonaa euroa ja elinkeinoelämän verorasitus vähenisi vastaavalla määrällä.

Ehdotetuilla veromuutoksilla ei ole vaikutusta muihin välillisiin verotuloihin. Arvonlisäveron kokonaistuotto ei kasvaisi ehdotettujen muutosten seurauksena. Energiaverojen nosto kasvattaisi energiatuotteista kertyvää arvonlisäveroa, mutta samanaikaisesti se vä-

hentäisi samassa suhteessa muusta kulutuksesta kertyvää arvonlisäveroa.

Esityksen seurauksena bensiiniauton keskimääräiset vuosikustannukset eivät muuttuisi ja dieselhenkilöauton polttoainekustannukset nousisivat keskimäärin noin 90 eurolla. Koska käyttövoimavero alenisi saman verran, dieselhenkilöauton kustannukset säilyisivät kokonaisuutena lähes ennallaan. Vuonna 2011 dieselhenkilöauton kustannukset alenisivat väliaikaisesti keskimäärin noin 45 eurolla ehdotetun asteittain toteutuvan dieselautojen käyttövoimaveron alennuksen takia. Kun huomioon ei oteta kela-maksun poistosta tullutta hyötyä, tavarakuljetuksiin kohdistuva verorasitus kasvaisi vuositasolla noin 100 miljoonaa euroa, mutta alenisi väliaikaisesti vuonna 2011 noin 20 miljoonalla eurolla ehdotetun käyttövoimaveron alennuksen takia. Muiden liikennepolttoaineiden osalta ehdotettavat muutokset yhdessä samanaikaisesti ehdotettavien käyttövoimaveron muutosten kanssa pääsääntöisesti parantaisivat niiden tilannetta ja kyseisiä polttoaineita käyttävien henkilöautojen vuosikustannukset laskisivat. Poikkeuksena tästä olisivat ainoastaan ne kaasukäyttöiset autot, joiden verotus ei ole ollut normaalin rakenteen mukaista.

Ehdotetut lämmityspolttoaineiden ja sähkön veron korotukset lisääisivät elinkeinoelämän verorasitusta bruttomääräisesti 601 miljoonaa euroa. Energiaintensiivisen teollisuuden palautusten arvioidaan kuitenkin kasvavan samanaikaisesti noin 110 miljoonaa euroa, joten elinkeinoelämän verorasitus lisääntyisi noin 491 miljoonaa euroa. Kela-maksun poisto huomioon ottaen elinkeinoelämän verorasitus jää alkuperäistä tavoitetta alhaisemmaksi erityisesti energiaintensiivisen palautuksen piiriin kuuluvan teollisuuden osalta. Verotuksen summaarisen luonteen vuoksi yrityskohtaiset vaikutukset voivat kuitenkin poiketa vaikutusten yleisestä linjasta.

Ehdotettavien muutosten vaikutuksia kotitalouksiin on tarkasteltu esimerkkien avulla. Vaikutusarvioinnissa on käytetty seuraavia tyyppiasuinmuotoja ja niissä on otettu huomioon arvonlisävero niillä kuluttajilla joilla ei ole arvonlisäveron vähennysoikeutta. Vaikutusarvioinnissa on käytetty siirtymäkausiin päättymisen jälkeisiä verotasoja. Siirty-

mäaikana asumiskustannukset nousevat jonkin verran arvioitua vähemmän niissä taloissa, joiden kaukolämpö tuotetaan maakaasulla:

Asuinmuoto	Ohjeellinen rakennustilavuus m ³	Vuosienergia MWh
pientalo	500	20
rivitalo	2 000	100
pienkerrostalo	5 000	225
kerrostalo	10 000	450
suuri kerrostalo	25 000	1 125

Lisäksi kotitaloussähkössä on käytetty kahda erilaista energiankulutusarvoa, kun pientalojen vuotuisena käyttöarviona on käytetty 5 000 ja erilaisten kerrostaloasuntojen käyttöarviona 2 000 kilowattituntia.

Öljylämmitteisessä pientalossa asuvan kotitalouden asumiskustannukset kasvaisivat kevyen polttoöljyn veromuutoksen vuoksi 201 euroa vuodessa, minkä lisäksi sähköveron nousu lisäisi asumiskustannuksia pientalossa 50 euroa vuodessa. Yhteensä öljylämmitteisessä pientalossa asuvan kotitalouden asumiskustannukset nousisivat veromuutosten vuoksi 251 euroa vuodessa. Sähkölämmitteisessä pientalossa asumiskustannuksen nousevat vastaavasti 249 euroa vuodessa.

Kaukolämmitteisessä pientalossa asuvan kotitalouden asumiskustannusten nousu vaihtelee voimakkaasti sen mukaan, millä polttoaineella ja tekniikalla lämpö on tuotettu. Kotitaloussähkön kallistuminen mukaan luettuna asumiskustannukset nousisivat 174—259 euroa vuodessa.

Kaukolämmitteisen kerrostalon asumiskustannusten nousu vaihtelee niin ikään voimakkaasti sen mukaan, millä polttoaineella ja tekniikalla lämpö on tuotettu. Kotitaloussähkön kallistuminen mukaan luettuna asumiskustannukset nousisivat keskimääräisessä 75 neliömetrin asunnossa asuvalla kotitaloudella 72—99 euroa vuodessa.

Huvi-ilmailun polttoaineiden veronkorotus lisäisi valtion verotuloja nettomääräisesti noin 100 000 euroa ja veromuutoksen vuoksi

harrasteilmailuun kohdistuisi vastaavan suuruinen taloudellinen rasitus.

Vuonna 2011 voimaan tulevaksi ehdotettu biopoltoaineiden osittainen tai täydellinen vapauttaminen hiilidioksidiverosta sekä energiasisällön huomioimien polttoaineen verotuksessa vähentäisivät verotuloja noin 70 miljoonaa euroa verrattuna nykyiseen veromalliin olettaen, että Suomessa kulutettavan moottoribensiinin, dieselöljyn ja biopoltonesteiden energiasisällön yhteismäärästä korvattaisiin kuusi prosenttia biopoltoaineilla. Veromuutoksen vaikutus tyypilliselle polttoaineelle, kuten 10 tilavuusprosenttia etanolia sisältävälle moottoribensiinille (E10) olisi noin 2,5—2,9 senttiä litralta ja seitsemän tilavuusprosenttia biodieseliä sisältävälle dieselöljylle (D7) olisi 0,7—1,0 senttiä litralta. Biopoltoöljyyn, jossa on esimerkiksi 10 tilavuusprosenttia biokomponenttia, veromuutos vaikuttaisi 0,5 senttiä litralta.

Rikittömän kevyen polttoöljyn veroporrastus 2,65 senttiä litralta verrattuna rikilliseen polttoöljyyn tekisi tuotteet likimäärin samanhintaisiksi. Rikittömän laadun käyttö tehostaisi polttoainejärjestelmän logistista tehokkuutta, koska huonompilaatuista kevyttä polttoöljyä ei todennäköisesti olisi kovinkaan laajasti markkinoilla.

Maakaasun energiaveroa koskeva, hakemukseen perustuva palautusmenettely ehdotetaan korvattavaksi suoraan veroilmoituksella toteutettavalla menettelyllä, mikä vähentäisi sekä verotulokertymää että verottomasta kulutuksesta maksettujen palautusten määrää vuositasona noin 280 miljoonalla eurolla, jolloin muutoksen nettovaikutus valtiontalouteen olisi nolla. Palautukset maksetaan jälkikäteen, joten palautuksia vuoden 2010 aikana verottomiin käyttötarkoituksiin käytetystä maakaasusta maksetaan vielä vuonna 2011. Näin ollen muutettavaksi ehdotettu järjestelmä rasittaa valtiontaloutta vuonna 2011 noin 100 miljoonalla eurolla. Yritysten kannalta ehdotettu muutos tarkoittaisi sitä, ettei niiden varoja enää sitoudu väliaikaisesti verottoman käytön osalta maakaasun veroon nykyistä vastaavalla tavalla.

Pienmoottoribensiiniä myydään Suomessa tällä hetkellä noin neljä miljoonaa litraa vuodessa. On arvioitu, että kulutus Suomessa voisi nousta tulevaisuudessa noin 12,5 mil-

joonaan litraan vuodessa. Vuonna 2011 ehdotetun muutoksen ennustetaan vähentävän energiaverotuloja alle miljoonalla eurolla. Verohuojennuksen myötä käyttömäärät todennäköisesti vähitellen kasvaisivat. Jos kulutus kasvaisi 12,5 miljoonaa litraan vuodessa, verotuotot pienenisivät noin 2,5 miljoonaa euroa vuodessa. Pienmoottoribensiinin vähittäismyyntihinnan arvioidaan olevan litralta 30—40 senttiä kalliimpaa kuin tavallisen moottoribensiinin. Veronalennus alentaisi pienmoottoribensiinin hintaa arviolta 20—25 senttiä litralta.

Käyttövoimaveron ehdotettavat muutokset alentaisivat dieselkäyttöisten henkilöautojen käyttövoimaveroa keskimäärin 18 prosenttia. Sähkökäyttöisten henkilöautojen käyttövoimavero alenisi keskimäärin 77 prosenttia, ladattavan dieselhybridin vero 27 prosenttia ja ladattavan bensiinihybridin vero yli 90 prosenttia. Kokonaismassalta 2 100 kilogrammaa olevan henkilöauton käyttövoimavero on nykyisin 514 euroa. Ehdotetun muutoksen mukaan käyttövoimavero alenisi dieselkäyttöisellä autolla 422 euroon, dieselkäyttöisellä ladattavalla hybridiautolla 377 euroon ja bensiinikäyttöisellä ladattavalla hybridiautolla 40 euroon. Vastaavasti kokonaismassaltaan 1 400 kilogrammaa painavan täyssähköauton käyttövoimavero laskisi nykyisestä 342 eurosta 79 euroon.

Dieselauton käyttövoimaveron laskennassa käytettävän keskimääräisen vuotuisen ajosuorituksen korottaminen 18 000 kilometristä 25 000 kilometriin suurentaisi ajokilometrikohtaista verorasitusta sellaisilla dieselautoilla, joilla ajetaan keskimääräistä vuotuista ajosuoritetta vähemmän.

Käyttövoimaverovapauden poistaminen metaanista koostuvaa polttoainetta käyttäviä autoilta nostaisi kaasukäyttöisten autojen vuotuista veroa sekä henkilöautoilla että pakettiautoilla. Ehdotetun muutoksen jälkeen keskimääräisen noin 2 100 kilogrammaa painavan kaasukäyttöisen henkilöauton käyttövoimavero olisi 236 euroa vuodessa ja 2 800 kilogrammaa painavan kaasukäyttöisen pakettiauton vero noin 90 euroa vuodessa.

Energiaverojen ehdotetun muutoksen kompensoiminen maataloudelle nostaisi maataloudelle maksettavien energiaveron palautusten kokonaismäärää noin 29 miljoonalla eu-

rolla vuodessa. Jos valmisteveron palautusta korotetaan esityksen mukaisesti, palautuksen määrän arvioidaan olevan vuoden 2008 kulukslukujen perusteella laskettuna vuodelta 2011 ja sen jälkeen vuosittain noin 52 miljoonaa euroa. Koska veronpalautus maksetaan takautuvasti, rasittaa palautuksen korotus valtiontaloutta vasta vuodesta 2012 alkaen. Ehdotetusta veronpalautuksen kasvattamisesta huolimatta maatalouden ja kasvihuoneviljelyn yhteenlaskettu verorasitus nousisi nykyisen palautusjärjestelmän piiriin kuuluvien energiatuotteiden valmisteveron nousun seurauksena noin kuusi miljoonaa euroa.

Kasvihuoneiden energiaveronpalautuksen siirtäminen maksettavaksi maatalouden energiaveron palautuslaisissa säädetyllä tavalla siirtäisi palautuksen maksuajankohtaa niillä kasvihuoneviljelijöillä, jotka ovat hakeneet tullilta palautusta kevyestä ja/tai raskaasta polttoöljystä puolivuositain. Palautusta on hakenut kaksi kertaa vuodessa kuitenkin vain noin 5–10 prosenttia niistä kasvihuoneviljelijöistä, jotka hakevat palautuksen tullilta. Valtaosa kasvihuoneviljelijöistä on siten saanut palautuksen kerran vuodessa, eikä muutoksesta aiheutuisi kasvihuoneviljelijöille olennaisia taloudellisia vaikutuksia.

Energia- ja ajoneuvoverotukseen ehdotettavat muutokset lisäävät jossain määrin hallinnollisia kuluja. Tulli arvioi muutosten lisäävän työn määrää noin kahdella henkilötyövuodella. Kertaluonteisia tietohallinto- tai muita vastaavia kuluja tullilla ei ole arvioinut muutoksesta seuraavan. Ajoneuvoverotuksen osalta muutos edellyttää tietojärjestelmien muuttamista Liikenteen turvallisuusvirastossa. Muutosten arvioidaan maksavan noin 300 000 euroa. Useiden eri verotasojen käyttöönoton arvioidaan lisäävän asiakasneuvonnan tarvetta, mistä aiheutuu Liikenteen turvallisuusvirastolle noin 100 000 euron lisäkustannus. Maatalouden ja kasvihuoneviljelyn energiaverojen palautuksen muuttamisesta aiheutuisi kertaluonteisia hallinnollisia kustannuksia Verohallinnon tietojärjestelmiin. Näiden muutosten kustannukset olisivat noin 95 000 euroa.

3.2 Ympäristövaikutukset

3.2.1 Yleistä

Suomen ei-päästökauppasektorin kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite 16 prosenttia vuodesta 2005 vuoteen 2020 on erittäin haastava. Merkittävimmät päästöjen lähteet ovat liikenne ja kiinteistöjen lämmitys.

Ympäristön kannalta ilmastomuutoksen hillitseminen on tärkeää. Energiaverojen korotuksella oletetaan vaikutettavan energian säästön tehostamiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen. Liikennepolttoaineiden veromuutoksella lisätään ja tehostetaan ajoneuvon käyttöön perustuvaa verotusta. Lisäksi esitetyillä veronkorotuksen painopisteillä ja biopolttoaineiden lievemmällä hiilidioksidiverotuksella edistetään uusiutuvan energian käyttöä, joka on eräs keino kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi. Ehdotetuilla muutoksilla vähennetään liikenne- ja energiasektorin hiilidioksidipäästöjä osana muita ohjauskeinoja.

Ehdotettu veromalli on valmisteilla olevan EU:n energiaverodirektiivin periaatteiden ja lähtökohtien mukainen. Rakenne on joustava ja mahdollistaa muutoksia, jotka voivat olla tarpeen sekä päästövähennystavoitteiden kiristytessä että tavoiteltujen verokertymien tai fossiilisten polttoaineiden hintatasojen muuttuessa merkittävästi.

3.2.2 Liikennepolttoaineiden verotuksen ja käyttövoimaveron rakennemuutos

Ehdotettujen liikenteen polttoaineiden ja käyttövoimaveron avulla asetettaisiin ajoneuvojen eri polttoaine- ja tekniikkavaihtoehdot järjestykseen ensisijaisesti energian kulutuksen mukaan. Käyttämällä energiasäältä- ja hiilidioksidiveroa sekä alentamalla verorasitusta lähipäästöjen perusteella luotaisiin veromalli, joka tukisi vahvasti ympäristön kannalta parhaimpien biopolttoaineiden, metsätähdepohjaisen dieselpolttoaineen ja biokaasun käyttöönottoa.

Uusi veromalli ottaisi huomioon eri polttoainevaihtoehtojen energiasäällön, hiilidioksidipäästöt, biovaihtoehtojen hiilidioksidipäästöjä vähentävän vaikutuksen ja polttoai-

neiden mahdollisen lähipäästöjä vähentävät vaikutukset verotekniset rajoitukset huomioon ottaen.

Veromalli olisi objektiivinen, tekniikkaneutraali ja tukisi ympäristön kannalta parhaimpien biopolttoaineiden ja ajoneuvojen käyttöönottoa. Muutos olisi jatkoa jo aikaisemmin toteutetulle auto- ja ajoneuvoveron ympäristöperusteiselle uudistukselle. Kokonaisuutena edellä mainitut verouudistukset suosisivat tekniikkaneutraalisti kaikkia vähäpäästöisiä ajoneuvoja hankinnan ja käytön eri vaiheissa.

3.2.3 Lämmityspolttoaineiden verojen korotus ja rakennemuutos

Myös lämmityspolttoaineiden veromalli, jossa on sekä energiasisältöön sidottu energiavero että polttoaineen hiilidioksidin päästökertoimeen perustuva hiilidioksidivero, olisi ilmasto- ja energiastrategiassa asetettujen tavoitteiden mukainen. Veromalli ohjaisi sekä energiakäytön tehokkuuteen että hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen.

Lämmityspolttoaineiden ja sähkön verojen nousu kannustaisi kaikkia energian käyttäjiä energian säästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen energiakustannusten noustessa.

Kiinteistöjen lämmityksessä kevyen polttoöljyn veron nousu edistäisi siirtymistä uusiutuvien energialähteiden hyödyntämiseen, joista merkittävimpiä ovat puu hakkeena, halkoina ja pelletteinä sekä muut uusiutuvan energian muodot, kuten biokaasu, puuöljy, peltobiomassat ja aurinkoenergia sekä maa- ja ilmalämpöpumput. Myös sähkön veron nousu edistäisi siirtymistä uusiutuvien energialähteiden käyttöön.

Fossiilisten polttoaineiden ja polttoturpeen verojen nousu kokonaisuutena edistäisi siirtymistä uusiutuvien energialähteiden käyttöön, koska verotuksen korotus parantaisi puun ja muiden biomassojen, kuten bioperäisen jätteen, oljen ja ruokohelven kilpailukykyä fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna.

Biopolttoaineisiin siirtymisen nopeus ja kustannustehokkuus riippuu käytetystä polttoaineesta ja tuotantolaitosten tekniikoista. Siirtyminen edellyttää suuria investointeja tai polttoainejalosteiden kuten pelletin, biohiilen, biokaasun tai puuöljyn käyttöä, jos kau-

kolämpöä tuotetaan laitoksissa, jotka eivät sovellu sellaisenaan kiinteiden biomassojen käyttöön. Leijupolttoon perustuvissa monipolttoainekattiloissa siirtyminen polttoaineen käytöstä toiseen on joustavampaa, ja esimerkiksi puun käyttöä voidaan nostaa tyypillisesti 70 prosentin osuuteen kokonaispolttoaineen käytöstä.

Fossiilisten lämmityspolttoaineiden täysimääräiset veronkorotukset parantaisivat sekä uusiutuvien polttoaineiden että polttoturpeen kilpailukykyä. Polttoturpeen lievä verotus parantaisi myös uusiutuvien polttoaineiden kilpailukykyä suhteessa turpeeseen. Veronkorotukset edistäisivät siirtymistä uusiutuvien energialähteiden käyttöön myös teollisuudessa. Fossiilisten lämmityspolttoaineiden verojen korotus täydentää hyvin uusiutuvien energialähteiden edistämistoimia, ja vähentää edistämistoimien kustannuksia.

Lämmityspolttoaineiden veronkorotus voisi edistää siirtymistä fossiilisilla polttoaineilla tuotetusta yhdistetyn tuotannon kaukolämmöstä kiinteistökohtaiseen lämmitykseen tai lämpökeskuksiin. Siirtyminen vähentäisi yhdistetyssä tuotannossa korkealla hyötysuhteella tuotetun sähkön määrää, jolloin kokonaisvaikutukset hiilidioksidipäästöihin ja kokonaisenergiakulutukseen ovat useimmissa tapauksissa negatiiviset. Nykyinen yhdistettyä tuotantoa suosiva energiaveromenettely ei näyttäisi yksin riittävän säilyttämään kaukolämmön kilpailukykyä erilliseen lämmön tuotantoon verrattuna, minkä takia hiilidioksidiveroon esitetään osittaista huojennusta. Huojennus koskisi yhdistettyä tuotantoa, jolle päästöoikeuden hinta tuo lisärasituksen fossiilisten polttoaineiden käytöstä. Tarvittavaa huojennuksen tasoa on tässä vaiheessa vaikea arvioida tarkasti, minkä takia sen muutostarpeita tulee seurata.

Siirtyminen fossiilisista polttoaineista lämmityssektorilla uusiutuvien energialähteiden käyttöön parantaisi energiaomavaraisuutta. Polttoturpeen kilpailukykyyn parantuminen muihin fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna lisäisi investointeja suuriin voimalaitoksiin, joissa olisi mahdollisuus myös lauhdesähkön tuotantoon etenkin pienillä lämpökuormilla ja jotka soveltuvat kaikentyyppisten biomassojen energiakäyttöön.

Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentymistä veron korotusten takia on vaikea määrällisesti arvioida, koska siihen vaikuttavat olennaisesti myös fossiilisten polttoaineiden maailmanmarkkinahintojen ja päästöikeyden sekä sähkön hinnan muutokset, kuten myös uusiutuvien energialähteiden tukitoimet. Hallitus tulee ehdottamaan puun käytön edistämistä tukemalla pienpuun haketusta, sähkön tuotantoa metsähakkeesta ja puun käyttöä pienimuotoisessa yhdistetyssä tuotannossa. Fossiilisten polttoaineiden hintavaihtelut ovat viimeisen 10 vuoden aikana olleet erittäin suuria, kivihiihen ja öljyn maailmanmarkkinahinta on ollut alimmillaan neljännes huippuhinnasta, maakaasun hinta kolmannes. Nykyinen hintataso on puolet esiintyneistä hintahuipuista.

Biopolttoaineiden käytöllä saavutettaisiin jossain määrin hiilidioksidipäästöjen vähentämistä. Arviota, kuinka suuriin päästövähennyksiin tai uusiutuvien energialähteiden käytön, energiatehokkuuden ja energiaomavaraisuuden lisäämiseen verotuksen muutoksilla päästäisiin, on hankala tehdä tarkasti, koska polttoaineiden väliseen kilpailukykyyn ja käyttäjien valintoihin vaikuttavat monet muut tekijät verotuksen lisäksi, kuten muut edistämistoimet ja polttoaineiden hintavaihtelut. Alan toimijat eivät tässä vaiheessa osaa varmasti arvioida, kuinka laajaksi biopolttonesteiden käyttö muodostuu. Biopolttonesteiden käyttöön vaikuttaa pääosin se, miten suuriksi liikenteen biopolttoaineiden jakelunvelvoitetta koskevassa lainsäädännössä säädetään biopolttoaineiden pakolliset osuudet ja se, laajennetaanko jakelunvelvoite myös biopolttoöljyyn. Sähkön ja lämmöntuotannon biopolttoaineosuuksiin vaikuttavat keskeisesti myös mahdollisesti toteutettavat syöttötariffin tyyppiset tukiratkaisut. Energiaverotukseen ehdotettu rakennemuutos kuitenkin edistää energiatehokkaampia sekä hiilidioksidin- ja lähipäästöiltään parempia polttoaineita. Lisäksi fossiilisten polttoaineiden verojen korotus kannustaa energian säästöön ja täydentää hyvin uusiutuvien energialähteiden edistämistoimia ja vähentää niiden kustannuksia. Lisäksi hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen vaikuttaa merkittävästi biopolttoaineen elinkaaren aikainen hiilidioksiditase,

mikä vaihtelee huomattavasti bioraaka-aineen ja sen tuotantoketjun perusteella.

3.2.4 Maatalous

Esityksen tarkoituksena on säilyttää maatalouden energiaverorasitus suurin piirtein nykyisellä tasolla. Maatalouden maksettavaksi jäävän polttoaineveron määrä ei näin ollen muuttuisi olennaisesti, eikä korotuksella olisi siten käytännön ympäristövaikutuksia nykytilanteeseen verrattuna. Yleisesti energiaveron palautus vähentää niitä positiivisia ympäristövaikutuksia, joita taloudellisella ohjauksella oletetaan olevan. Veronpalautus soveltuu huonosti yhteen ilmastotavoitteen kanssa, koska maatalous ei kuulu päästökaupan piiriin, energiaverotuksen tulisi olla ensisijainen ohjauskeino vähennystavoitteisiin pyrittäessä. Lisäksi energiaveron palautus pitää ennallaan kevyen ja raskaan polttoöljyn käytön suhteellista edullisuutta esimerkiksi kotimaisiin uusiutuviin energialähteisiin nähden.

3.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Maakaasun verotusjärjestelmän muutos selkeyttäisi verotusta ja siirtäisi vuosittain suoritettavat suurimmillaan useiden miljoonien suuruiset veronpalautukset suoran verotomuuden piiriin. Lisäksi mikrovoimalaitosten vapauttaminen sähköverovelvollisuudesta estäisi hallinnollisen työn moninkertaistumisen. Jos mikrovoimalat yleistyisivät arvioidulla tavalla, uusia sähköverovelvollisia tulisi monikymmenkertainen määrä nykyiseen verrattuna.

Polttoaineiden verotuksen perusteiden muuttuminen ja tuoteryhmien lukumäärän moninkertaistuminen aiheuttaa sen, että tullin veroilmoitusten käsittelyyn tarvittava työmäärä moninkertaistuu ja käsittely hidastuu. Osaltaan myös biopolttoöljyn muuttuminen verolliseksi tuotteeksi tuo lisätyötä tullipiireille. Huomattava lisätyömäärä tulee myös järjestelmien, ohjeistusten ja lomakkeiden uusimisesta sekä asiakkaiden opastamisesta uudelleen järjestelyihin polttoaineverotuksen perusteisiin.

Maatalouspalautusten osalta kyseessä olisi nykyisten palautusmäärien korottaminen, jolla ei olisi kertaluonteisten tietojärjestelmämuutosten lisäksi muita olennaisia vaikutuksia viranomaisten toimintaan. Hakemus vuonna 2011 käytetyistä energiatuotteista on tehtävä veroviranomaiselle vuoden 2012 helmikuun loppuun mennessä ja vuotta 2011 koskevat veronpalautukset maksetaan vuoden 2012 kuluessa.

Energiaverojen palautusten korottaminen voisi tuoda palautuksen piiriin uusia toimijoita, joilla palautettava määrä on aikaisemmin jäänyt palautettavan vähimmäismäärän alapuolelle. Kasvihuoneviljelijöille maksettavan palautuksen siirtyminen tullilta Verohallinnolle lisäisi Verohallinnolle tehtävien hakemusten määrää noin 500 hakemuksella vuodessa. Uusi tehtävä lisäisi Verohallinnon henkilöresurssitarvetta noin yhdellä henkilötyövuodella, mutta tehtävän siirto pois tullilta vähentäisi tullin henkilöresurssitarvetta vastaavalla määrällä.

Ehdotuksen mukaan kasvihuoneviljelijät hakisivat palautusta Verohallinnolta ensimmäisen kerran vuonna 2011 käytetystä kevyestä ja raskaasta polttoöljystä. Vuonna 2010 käytettyjä energiatuotteita koskevat hakemukset käsiteltäisiin vielä tullissa.

Kokonaisuutena tullin veroilmoitusten käsittelyyn sekä asiakkaiden opastamiseen tarvittava henkilöstömäärä edellyttäisi 3—4 henkilötyövuoden lisäystä tullin valmisteverotukselle. Koska tullilta siirtyy vuoden 2011 jälkeen pois kasvihuoneviljelijöiden tukien siirron myötä yhden henkilötyövuoden työmäärä, riittävä lisästarve nykyisen valmisteverotuksen henkilöstömäärään olisi kaksi henkilötyövuotta vuoden 2011 alusta lukien.

Käyttövoimaveromuutoksen vuoksi ajoneuvoverotuksen kantojärjestelmää on muutettava. Useiden eri käyttövoimaverotusojen käyttöönotto tekisi verojärjestelmästä neutraalimman, mutta samalla myös monimutkaisemman, minkä vuoksi esitys lisäisi myös veroneuvonnan tarvetta Liikenteen turvallisuusvirastossa.

3.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Energiaverojen korotuksen kohdistumisessa kotitalouksiin ei asumismuodot huomioon

ottaen olisi suuria eroja. Kuitenkin esimerkiksi kaukolämmitteisissä taloissa asumiskustannuksissa on alueellisia eroja riippuen siitä, millä polttoaineella ja tekniikalla lämpö on tuotettu. Ottaen huomioon ennustettu ansiotason nousu sekä ne verotusta ja sosiaaliturvaa koskevat ehdotukset, jotka ehdotetaan tulemaan voimaan samanaikaisesti ehdotettavan veronkorotuksen kanssa, ei korotuksen vaikutusta voida pitää kohtuuttomana.

Kuljetus- ja logistiikka-alan mukaan energiaverojen korotus on monissa tapauksissa siirrettävissä kuljetus- ja logistiikkapalvelujen ostajille ja loppukuluttajille, eivätkä ne siten täysimääräisesti rasita alaa.

Teollisuuden osalta energiaverojen korotus vaikuttaa lievemmin siihen osaan teollisuutta, joka on energiaintensiivistä. Energiaverojen korotus rasittaa enemmän muuta elinkeinoelämää, kuten palvelualaa ja sitä osaa teollisuudesta, joka pienemmän yrityskokonsa tai vähäisemmän energiatarpeensa takia ei kuulu energiaintensiivisen teollisuuden veroleikkuriin piiriin.

Harrasteilmailun kustannukset nousisivat veronkorotuksen seurauksena. Kustannusten nousu saattaisi vähentää jossain määrin harrasteilmailua ja siihen liittyvää toimintaa kuten lento- ja laskuvarjohyppytoimintaa sekä ilma-alusten huolto- ja varaosapalvelujen kysyntää. Vaikutusten arvioidaan kuitenkin olevan vähäisiä.

4 Asian valmistelu

Valtiovarainministeriö tilasi syyskuussa 2008 VTT:ltä selvityksen polttoaineverotuksen laatuporrastuksen kehittämismahdollisuuksista selvittääkseen, voitaisiinko ympäristöystävällisten polttoaineiden käyttöä edistää esimerkiksi porrastamalla polttoaineiden energiaverot hiilidioksidi- ja muihin päästöihin perustuviksi. VTT kehitti liikennepolttoaineiden verotarkasteluihin laskentamallin eri ratkaisujen arviointiin. Tarkastelussa lähtökohtana olivat henkilöautojen polttoainekäyttö ja uudet tekniikkavaihtoehdot. Mallissa huomioidaan sähkön ja polttoaineiden energiasältö, hiilidioksidipäästöt ja vaikutukset lähipäästöihin. Eri ratkaisumalleja käsiteltiin epävirallisessa ohjausryhmässä, johon kuului

VTT:n lisäksi edustajia työ- ja elinkeinoministeriöstä, ympäristöministeriöstä ja valtiovarainministeriöstä. VTT:n tekemä työ on raportoitu taustaraportissa Polttoaineiden laatuporttustuksen kehittäminen, Nils-Olof Nylund, Kai Sipilä, Tuula Mäkinen & Päivi Aakko-Saksa, VTT tiedotteita 2528.

Energiaverotukseen liittyvän toimintaympäristön muuttamisen arvioimiseksi ja kokonaisuuden hahmottamiseksi myös lämmitys- ja voimalaitospolttoaineiden verotuksen uudistamista selvitettiin valtiovarainministeriössä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön ja ympäristöministeriön kanssa. Työn tueksi valtiovarainministeriö pyysi VTT:ltä selvityksen lämmitys- ja voimalaitospolttoaineiden verotuksesta. Liikennepolttoaineita koskevassa työssä käytetyt tarkastelutavat ja saadut johtopäätökset olivat lähtökohtana myös lämmityspolttoaineselvitykselle. VTT:n tekemä työ on raportoitu taustaraportissa Lämmityspolttoaineiden verotuksen kehittäminen, Satu Helynen & Martti Flyktman, VTT raportissa VTT-R-5171-10.

Lisäksi valtiovarainministeriö on tilannut VTT:ltä selvitykset Pienmoottoribensiinin laatuporttustuksesta, muistio 20.5.2010 VTT-M-04217-10 Nils-Olof Nylund ja Liikennepolttoaineiden laatuporttustuksesta lähipäästöjen perusteella, muistio 7.5.2010 VTT-M-04216-10 Nils-Olof Nylund.

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön, ympäristöministeriön, maa- ja metsätalousministeriön, Liikenteen turvallisuusviraston ja Tullihallituksen kanssa.

Esityksen valmistelun yhteydessä on järjestetty neljä laaja-alaista kuulemistilaisuutta liikennepolttoaineiden verotuksen rakenneuudistuksesta.

Esityksestä pyydettiin lausuntoa liikenne- ja viestintäministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Autoalan keskusliitolta, Autoliitolta, Autotuojat ry:ltä, Elinkeinoelämän keskusliitolta, Energiamarkkinavirastolta, Energiateollisuus ry:ltä, FINBIO-Suomen Bioenergiayhdistys ry:ltä, Greenpeacelta, Liikenteen turvallisuusvirastolta, Linja-autoliitolta, Maakaasuyhdistys ry:ltä, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Maan Ystäviltä, Marttali-

tolta, Suomen Bensiinikauppiain ja Liikennepalvelualojen Liitto SBL ry:ltä, Suomen Biokaasuyhdistys ry:ltä, Suomen Biodieselyhdistys ry:ltä, Suomen Huolintaliikkeiden liitto ry:ltä, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry:ltä, Suomen Kuluttajaliitto ry:ltä, Suomen luonnonsuojeluliitto ry:ltä, Suomen Paikallisliikenneliitto ry:ltä, Suomen taksiliitto ry:ltä, Suomen Yrittäjiltä, Tullihallitukselta, Turveteollisuusliitto ry:ltä, Verohallinnolta, Öljy- ja Kaasualan Keskusliitolta sekä Ahvenanmaan maakuntahallitukselta.

Lausuntonsa ovat antaneet maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, Tullihallitus, Verohallinto, Elinkeinoelämän keskusliitto, Energiamarkkinavirasto, Energiateollisuus ry, FINBIO-Suomen Bioenergiayhdistys ry, Linja-autoliitto, Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto, Suomen Kiinteistöliitto ry, St1 Oy, Gasum Oy, Koneyrittäjien liitto, Tekniikka Elämää Palvelemaan ry, Helsingin kaupunki, Logistiikkayritysten liitto ry, Vuokralaiset VKL ry, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry, Suomen Kuluttajaliitto ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Paikallisliikenneliitto ry, Suomen yrittäjät ry, Turveteollisuusliitto ry, Föreningen Greenpeace Norden, Teknoliigateollisuus ry, Lassila & Tikanoja Oyj, Suomen Kaasuyhdistys ry, Veronmaksajain Keskusliitto ry, Puuenergia ry, Suomen Omakotiliitto ry, Metsäteollisuus ry, Suomen EIFi Oy, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f., Suomen Pellettienergiayhdistys ry, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen tuulivoimayhdistys ry, Autotuojat ry, Kemianteollisuus ry, Suomen Biokaasuyhdistys ry, Kauppapuutarhaliitto ry, Liikenneympäristöyhdistys ry sekä Ahvenanmaan maakuntahallitus.

Kokonaisuutena lausunnonantajat ovat pitäneet ehdotettua energiaverotuksen rakennemuutosta tervetulleena uudistuksena, joka julkistalouden kestävyuden turvaamisen ohella tukee yhteiskunnan keskeisiä energia- ja ympäristöpoliittisia tavoitteita päästöjen vähentämiseksi, uusiutuvan energian edistämiseksi, energian säästämiseksi ja energiateg-

hokkuuden parantamiseksi. Erityisesti muutosta on pidetty hyvänä sen objektiivisuuden ja tekniikkaneutraalisuuden takia, jolloin verotus kannustaa kustannustehokkaimpien vaihtoehtojen käyttöön ja on toimijoille läpinäkyvää sekä suosii vähäpäästöisimpiä ja energiatehokkaimpia vaihtoehtoja.

Osassa lausunnoista on kannettu huolta siitä, että kerralla tapahtuva merkittävä energiaverojen korotus heikentää yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa tuotetun kaukolämmön kilpailukykyä niissä laitoksissa, joissa polttoaineena käytetään fossiilisia polttoaineita kuten kivihiiltä ja erityisesti maakaasua. Maakaasun osalta on myös esitetty arvioita siitä, että veronkorotus vaarantaisi sen käytön erityisesti pääkaupunkiseudun bussien polttoaineena.

Teollisuus arvioi, että verojen korotukset heikentävät kela-maksun poistosta huolimatta merkittävästi erityisesti energiaintensiivisen vientiteollisuuden kilpailukykyä varsinkin eräiden yksittäisten yritysten kohdalla. Tästä syystä teollisuuden käsityksen mukaan energiaintensiivisen teollisuuden energiaveropalautuksen ehtoja tulisi lieventää nykyisestä.

Maatalouden edustajat katsoivat, että maataloudelle ehdotettu energiaverojen korotuksen hyvitys ei ole täysimääräinen ja että palautuksen määrää tulisi korottaa ehdotetusta. Toisaalta maatalouden veronpalautuksiin kohdistettiin kritiikkiä, koska ne kohdistuvat päästökaupan ulkopuoliseen sektoriin eivätkä fossiilisten polttoaineiden veronpalautukset kannusta uusiutuvan energian käyttöön eikä energiansäästöön. Ylipäätään erilaisten tukijärjestelmien ja energiaveropalautusten katsottiin vähentävän verotuksen tehokkuutta ohjauskeinona.

Lausunnolla olleessa esitysluonnoksessa polttoturpeelle ehdotettiin veroa 3,9 euroa megawattitunnilta. Turpeen osalta saadut lausunnot olivat ristiriitaisia. Osa lausunnonantajista katsoi, että ehdotettu matala vero heikentää merkittävästi turveteollisuuden kilpailuasemaa ja ohjaa siihen, että metsäteollisuuden raaka-aineena käyttämää puuta ohjautuu energiantuotantoon. Toisaalta osa energia-alan lausunnonantajista katsoi, ettei turpeelle ehdotettu verotaso vielä ohjaa kuitupuuta energiakäyttöön. Useissa lausunnois-

sa katsottiin, että polttoturvetta tulisi verottaa ympäristösyistä täysimääräisesti kuten muitakin fossiilisia polttoaineita.

Liikennepolttoaineiden osalta palaute on lähinnä kohdistunut siihen, ettei dieselöljyn kahdeksan sentin veronkorotusta 2012 alkaen voida hyvittää täysimääräisesti kuorma-autoliikenteelle käyttövoimaveron alennuksella EU:n sallimaan minimiin ja että busseille veronkorotusta ei voida hyvittää lainkaan, koska niiltä ei kanneta käyttövoimaveroa.

Lausuntojen perusteella esitykseen on tehty eräitä täsmennyksiä. Lausuntojen perusteella esitykseen ei kuitenkaan ole tehty rakenteellisia eikä maakaasua ja polttoturvetta lukuun ottamatta verojen tasojen muutoksia, koska muutokset energiaverotuksen rakenteessa ja sen vaikutuksissa toimijoihin johtuvat pääosin siirtymisestä objektiiviseen, tuotteen energia- ja hiilisisältöön perustuvaan verotukseen ja kela-maksun poiston yhteydessä tehtyyn päätökseen korottaa sähkön ja lämmityspolttoaineiden energiaveroja. EU-oikeudellisista syistä sekä yhdistetyn tuotannon edistämiseksi hallitus ehdottaa, että päästökaupasektorille suunniteltu hiilidioksidiveron puolitus koskisi yhdistettyä tuotantoa. Myöskään esityksen valmistelun aikana tehdyt taustaselvitykset eivät osoittaneet, että yhdistetyn tuotannon asema tai siinä käytettyjen fossiilisten polttoaineiden ajajärjestys, erityisesti maakaasun ja kivihiilen välillä, muuttuisi ratkaisevasti yksinomaan veromuutosten takia. Kivihiilen kokonaisvero suhteutettuna energiasisältöön olisi edelleen korkeampi kuin maakaasun. Selvitykset myös osoittivat, että kokonaisuutena tarkastellen energiaintensiivisen teollisuuden energiaverojen korotus, niiden energiaverojen palautus ja kela-maksun poisto kohtelevat energiaintensiivistä teollisuutta neutraalisti ja oikeudenmukaisesti, vaikka yksittäisten yritysten kustannusrasitukseen voi tulla eroja toimenpiteiden takia. Kokonaisuutena tarkastellen energiaverojen korotus rasittaa enemmän sitä elinkeinoelämän osaa, joka ei kuulu energiaintensiivisen teollisuuden veroleikkurin piiriin. Maakaasun ja polttoturpeen verotuksen osalta hallitus on päättänyt ehdottaa veron korottamista asteittain vuoteen 2015 mennessä, jotta veron vaikutuksia voidaan

seurata ja jotta toimijoille jää aikaa reagoida toimenpiteeseen.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2011 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta

1 §. Pykälän 1 momentissa säädetään polttoaineista valmisteverona kannettavasta perusverosta ja lisäverosta. Lisävero määräytyy nykyisin polttoaineen hiilisisällön perusteella, kun taas perusvero on luonteeltaan fiskaalinen. Polttoaineveron perusteet ehdotetaan muutettaviksi siten, että polttoaineista kannettava valmistevero perustuisi tuotteen energiasisältöön ja sen poltosta syntyvään hiilidioksidipäästöön. Samalla hiilidioksidiveron suhteellista osuutta polttoaineiden valmisteverosta kasvatettaisiin nykyisestä. Valmisteverona kannettavat verojen nimet muutettaisiin energiasisältöveroksi ja hiilidioksidiveroksi. Pykälän 2 ja 3 momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

2 §. Pykälä sisältää valmisteveron ja huoltovarmuuskun alaiten tuotteiden määritelmät sekä eräitä muita määritelmiä.

Pykälän 1—3 kohdat vastaisivat nykyisiä säännöksiä.

Pykälän 4 kohdassa määriteltäisiin bioetanoli, jolla tarkoitettaisiin tullitariffin nimikkeeseen 2207 kuuluvaa biomassasta valmistettua tuotetta, jos se on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineena. Lainkohtaan sisältyvästä reformuloidun bensiinin määritelmästä luovuttaisiin tarpeettomana.

Pykälän 5—8 kohdassa määriteltäisiin bensiinin komponentteina käytettävät alkoholi-pohjaiset eetterit.

Pykälän 9 kohdassa määriteltäisiin biobensiini, jolla tarkoitettaisiin tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa biomassasta valmistettua bensiinin hiilivetykomponenttia, joka ei sisällä happea. Jos se sisältää happea, kysymyksessä olisi alkoholi tai eetteri.

Pykälän 10 kohdassa määriteltäisiin pienmoottoribensiini, jolla tarkoitettaisiin tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa, pienmoottorikäyttöön suunniteltua bensiiniä, jolla saavutetaan koneen käyttäjän vähäisempi altistuminen haitallisille pakokaasuille.

Pykälän 11 kohdassa määriteltäisiin dieselöljy nykyistä vastaavasti.

Pykälän 12 kohdassa määriteltäisiin biodieselöljy, jolla tarkoitettaisiin 11 kohdassa tarkoitettua dieselöljyä vastaavaa tuotetta, joka on valmistettu biomassasta.

Pykälän 13 kohdassa määriteltäisiin parafiininen dieselöljy. Sen määrittely perustuisi CEN CWA 15940 esistandardiin parafiinista dieselpolttoaineesta, josta määritelmään valittaisiin lähipäästöjen kannalta keskeisimmät ominaisuudet. Milloin parafiinista dieselöljyä sekoitettaisiin dieselöljyyn ja milloin parafiinisen dieselin osalta haluttaisiin veronalennus laatuporrastuksen perusteella, olisi dieselöljyn oltava polttoaineiden laatuvaatimukset täyttävää, jotta voitaisiin varmistua siitä, että myös erilaisilla seoksilla saavutettaisiin päästöjen vähenemää verrattuna perusdieselöljyyn.

Pykälän 14—16 kohdassa käytetyt lentobensiinin, lentopetrolin ja kevyen polttoöljyn määritelmät vastaisivat nykyisiä.

Pykälän 17 kohdassa määriteltäisiin rikitön kevyt polttoöljy, jolla tarkoitettaisiin kevyttä polttoöljyä, jonka rikkipitoisuus on enintään 10 milligrammaa kilogrammaa kohden.

Pykälän 18 kohtaan sisältyvä raskaan polttoöljyn määritelmä säilyisi ennallaan.

Pykälän kohdassa 19 käytetty biopolttoöljyn määritelmä säilyisi ennallaan, mutta kohtaan sisältyvä biomassan määritelmä esitetään siirrettäväksi kohtaan 28. Biopolttoöljylä tarkoitetaan sellaista kevyttä polttoöljyä korvaavaa biopolttoainetta, joka on energia-verodirektiivin mukaan veronalainen tuote. Esimerkiksi pyrolyysi-menetelmällä puusta

valmistettu bioöljy ei edelleenkään olisi energiaverotuksen alainen biopolttoaine, koska sitä ei ole määritelty energiaverodirektiivissä tarkoitetuksi veronalaiseksi tuotteeksi eikä siihen sovelleta energiaverotuksen korvausperiaatetta.

Pykälän 20—26 kohdassa käytetyt neste-kaasun, hiilivedyn, lämmityksen, yksityisen huvi-ilmailun, yksityisen huvialuksen, ammattimaisen kalastuksen ja yhdistetyn sähkö- ja lämmöntuotannon määritelmät vastaisivat nykyisen lain määritelmiä. Ammattimaisen kalastuksen määritelmään lisättäisiin viittaus uuteen lakiin, joka koskee merellä toimivien kalastusalusten rekisteröintiä.

Pykälän 27 kohdassa määriteltäisiin lain liitteenä olevan verotaulukon tuotenimien yhteydessä käytettävät lyhenteet. Lyhenteellä R tarkoitettaisiin tuotetta, joka täyttää biopolttoaineille RES-direktiivissä säädetyt kestävyyskriteerit. Tämän vaatimuksen täyttävän tuotteen hiilidioksidivero olisi verotaulukossa puolitettu.

Lyhenteellä T tarkoitettaisiin tuotetta, joka täyttää edellä tarkoitettut kestävyyskriteerit ja on lisäksi tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka ruokatuotantoon soveltumattomasta selluloosasta tai lignoselluloosasta. Tällaisesta tuotteesta ei kannettaisi lainkaan hiilidioksidiveroa.

Lyhenteellä P tarkoitettaisiin parafiinistä dieselöljyä, joka olisi oikeutettu energiasisältöverosta tehtävään veronalennukseen sillä perusteella, että tuotteen käytöstä syntyy muita polttoaineita vähemmän terveydelle haitallisia päästöjä.

Lyhenteiden käytöllä vähennettäisiin pykälässä määriteltävien tuotteiden määrää ja selkiinnytetäisiin tältä osin lainsäädäntöä sekä yksinkertaistettaisiin ja lyhennettäisiin jonkin verran verotaulukon rakennetta.

Pykälän 28 kohdassa määriteltäisiin biomassaa, jolla tarkoitettaisiin maataloudesta, kasvi- ja eläinaineeet mukaan lukien, kalataloudesta, metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja jätetuotteiden biohajoavaa osaa sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa. Säännös vastasi nykyisin biopolttoöljyn yhteydessä käytettyä biomassan määritelmää.

2 b §. Pykälässä olevat viittaukset muutettaisiin viittauksiksi voimassa olevaan valmisteverotuslakiin. Valvonta- ja siirtojärjestelmästä säädetään valmisteverotuslain 4, 8 ja 9 luvuissa.

3 §. Pykälässä säädetään nestemäisten polttoaineiden verotukseen liittyvistä erityisistä verovelvollisuuksista. Pykälän 1 momentti säilyisi ennallaan.

Nykyisen 2 momentin mukaan pykälässä tarkoitettuihin verovelvollisiin sovelletaan soveltuvin osin valmisteverotuslain rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä. Uusi valmisteverotuslaki tuli voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2010 eikä siinä enää säädetä rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta. Pykälän viittaukset valmisteverotuslakiin korjattaisiin. Pykälässä tarkoitettuihin verovelvollisiin sovellettaisiin verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä, ellei 2 b §:stä muuta johtuisi. Säännös vastaisi aikaisempaa sääntelyä. Käytännössä säännös tarkoittaisi lähinnä velvollisuutta pitää kirjanpitoa valmisteveron alaisista tuotteista ja antaa veroilmoitus kulutukseen luovutetuista tuotteista. Valmisteverotuslain 31 §:n mukaan verokausi-ilmoittajan tulee antaa veroilmoitus verokausittain ja lain 46 §:n mukaan maksaa valmisteverot viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 27 päivänä. Aikaisempaa vastaavasti 2 momenttia ei sovellettaisi 2 b §:ssä tarkoitetuista tuotteista verovelvollisiin henkilöihin.

4 § ja liite. Lain 4 §:ssä säädetään polttoaineista lain liitteen verotaulukon mukaisesti suoritettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta. Verotaulukossa määriteltäisiin tietyille keskeisille polttonesteille omat verotasonsa.

Päästökauppasektoriin kohdistuvaa ja energiaverotuksen kanssa päällekkäistä hiilidioksidiohjausta on tarkoitus vähentää alentamalla yhdistetyssä tuotannossa käytettävää kevyestä ja raskaasta polttoöljystä sekä biopolttoöljystä kannettavaa hiilidioksidiveroa 50 prosentilla. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös yhdistetyn tuotannon alennetusta hiilidioksidiverosta.

Polttonesteiden verotuksen rakenne muuttuisi siten, että valmisteverona kannettaisiin energiasisältöveroa ja hiilidioksidiveroa. Biopolttoaineiden hiilidioksidivero porrastet-

taisiin sen mukaan, millainen sen hiilidioksidin ominaispäästö on suhteessa vastaavaan fossiiliseen polttoaineeseen. Hiilidioksidiveron alennusta tai vapautusta voitaisiin soveltaa vain sellaisiin tuotteisiin, jotka täyttävät biopolttoaineille RES-direktiivissä säädetty kestävyysskriteerit. Järjestelyn tarkoituksena olisi toteuttaa biopolttoaineiden hiilidioksidiveron porrastus mahdollisimman joustavasti. Tätä koskeva säännös ehdotetaan lisättäväksi pykälän 3 momenttiin.

Verotaulukon tuoteryhmissä määriteltyjä polttoaineita tai polttoaineen komponentteja käytetään sekä sellaisenaan, että polttoaineseoksen osana esimerkiksi fossiilisen bensiinin ja etanolin seoksena. Nykyisessä verotuskäytännössä tulli on katsonut, että myös seoksen osana oleva biopolttoaine on oikeutettu mahdolliseen veronalennukseen. Energiasältövero määräytyisi tuotteen lämpöarvon perusteella ja vaihtelisi siten eri tuotteiden osalta. Energiasältöverosta tehtäisiin myös mahdolliset polttoaineen laatuun perustuvat veroporrastukset. Koska erilaisten polttoaineseoksien ja niissä olevien komponenttien määrä kasvaa voimakkaasti, on tarpeen säätää polttoaineen tuoteryhmän mukaisesta verotasosta sekä pelkkänä polttoaineena että erilaisien polttoaineseoksien osana. Pykälän 4 momentissa säädettäisiin nykyistä käytäntöä vastaavasti, että tuoteryhmän mukaista verotaso sovellettaisiin nestemäiseen polttoaineeseen, jota käytettäisiin sellaisenaan tai seoksena muussa tuotteessa.

6 a §. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin teknisuonteinen tarkistus verotaulukon tuoteryhmien muuttamisen takia.

9 §. Pykälässä säädetään polttoaineiden verottomuudesta. Sen 4 kohdassa olevaa viitasta tarkistettaisiin 2 §:ään tehtävän muutoksen takia.

Biopolttoöljyn verottomuutta koskeva 7 kohta ehdotetaan kumottavaksi. Biopolttoöljyn verottomuus ei ole enää tarpeen eikä perusteltu, koska polttoaineverotuksessa toteutetaan rakennemuutos, jolloin kaikilta tuotteilta kannetaan energiasältöveroa ja hiilidioksidiveroa. Muiden biopolttoaineiden tavoin biopolttoöljyn hiilidioksidiverosta tehtävä alennus määräytyisi sen mukaan, onko se tuotettu kestävästi, jolloin hiilidioksidivero olisi puolet vastaavan mineraaliöljypohjaisen

tuotteen hiilidioksidiverosta. Jos biopolttoöljy on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka ruokatuotantoon soveltumattomasta selluloosasta tai lignoselluloosasta, siitä ei kannettaisi hiilidioksidiveroa. Muuttuneessa tilanteessa veromalli itsestään ottaa huomioon biopolttoaineen hiilidioksidipäästöt veron perusteena, eikä erilliseen huojennukseen ole tarvetta.

9 a §. Pykälä sisältää yhtenäiset säännökset nestemäisten polttoaineiden valmisteveron palauttamisesta silloin, kun verollisena hankittuja polttoaineita on käytetty 9 §:n mukaisesti verottomaan tarkoitukseen. Pykälän 1 momentin mukaan polttoainevero palautetaan hakemuksesta suoraan tuotteiden loppukäyttäjälle. Palautus koskee niitä polttoaineiden käyttäjiä, jotka hankkivat tuotteet verolliseen hintaan, eivätkä siten ole verovelvollisia polttoaineista, mutta joutuvat viimekädessä maksamaan veron tuotteen ostohinnassa. Veronpalautusmenettelyä ei sen sijaan tarvita niissä tapauksissa, joissa valtuutettu varastonpitäjä itse käyttää polttoaineen verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, sillä tuolloin verottomuus voidaan toteuttaa ilmoittamalla veroilmoituksella polttoaineet kulutetuiksi verottomissa käyttökohteissa. Esityksessä ehdotetaan yhdistetyssä tuotannossa käytettävien öljyjen hiilidioksidiveroa alennettäväksi 50 prosentilla. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan alennus toteutettaisiin yhdenmukaisesti nykyisen verottomuusmenettelyn kanssa joko hakemuksesta veronpalautuksena tai suoraan veroilmoituksella alennettuna verokantana.

Pykälän 1—3 momentista poistettaisiin säännökset siitä, että hakemus on tehtävä tuotteiden käyttöpaikan tullipiirille, koska valmisteverotuslain 4 §:ssä on annettu Tullihallitukselle päätösvalta tullin sisäisestä, tarkoituksenmukaisesta työnjaosta.

Pykälän 2 momentti vastaisi muutoin sisältöään nykyistä.

Pykälän 3 momentissa säädetään veron palauttamisesta ilma-alusten käyttämistä polttoaineista. Koska lentopolttoaineiden vero esitetään nostettavaksi samalle tasolle tai korkeammaksi kuin liikennepolttoaineiden, ei erityissäännös lentopolttoaineiden palautuksen enimmäismäärästä ole enää tarpeen.

Momenttia ehdotetaan muutettavaksi tältä osin.

Pykälän 4 momentti vastaisi nykyistä.

Lähitulevaisuudessa erilaiset ja eri tavoin verotettujen fossiilisten ja biopolttoaineiden seokset lisääntyvät. Kun tällaisesta polttoaineseoksesta haetaan myöhemmin veronpalautusta, ei voida varmuudella tietää, kuinka paljon hakemuksen kohteena olevasta polttoaineerästä on tosiasiaassa suoritettu veroa. Väärinkäytöksiä ja ylisuurten palautusten estämiseksi ehdotetaan, että pykälään lisättävässä uudessa 5 momentissa määriteltäisiin tyypillisille polttoaineille tai polttoaineseoksille maksettavat, tuoteryhmiin sidotut veronpalautuksien määrät. Palautuksen määrä voisi kuitenkin olla suurempi, jos hakija esittää luotettavan selvityksen siitä, että polttoaineesta on tosiasiaassa suoritettu suurempi vero.

10 §. Pykälässä oleva viittaus ehdotettuun 2 §:ään tarkistettaisiin.

10 a §. Pykälässä säädetään polttoaineveron osittaisesta palauttamisesta kasvihuoneviljelijöille ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä käytetystä kevyestä ja raskaasta polttoöljystä. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska kasvihuoneviljelijöiden polttoaineveron palautukset ehdotetaan siirrettäväksi maatalouden energiaveron palautuslain perusteella maksettaviksi. Pykälää sovellettaisiin vielä vuodelta 2010 maksettavien tukien maksamiseen ja käsittelyyn.

11 a §. Pykälässä säädetään enintään 100 000 litraa biopolttoöljyä valmistavan pientuottajan yksinkertaistetuista lupa- ja vakuusmenettelyistä. Pykälään tehtäisiin lakiviittauksia koskevat tekniset muutokset ja samalla pykälässä käytetty toimivaltaista viranomaisesta koskeva määritelmä, kotipaikan tullipiiri, muutettaisiin yleisempään muotoon tulliviranomainen. Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovellettaisi valmisteverotuslain 21—29 §:ää, joissa säädetään valmisteverotukseen liittyvistä luvista. Lisäksi rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevien säännösten sijaan sovellettaisiin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2011 alusta. Fossiilisen dieselöljyn veronkorotusta sovellettaisiin kui-

tenkin vasta 2012 alusta, johon asti siitä kannettaisiin nykyistä veroa.

1.2 Laki sähkön ja eräiden polttoainesten valmisteverosta

1 §. Pykälän 1 momentissa säädetään sähköstä, kivihielestä, maakaasusta, mäntyöljystä ja eräistä energiatuotteista valmisteverona kannettavasta perusverosta ja lisäverosta. Lisävero määräytyy nykyisin polttoaineen hiilisisällön perusteella, kun taas perusvero on luonteeltaan fiskaalinen. Veron perusteet ehdotetaan muutettaviksi siten, että polttoaineista kannettava valmistevero perustuisi tuotteen energiasisältöön ja hiilidioksidipäästöön. Tästä syystä ehdotetaan, että valmisteverona maakaasusta ja kivihielestä kannettavat verojen nimet muutettaisiin energiasisältöveroksi ja hiilidioksidiveroksi. Koska sähkön, mäntyöljyn ja polttoturpeen vero ei perustuisi tuotteen energia- ja hiilisisältöön, ehdotetaan, että niistä kannettaisiin energiaveronimistä valmisteveroa. Pykälän 2 ja 3 momenttiin ei ehdoteta muutoksia.

2 §. Pykälässä säädetään laissa käytettävistä määritelmistä.

Pykälän 2 kohdassa määritellään energiatuotteet. Pykälän 2 kohdan a alakohta vastaisi nykyistä säännöstä.

Pykälän 2 kohdan nykyisessä b alakohdassa säädetään energiatuotteeksi tullitariffin nimikkeeseen 2705 kuuluvat tuotteet energiaverodirektiivin 2 artiklan mukaisesti. Nimikkeellä 2705 tarkoitetaan kivihiiikaasua, vesikaasua, generaattorikaasua ja niiden kaltaisia kaasuja, ei kuitenkaan maaöljykaasuja ja muita kaasumaisia hiilivetyjä. Käytännössä nimikkeessä tarkoitettuja energiatuotteita ovat muun muassa terästeollisuudessa syntyvät ja käytettävät masuuni-, koksi- ja konverttikaasut. Energiaverodirektiivin 15 artiklan 1 kohdan mukaan nimikkeeseen 2705 kuuluvat tuotteet voidaan vapauttaa verosta käytettäessä niitä lämmitykseen. Suomessa on käytännössä sovellettu mainitun mukaista verovapautta myös sillä perusteella, että kyseiset kaasut eivät ole hiilivetyjä.

Ehdotetaan, että tullitariffin nimikettä 2705 tarkoittava alakohta poistettaisiin energiatuotteen määritelmästä. Näin täsmennettäisiin lainsäädäntö vastaamaan vallitsevaa verot-

tomuuden soveltamiskäytäntöä, joka on myös energiaverodirektiivin mukainen. Muutoksen jälkeen kyseisiä kaasuja ei edelleenkään pidettäisi 16 kohdassa tarkoitettuna hiilivetyinä.

Poltturpeen määritelmä lisättäisiin b alakohtaan. Se määriteltäisiin energiatuotteeksi ja sillä tarkoitettaisiin tullitariffin nimikkeeseen 2703 kuuluvaa jyrsin- ja palaturvetta.

Pykälän 2 kohdan c alakohdassa energiatuotteeksi määritellään kaasumainen maakaasu. Energiaverodirektiivin mukaan myös nesteytetty maakaasu on veronalainen tuote. Sääntelyn selkeyttämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi ehdotetaan, että myös nesteytetty maakaasu, joka kuuluu tullitariffin nimikkeeseen 2711 11, lisättäisiin kohdassa tarkoitetuksi energiatuotteeksi. Kyseessä on saman aineen lämpötilasta ja paineesta johtuvat eri olomuodot. Muutoksella ei laajennettaisi veronalaisten tuotteiden piiriä eikä sillä olisi vaikutusta maakaasun verotason eikä verokertymään.

Pykälän 2 kohdan d alakohta säilyisi ennallaan.

Pykälän 5 kohdassa määritellään verkonhaltija, jolla tarkoitetaan sähköverkonhaltijaa. Esityksessä ehdotetaan, että maakaasusta verovelvollinen olisi maakaasuverkonhaltija. Koska laissa olisi kyse tilanteesta riippuen joko sähköverkon- tai maakaasuverkonhaltijasta, olisi tarkoituksenmukaista, että verkonhaltijat määriteltäisiin nykyistä tarkemmin. Yhdenmukaisuuden vuoksi termi verkonhaltija muutettaisiin sähköverkonhaltijaksi, jolla tarkoitettaisiin nykyisen lain mukaisesti sähkömarkkinalain 3 §:n 8 tai 9 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijaa.

Pykälän 17 kohdassa määriteltäisiin maakaasun siirtoverkko. Maakaasun siirtoverkolla tarkoitettaisiin maakaasumarkkinalain 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua maakaasun siirtoverkkoa, joka on maakaasuputkisto, jonka kautta maakaasua kuljetetaan korkealla, vähentämättömällä paineella.

Pykälän 18 kohtaan lisättäisiin maakaasuverkonhaltijan määritelmä. Maakaasuverkonhaltijalla tarkoitettaisiin maakaasumarkkinalain 3 §:n 6 kohdassa tarkoitettua maakaasuverkkotoimintaa harjoittavaa toiminnanharjoittajaa, joka harjoittaa maakaasun siirtotoimintaa maakaasun siirtoverkossa.

Maakaasumarkkinalaissa maakaasuverkko-toiminnalla tarkoitetaan liiketoimintaa, jossa toiminnanharjoittaja vastiketta vastaan harjoittaa maakaasun siirtotoimintaa maakaasun siirto- tai jakeluverkossa sekä tuottaa ja tarjoaa muita verkonhaltijan tehtäväksi säädettyjä maakaasun siirto- tai jakeluverkkoon perustuvia palveluja niitä tarvitseville. Verkonhaltijat on lisäksi velvoitettu huolehtimaan maakaasutoimitusten mittauksesta ja maakaasukauppojen selvityksestä.

Pykälän 19 kohdassa määriteltäisiin rekisteröity käyttäjä, jolla tarkoitettaisiin sellaista luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää maakaasua tässä laissa tarkoitettuun verottoon tarkoitukseen ja joka on rekisteröitynyt verovelvolliseksi tulliviranomaiselle.

Pykälän 20 kohdassa määriteltäisiin lämmitys, jolla tarkoitettaisiin polttoaineiden käyttöä polttotarkoituksiin. Määritelmä olisi sama kuin polttoaineverolain 2 §:ssä käytetty lämmityksen määritelmä. Yhdenmukaisuuden vuoksi olisi tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön vastaava määritelmä myös sähköverolaissa.

Muilta osin pykälä pysyisi entisellään.

2 a §. Pykälän 1 momentissa säädetään kaasumaisten ja kiinteiden hiilivetyjen verollisuudesta. Polttoturpeen muuttuessa veronalaiseksi polttoaineeksi momenttiin tehtäisiin tästä johtuva tarkennus. Muutoin lainkohta vastaisi nykyistä.

Pykälän uudessa 2 momentissa säädettäisiin, että verovelvollinen on se, joka luovuttaa tai käyttää 1 momentissa tarkoitettuja vastaavia polttoaineita lämmitykseen. Sähköverolaissa ei ole säädetty korvaavien polttoaineiden verovelvollisuudesta. Polttoaineverolain 3 §:n 3 kohdassa säädetään korvaavien polttoaineiden verovelvollisuudesta. Erialaisten korvaavien polttoaineiden käytön lisääntyminen on johtanut siihen, että vastaava säädös olisi perusteltua ottaa käyttöön myös sähköverolaissa.

4 § ja liite. Lain 4 §:n 1 momentin mukaan valmistevero ja huoltovarmuusmaksua olisi suoritettava lain liitteen verotaulukon 1 tai 2 mukaisesti. Kivihiilen ja maakaasun veroista säädettäisiin verotaulukossa 1. Sähkön, mäntyöljyn ja polttoturpeen energiaveroista säädettäisiin verotaulukossa 2, jonka mukaan

turpeen vero nousisi kahdessa vaiheessa 1,9 eurosta 3,9 euroon megawattitunnilta.

Lain 4 §:n 2 momentissa säädetään sähkön I ja II veroluokista. Lainkohta vastaa voimassa olevaa säännöstä.

Niissä tilanteissa, joissa veronalaisia polttoaineita käytettäisiin yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa, olisi tarkoituksena alentaa hiilidioksidiveroa 50 prosentilla päällekkäisen hiilidioksidiohjauksen vähentämiseksi ja yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon kilpailukyvyyn turvaamiseksi. Pykälän 3 momentin mukaan hiilidioksidivero olisi puolet verotaulukossa säädetystä veron määrästä, jos kivihiltä tai maakaasua käytettäisiin yhdistetyssä tuotannossa.

5 §. Pykälässä säädetään velvollisuudesta maksaa sähkön valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua. Pykälän 1 momentti säilyisi ennallaan.

Pykälän 2 momentissa säädetään eräistä poikkeuksista sähköverovelvollisuuteen. Säännöstä täsmennettäisiin pienvoimalan tehoalarajan osalta sekä muutettaisiin tehorajan määrittämisessä käytetty yksikkö yhdenmukaiseksi mikrovoimaloita koskevan säännöksen kanssa. Sähköveroa ja huoltovarmuusmaksua ei olisi velvollinen suorittamaan se, joka tuottaisi sähköä yli 50, mutta enintään 2 000 kilovolttiampeerin tehoisessa generaattorissa, ja sähköä ei siirrettäisi sähköverkkoon. Momenttiin lisättäisiin mikrovoimaloita koskeva säännös, jonka mukaan veroa ei suoritettaisi sähköstä, joka tuotetaan enintään 50 kilovolttiampeerin tehoisessa generaattorissa tai useiden sähköntuotantolaitteistojen muodostamalla enintään 50 kilovolttiampeerin nimellistehoisella kokonaisuudella. Sillä, siirrettäisiinkö mikrovoimalassa tuotettu sähkö sähköverkkoon, ei olisi merkitystä veronmaksuvelvollisuuteen. Muilta osin momentti säilyisi ennallaan.

8 §. Pykälässä säädetään oikeudesta saada sähköntuotannon tukea tietyissä tilanteissa. Pykälän 6 momenttia muutettaisiin poistamalla viittaus kumottuun valmisteverotuslakiin. Muilta osin pykälää ei muutettaisi.

8 a §. Pykälän 2 momentissa säädetään energiaintensiivisten yritysten veronpalautuksesta. Veronpalautuksen perusteena olevia maksettuja valmisteveroja laskettaessa siitä on vähennettävä sähköverolain 8 §:n tuet ja

polttoaineverolain 10 a §:n mukainen veronpalautus. Lainsäädäntöä on muutettu vuoden 2008 alusta siten, että myös verottoman käytön perusteella yrityksille palautetaan tuotteiden hankintahintaan sisältynyt valmistevero. Tämän vuoksi olisi momenttia täydennettävä siten, että nämä palautukset sisältyvät myös veronpalautuksesta tehtäviin vähennyksiin. Palautuksista säädetään polttoaineverolain 9 a §:ssä sekä sähköverolain 14 ja 22 §:ssä.

9 §. Pykälässä säädetään sähköverovelvolliseksi rekisteröitymisestä. Pykälän 1 ja 2 momentti pysyisivät ennallaan. Pykälän 3 momentin mukaan verkonhaltijaan ja 5 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä lukuun ottamatta lupia ja vakuuksia koskevia säännöksiä. Uusi valmisteverotuslaki tuli voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2010, mistä syystä viittaukset valmisteverotuslakiin tulee saattaa ajan tasalle. Koska valmisteverotuslaissa ei enää säädetä rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta, sovellettaisiin edellä tarkoitettuihin verovelvollisiin verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä. Valmisteverotuslain 31 §:n mukaan verokausi-ilmoittajan tulee antaa veroilmoitus verokausittain ja lain 46 §:n mukaan maksaa valmisteverot viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 27 päivänä.

12 §. Pykälän 4 momentissa säädetään siitä, miltä osin kivihiilen valmisteverottomuuteen ja huoltovarmuusmaksuttomuuteen sovelletaan sähköverolain lisäksi valmisteverotuslakia. Viittaus valmisteverotuslakiin esitetään kumottavaksi tarpeettomana, koska valmisteverotuslain säännökset tulevat sovellettaviksi kivihiileen ilman erityistä viittausta. Momentin kumoaminen ei muuttaisi nykyistä sääntelyä. Muilta osin pykälä säilyisi ennallaan.

14 §. Pykälässä säädetään verottomaan käyttötarkoitukseen kulutetun kivihiilen veronpalautusmenettelystä, joka vastaa nestemäisten polttoaineiden palautusmenettelyä. Verottomiin tarkoituksiin kivihiltä käytävällä on oikeus hakemuksesta saada takaisin kivihiilen ostohintaan sisältynyt valmistevero. Sen sijaan veronpalautusmenettely ei koskisi niitä kivihiilen käyttäjiä, joilla olisi lupa toimia kivihiilen valtuutettuina varas-

tonpitäjinä. Näissä tapauksissa valtuutettu varastonpitäjä voi ilmoittaa suoraan veroilmoituksella kuluttaneensa kivihiilen verottamaan tarkoitukseen, eikä veroa tule tältä osin suoritettavaksi. Verollisena hankitusta kivihielestä on tehtävä hakemus valmisteveron palauttamiseksi käyttöpaikan tullipiirille. Palautusta voi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä kivihielestä. Määräaika palautushakemuksen jättämiselle on kolme vuotta hakemusjakson päättymisestä.

Ehdotetun 4 §:n 3 momentin mukaan yhdistetyssä tuotannossa käytettävän kivihiilen hiilidioksidiveroa alennettaisiin 50 prosentilla. Lain 14 §:n 1 momentin mukaan alennus toteutettaisiin yhdenmukaisesti nykyisen verottomuusmenettelyn kanssa joko hakemuksesta veronpalautuksena tai suoraan veroilmoituksella alennettuna verokantana. Samassa yhteydessä esitetään poistettavaksi säännös siitä, että hakemus on tehtävä tuotteiden käyttöpaikan tullipiirille, koska valmisteverotuslain 4 §:ssä on annettu Tullihallitukselle päätösvalta tullin sisäisestä, tarkoituksenmukaisesta työnjaosta.

15 §. Pykälässä säädetään mäntyöljyn käyttäjän verovelvollisuudesta. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 1 momentti aikaisemmin kumotun 1 momentin tilalle, jossa säädetäisiin polttoturpeen käyttäjän verovelvollisuudesta. Verovelvollinen olisi se, joka käyttää polttoturvetta esimerkiksi lämpölaitoksessa tai yhdistetyssä sähkön- ja lämmön tuotantolaitoksessa lämmön tuottamiseen.

16 §. Pykälässä säädetään mäntyöljyn veron määräytymisperusteesta ja ilmoittamisesta. Vero määrätään kalenterikuukauden pituiselta verokaudelta mäntyöljyn käyttäjälle lämmitystarkoitukseen käytetystä mäntyöljystä. Veroilmoitus on annettava käyttöpaikan tullipiirille. Esityksessä ehdotetaan, että polttoturpeen veron määräytymisperusteesta ja ilmoittamisesta säädetäisiin vastaavasti. Samassa yhteydessä esitetään poistettavaksi säännös siitä, että veroilmoitus on tehtävä tuotteiden käyttöpaikan tullipiirille, koska valmisteverotuslain 4 §:ssä on annettu Tullihallitukselle päätösvalta tullin sisäisestä, tarkoituksenmukaisesta työnjaosta.

17 §. Pykälässä säädetään verovelvolliseksi rekisteröitymisestä, kun verovelvollisuus koskee mäntyöljyä. Pykälän 1 ja 2 momentti pysyisivät ennallaan. Pykälän 3 momentin mukaan mäntyöljyn verovelvolliseen sovelletaan rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä, lukuun ottamatta lupia ja vakuuksia koskevia säännöksiä. Koska valmisteverotuslaissa ei enää säädetä rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta, momenttia muutettaisiin siten, että verovelvollisiin sovellettaisiin verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä. Samat menettelyt koskisivat myös polttoturpeen käyttäjää.

20 §. Pykälässä säädetään velvollisuudesta suorittaa maakaasun valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua. Verovelvollisuutta koskeva säännös siirrettäisiin uuteen 20 a §:ään. Lain 20 §:ssä säädetäisiin, että maakaasun siirtoverkkoa pidettäisiin verottomana varastona ja että siihen sovellettaisiin valmisteverotuslain verotonta varastoa koskevia säännöksiä. Näin ollen maakaasua voitaisiin siirtää verottomasti siirtoverkon ja verottomien varastojen välillä. Siirtoverkosta saatu maakaasu voitaisiin nesteyttää ja se voitaisiin siirtää verottomaan varastoon. Lisäksi säädetäisiin siitä, että maakaasuverkonhaltija sovellettaisiin valmisteverotuslain valtuutettua varastonpitäjää koskevia säännöksiä. Tällä tarkoitettaisiin sitä, että maakaasuverkonhaltijalla olisi vastaavat oikeudet ja velvollisuudet kuin valtuutetulla varastonpitäjällä. Maakaasuverkonhaltija voisi ilmoittaa ja maksaa verot kuten verokausi-ilmoittaja eli kalenterikuukausittain jälkikäteen. Lisäksi maakaasuverkonhaltijan tulisi pitää valmisteverotuslain 92 §:ssä valtuutetulta varastonpitäjältä edellytettävää kirjanpitoa. Maakaasuverkonhaltijalta ei kuitenkaan edellytettäisi valmisteverotuslain 21—29 §:ssä tarkoitettua lupaa ja vakuutta, koska tässä laissa tarkoitettuna maakaasuverkonhaltijana voisi toimia ainoastaan Energiamarkkinavirastolta maakaasuverkkoluvan saanut toimija.

20 a §. Uudessa 20 a §:ssä säädetäisiin maakaasun verovelvollisuudesta. Nykyisin velvolliseksi maakaasusta on säädetty maa-hantuja, joka tuo maakaasua Euroopan unionin ulkopuolelta, käytännössä Venäjältä. Lähtulevaisuudessa on mahdollista, että Suomeen tuodaan myös nesteytettyä maakaasua.

sua. Maakaasun osalta veron suorittamisesta ja verovelvollisuudesta säädettäisiin valmisteverotuslaissa. Pykälällä täydennettäisiin valmisteverotuslain verovelvollisuutta koskevia säännöksiä. Valmisteverotuslain pääsäännön mukaan valmisteveroa olisi suoritettava Suomessa kulutukseen luovutetusta maakaasusta. Maakaasun valmisteveroa olisi velvollinen suorittamaan valmisteverotuslain nojalla esimerkiksi valtuutettu varastonpitäjä ja rekisteröity vastaanottaja sekä lisäksi tämän pykälän nojalla maakaasuverkonhaltija ja rekisteröity käyttäjä. Maakaasuverkonhaltija olisi verovelvollinen siirtoverkosta kulutukseen luovutetusta maakaasusta, valtuutettu varastonpitäjä varastosta kulutukseen luovutetusta maakaasusta ja rekisteröity käyttäjä siitä maakaasusta, joka olisi käytetty verolliseen tarkoitukseen. Verovelvollinen olisi myös 24 §:n nojalla sellainen henkilö, joka ei olisi maakaasuverkonhaltija, valtuutettu varastonpitäjä eikä rekisteröity vastaanottaja, mutta joka luovuttaisi tai pitäisi hallussaan tai jolle luovutetaan toisesta jäsenvaltiosta lähetettyä maakaasua Suomessa.

20 b §. Uudessa 20 b §:ssä säädettäisiin valmisteverotuslakia täydentäen siitä, että rekisteröidylle käyttäjälle vero ja huoltovarmuusmaksu määrättäisiin verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen käytetystä maakaasusta. Valmisteverotuslain mukaan esimerkiksi maakaasuverkonhaltijalle vero määrättäisiin siitä maakaasusta, joka olisi verokauden aikana luovutettu kulutukseen maakaasun siirtoverkosta.

21 §. Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa lakia vastaavasti maakaasun verottomuudesta. Pykälän 1 momentin mukaan verotonta ja huoltovarmuusmaksutonta olisi maakaasu, joka käytetään teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa. Verotonta olisi myös energialähteenä öljynjalostusprosessissa, sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä, lukuun ottamatta 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua sähköntuotantoa, käytetty maakaasu. Lisäksi maakaasuun sovellettaisiin valmisteverotuslain verottomuussäännöksiä. Verotonta olisi maakaasu, joka siirretään maakaasun siirtoverkkoon tai verottomaan varastoon ja siirto-

verkosta tai verottomasta varastosta toiseen verottomaan varastoon, vientiin tai toiseen jäsenvaltioon kulutettavaksi. Koska lain tarkoituksena olisi vähentää maakaasun osalta veronpalautuksia, pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että maakaasuverkonhaltija tai valtuutettu varastonpitäjä voisi luovuttaa maakaasua rekisteröidylle käyttäjälle verotta. Myös 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu maakaasun hiilidioksidiveron alennus voitaisiin toteuttaa verottomuusmenettelyä vastaavasti, jos maakaasun käyttäjä on oikeutettu hankkimaan maakaasua verotta.

21 a §. Uuden 21 a §:n 1 momentissa edellytettäisiin, että maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä kirjallisesti verovelvolliseksi tulliviranomaiselle. Maakaasuverkonhaltijalta ei edellytettäisi valmisteverolupaa tai -vakuutta, mutta sen tulisi rekisteröityä tulliviranomaiselle verotuksen toimittamista varten. Lisäksi rekisteröidyn käyttäjän olisi peruutettava rekisteröityminen, kun sillä ei enää olisi 21 §:ssä tarkoitettua verotonta käyttöä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin rekisteröidystä käyttäjästä. Se, joka käyttäisi maakaasua verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, voisi halutessaan rekisteröityä verovelvolliseksi tulliviranomaiselle. Tällaiselle rekisteröidylle käyttäjälle voisi maakaasuverkonhaltija tai valtuutettu varastonpitäjä luovuttaa kaiken maakaasun verotta. Verotta hankitusta, mutta osittain verolliseen tarkoitukseen käytetystä maakaasusta rekisteröity käyttäjä suorittaisi veron 20 b §:n mukaisesti verokausittain. Rekisteröityminen olisi tehtävä kunkin verottoman käyttöpaikan osalta erikseen.

Pykälän 3 momentin mukaan rekisteröityyn käyttäjään sovellettaisiin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä.

Maakaasuverkonhaltijan ja valtuutetun varastonpitäjän tulisi saada tietoonsa rekisteröidyt käyttäjät verottomia toimituksia varten.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että tulliviranomainen saisi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

Lisäksi Tullihallitus voisi 5 momentin mukaan antaa tarkempia määräyksiä sekä maa-

kaasuverkonhaltijaksi että rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröitymisestä.

22 §. Pykälässä säädetään valmisteveron palautusmenettelystä. Nykyisessä laissa säädetty veronpalautusmenettely säilytettäisiin. Pykälän 1 momentin mukaan 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus ja 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu hiilidioksidiveron alennus voitaisiin toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

Pykälän 2 momentin mukaan hakemus veron ja huoltovarmuusmaksun palauttamiseksi olisi tehtävä tulliviranomaiselle. Palautusta voisi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta olisi haettava viimeistään kolmen vuoden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä olisi, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautus maksetaan sinä ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti, jolloin tuotteet on hankittu. Veronpalautusta ei suoritettaisi, jos palautettava määrä olisi alle 330 euroa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että veronpalautukseen sovellettaisiin valmisteverotuslain säännöksiä.

23 §. Uusi valmisteverotuslaki tuli voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2010. Tässä laissa tarkoitettuihin tuotteisiin sovellettaisiin valmisteverotuslakia, ellei tässä laissa olisi toisin säädetty. Pykälässä säädettäisiin siitä, miltä osin valmisteverotuslakia ei sovellettaisi tässä laissa tarkoitettuihin valmisteveron alaisiin tuotteisiin.

Pykälän 1 momentin mukaan sähköön, polttoturpeeseen ja mäntyöljyyn ei sovellettaisi valmisteverotuslain 21—29 §:ää eikä lukua 8, joissa säädetään luvista ja siirtomenettelystä. Kivihiileen ja maakaasuun sovellettaisiin valmisteverotuslain 8 luvun säännöksiä, siltä osin kuin ne koskevat muita kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita.

Valmisteverotuslaissa on lähtökohtana, että sen 9 luvun säännöksiä sovelletaan muihin kuin yhdenmukaistetun valmisteveron alaisiin tuotteisiin, kun niitä siirretään toisesta jäsenvaltiosta Suomeen väliaikaisen verottomuuden järjestelmän ulkopuolella. Tästä

syystä ehdotetaan, että selvyuden vuoksi pykälän 2 momentissa viitattaisiin erityisesti valmisteverotuslain 9 lukuun. Jos toisesta jäsenvaltiosta lähetettyjä tuotteita vastaanottaisi Suomessa muu kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, sovellettaisiin soveltuvin osin niitä valmisteverotuslain säännöksiä, jotka koskevat toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja tuotteita. Valmisteverotuslain 75 §:ssä säädetään Suomessa hallussa pidettävien tuotteiden verotuksesta. Pykälän 2 momentissa olisi tarkoitus säätää siitä, että valmistevero kannettaisiin kivihiilestä ja maakaasusta Suomessa riippumatta siitä, olisiko niistä kannettu valmistevero toisessa jäsenvaltiossa, jos tuotteita pidettäisiin hallussa kaupallisessa tarkoituksessa täällä tapahtuvaa luovuttamista tai käyttöä varten. Verovelvollinen olisi se, joka luovuttaa tuotteet tai pitää hallussaan luovutukseen tarkoitettuja tuotteita tai jolle tuotteet luovutetaan Suomessa.

Voimaantulo. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2011 alusta.

1.3 Ajoneuvoverolaki

11 §. Käyttövoimaveron. Pykälässä säädettäisiin käyttövoimaveron määrästä eri ajoneuvoluokille. Pykälän 1 momentin mukaan käyttövoimaveron kannettaisiin edelleen ajoneuvoista, joita käytetään muulla voimalla tai polttoaineella kuin moottoribensiinillä. Käyttövoimaveron määrä päivää kohden määrättaisiin nykyiseen tapaan ajoneuvolajin ja kokonaisuuden perusteella.

Pykälän 1 momentin 3 kohdassa säädetään pakettiautojen käyttövoimaverosta. Säännös vastaisi nykyistä 2 kohtaa.

Pykälän 1 momentin 4 kohdassa säädetään käyttövoimaverosta kuorma-autoille, joissa ei käytetä perävaunua, 5 kohdassa käyttövoimaverosta kuorma-autoille, jotka on varustettu ja joita käytetään puoliperävaunun vetoon, ja 6 kohdassa verosta kuorma-autoille, jotka on varustettu ja joita käytetään varsinaisen tai keskiakseliperävaunun vetoon. Käyttövoimaveron alennettaisiin 29—45 prosenttia nykyisistä perusteista.

Pykälän 2 ja 3 momentti säilyisivät muuttamattomina.

Voimaantulo. Käyttövoimaveron muutosten ehdotetaan tulevan voimaan mahdollisimman pian. Muutokset edellyttävät Liikenteen turvallisuusviraston tietojärjestelmien muuttamista. Koska käyttövoimaveron nykyisen tason muutos on toteutettavissa Liikenteen turvallisuusvirastossa nopeammin kuin useiden eri verotasojen käyttöönotto, muutokset tulisivat voimaan porrastetusti. Muutosten edellyttämä aikataulu täsmentyy myöhemmin. Koska ajoneuvovero on päiväkohtainen ja se kannetaan etukäteen juoksevalta 12 kuukauden pituiselta verokaudelta, uusien veroperusteiden sisäänajo vaatii lisäksi 12 kuukauden pituisen siirtymäajan, jotta uudet veroperusteet voidaan saattaa verokaudesta riippumatta voimaan kaikille verovelvollisille samasta ajankohdasta lukien. Tämä on perusteltua verovelvollisten yhdenvertaisen kohtelun takia.

Henkilöautojen ja kuorma-autojen käyttövoimaveron nykyisen tason muutosten osalta ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Siirtymäajan vuoksi lakia sovellettaisiin kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2012 ja sen jälkeisiltä päiviltä kannettavaan ajoneuvoveroon. Ensimmäinen päivä, jolta vero kannettaisiin uuden veroperusteen mukaan, olisi tällöin tammikuussa 2012. Uusien veroperusteiden mukaista veroa sisältäviä verolippuja alettaisiin kuitenkin lähettää jo tammikuussa 2011. Vero, joka kohdistuu 1 päivään tammikuuta 2012 edeltävään aikaan, määräytyisi lain voimaan tullessa voimassa olevien säännösten mukaan.

Tietojärjestelmiin tehtävien muutosten vuoksi tässä vaiheessa ei tarkasti pystytä arvioimaan, milloin sähköautojen, ulkoisesta lähteestä ladattavien hybridiautojen ja kaasuautojen yksilölliset käyttövoimaverotaset voivat tulla voimaan. Niiden osalta ehdotetaan, että laki tulisi voimaan myöhemmin asetuksella säädettävänä ajankohtana. Samanaikaisesti tulisi voimaan myös metaanista koostuvaa polttoainetta käyttävien autojen käyttövoimaverovapauden kumoaminen. Tavoitteena kuitenkin on, että laki tulisi yksilöllisten käyttövoimaverotasojen osalta voimaan viimeistään vuoden 2012 alkupuoliskolla. Myös yksilöllisten käyttövoimaverotasojen käyttöönotto edellyttäisi 12 kuukauden mittaista siirtymäaikaa. Yksilöllisiä käyt-

tövoimaverotasoja sovellettaisiin ensimmäisen kerran veroon, joka kannettaisiin voimaantulopäivästä vuoden kuluttua olevalta päivältä. Jos laki tulisi voimaan esimerkiksi 1 päivänä tammikuuta 2012, ensimmäinen päivä, jolta porrastettua käyttövoimaveroa kannettaisiin, olisi 1 päivä tammikuuta 2013. Ennen porrastetun käyttövoimaveron voimaantuloa kaikilta käyttövoimaveron alaisilta autoilta kannettaisiin 1 momentin 1 kohdassa säädetty käyttövoimaveron yleisen tason mukainen vero.

1.4 Laki ajoneuvoverolain 12 §:n 2 momentin kumoamisesta

1 §. Metaanista koostuvaa polttoainetta käyttävien henkilöautojen ja pakettiautojen käyttövoimaveron vapautta koskeva 2 momentti kumottaisiin.

2 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan myöhemmin valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Ennen lain voimaantuloa metaanista koostuvaa polttoainetta käyttävät autot olisivat käyttövoimaverosta vapaita.

1.5 Laki maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta

1 §. *Lain soveltamisala.* Lain soveltamisalaa koskevat 1 ja 2 momentti säilyisivät muuttamattomina.

Pykälän 3 momentista poistettaisiin maininta siitä, että lakia ei sovelleta ammattimaiseen kasvihuoneviljelyyn silloin, kun kasvihuoneviljelijä on oikeutettu saamaan valmisteveron palautusta nestemäisten polttoaineteiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:n perusteella.

2 §. Pykälän 2 kohtaan tehtäisiin teknisluonteinen muutos, joka johtuu yhteisen maatalouspolitiikan säädösperustan muuttumisesta.

4 §. *Veronpalautuksen määrä.* Palautettavan valmisteveron määriä korotettaisiin. Valmisteveroa palautettaisiin lain voimaantulon jälkeen käytetystä kevyestä polttoöljystä 13,20 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 14,85 senttiä kilogrammalta sekä sähköstä 1,0 senttiä kilowattitunnilta.

Voimaantulo. Maatalouden energiaveron palautuslakia koskevien muutosten ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011. Lakia sovellettaisiin siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sekä sähköön, joka käytetään lain voimaantulon jälkeen. Ennen lain voimaantuloa käytettyyn kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn ja sähköön sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa olevia säännöksiä.

Kasvihuoneviljelijät hakisivat ensimmäisen kerran veronpalautusta Verohallinnolta vuonna 2011 kulutetuista energiatuotteista. Vuonna 2011 ja sen jälkeen käytetystä kevyestä ja raskaasta polttoöljystä sekä sähköstä olisi haettava palautusta maatalouden palautuslain 6 §:ssä säädettyllä tavalla. Vuonna 2010 kulutetuista energiatuotteista kasvihuoneviljelijät hakisivat palautuksen vielä tullilta lain voimaan tullessa voimassa olevassa polttoaineverolain 10 a §:ssä säädettyllä tavalla.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 2011 alusta edellyttäen, että komissio myöntää ehdotetuille muutoksille tarvittavat valtiontukiluvat.

Fossiilisen dieselöljyn veronkorotusta sovellettaisiin kuitenkin vasta vuoden 2012

alusta. Dieselkäyttöisten henkilö- ja kuorma-autojen käyttövoimaveron alennus toteutuisi vastaavasti täysimääräisenä vasta vuonna 2012.

Sähköautojen, ulkoisesta lähteestä ladattavien hybridautojen ja kaasuautojen yksilölliset käyttövoimaverotasot tulisivat voimaan myöhemmin asetuksella säädettävänä ajankohtana. Samanaikaisesti tulisi voimaan myös metaanista koostuvaa polttoainetta käyttävien autojen käyttövoimaverovapauden kumoaminen. Tavoitteena on, että laki tulisi yksilöllisten käyttövoimaverotasojen osalta voimaan viimeistään vuoden 2012 alkupuoliskolla.

Komission valtiontukilupa on hankittava polttoaineiden laatu- ja hiilidioksidiporrastukselle, maatalouden energiaverojen palautukselle ja sähköveron tasomuutoksista johdettujen teollisuuden alennetulle sähköverokannalle. Ehdotettujen muutosten käyttöönoton edellyttää komissiolta myönteistä valtiontukipäätöstä. Komission hyväksyntä on saatava myös ehdotetulle yhdistetyn tuotannon verohuojennukselle.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 9 §:n 7 kohta sekä 10 a § ja sen edellä oleva väliotsikko, sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 7 kohta laissa 1305/2007, 10 a §:n edellä oleva väliotsikko laissa 1259/1996 ja 10 a § laeissa 1259/1996, 604/2006 ja 920/2008, sekä

muutetaan lain ruotsinkielinen nimike, 1 §:n 1 momentti, 2 ja 2 b §, 3 §:n 1 momentin johdantokappaleen ruotsinkielinen sanamuoto, 3 §:n 2 momentti, 4 §, 6 a §:n 1 momentti, 9 §:n johdantokappaleen ruotsinkielinen sanamuoto, 9 §:n 4 kohta, 9 a ja 10 §, 11 §:n 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto ja 11 a § sekä liite,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti, 2 ja 2 b §, 3 §:n 1 momentin johdantokappale, 3 §:n 2 momentti, 9 §:n johdantokappale, 9 §:n 4 kohta, 9 a, 10 ja 11 a § sekä liite laissa 1305/2007 ja 6 a §:n 1 momentti laissa 394/2004, seuraavasti:

1 §

Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasäiltöveroa ja hiilidioksidiveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *nestemäisillä polttoaineilla*:

a) tullitariffin nimikkeisiin 1507—1518 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

b) tullitariffin nimikkeisiin 2706—2710, 2711 12 ja 2711 13 sekä 2712—2715 kuuluvia tuotteita;

c) tullitariffin nimikkeisiin 2901 ja 2902 kuuluvia tuotteita;

d) tullitariffin nimikkeeseen 2905 11 00 kuuluvia tuotteita, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

e) tullitariffin nimikkeeseen 3403 kuuluvia tuotteita;

f) tullitariffin nimikkeeseen 3811 kuuluvia tuotteita;

g) tullitariffin nimikkeeseen 3817 kuuluvia tuotteita;

h) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2) *tullitariffin nimikkeellä* tarifi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 2031/2001 nimikkeistöä;

3) *moottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa bensiiniä, jonka oktaaniluku on 75 RON tai enemmän määriteltynä ASTM D 2699- tai EN 25164 -menetelmällä;

4) *bioetanolilla* tullitariffin nimikkeeseen 2207 kuuluvaa biomassasta valmistettua tuotetta, jos se on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineena;

5) *MTBE:llä* tullitariffin nimikkeeseen 2909 kuuluvaa metanolipohjaista bensiini-komponenttia metyyli-tert-butyylieetteriä;

6) *TAME:lla* tullitariffin nimikkeeseen 2909 kuuluvaa metanolipohjaista bensiini-komponenttia metyyli-tert-amyyylieetteriä;

7) *ETBE:llä* tullitariffin nimikkeeseen 2909 kuuluvaa etanolipohjaista bensiinikomponenttia etyyli-tert-butyylieetteriä;

8) *TAAE:lla* tullitariffin nimikkeeseen 2909 kuuluvaa etanolipohjaista bensiinikomponenttia etyyli-tert-amyylieetteriä;

9) *biobensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa biomassasta valmistettua bensiinin hiilivetykomponenttia, joka ei sisällä happea;

10) *pienmoottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 11 41 kuuluvaa tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
Lyijyalkyyliipitoisuus	Enintään 2 milligrammaa litraa kohden
Rikkipitoisuus	Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden
Bentseenipitoisuus	Enintään 0,1 tilavuusprosenttia
Aromaattisten hiilivetyjen pitoisuus	Enintään 1,0 tilavuusprosenttia
Olefiinipitoisuus	Enintään 1,0 tilavuusprosenttia
N-heksaani -pitoisuus	Enintään 0,5 tilavuusprosenttia
Sykloalkaanipitoisuus (C8 ja hiililuvultaan pienemmät yhteensä)	Enintään 2,0 tilavuusprosenttia
Höyrynpaine	Vähintään 50 ja enintään 65 kPa
Tislauksen loppu	Enintään 200 astetta celsiusasta

11) *dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä;

12) *biodieselöljyllä* dieselöljyä vastaavaa tuotetta, joka on valmistettu biomassasta;

13) *parafiinisella dieselöljyllä* tuotetta, jonka setaaniluku on vähintään 70, tiheys 770—800 grammaa litralta 15 celsiusasteessa, polyaromaattisten hiilivetyjen (PAH) pitoisuus enintään 0,1 painoprosenttia, rikkipitoisuus enintään viisi milligrammaa kilogrammaa kohden ja josta tislautuu vähintään 95 tilavuusprosenttia 360 celsiusasteessa; jos parafiinistä dieselöljyä sekoitetaan dieselöljyyn ja jos parafiinisen dieselöljyn osalta hyödynnetään laatuporrastukseen perustuva veronalennus, on dieselöljyn ennen sekoitusta täytettävä dieselöljylle säädetyt laatuvaatimukset;

14) *lentobensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden poltto-moottoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 910-, ASTM D 6227- tai DEF STAN 91—90 -menetelmällä;

15) *lentopetrolilla* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden turbiini-tai dieselmootoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 1655-, ASTM D 6615-, DEF STAN 91-91-, GOST 10227- tai NATO code F-35 -menetelmällä;

16) *kevyellä polttoöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmityksessä sekä työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettäväksi soveltuvaa dieselöljyä ja kaasuöljyä, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähintään 85 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 350 celsiusasteessa, ja joka on tehty tunnistettavaksi siten kuin siitä erikseen säädetään; kevyen polttoöljyn käytöstä ajoneuvojen ja vesikulkuneuvojen polttoaineena säädetään polttoainemaksusta annetussa laissa (1280/2003) sekä yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetussa laissa (1307/ 2007);

17) *rikittömällä kevyellä polttoöljyllä* kevyttä polttoöljyä, jonka rikkipitoisuus on enintään 10 milligrammaa kilogrammaa kohden;

18) *raskaalla polttoöljyllä* dieselöljyä ja kevyttä polttoöljyä lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmitykseen tarkoitettua öljyä ja öljyvalmistetta, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 250 celsiusasteessa tai joista näillä menetelmillä ei 250 celsiusasteen lämpötilassa voida määrittää tilavuusprosenttia;

19) *biopolttoöljyllä* lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmootoreissa ja dieselmootorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka on valmistettu biomassasta;

20) *nestekaasulla* tullitariffin nimikkeisiin 2711 12 ja 2711 13 kuuluvia propanista, butaanista tai niiden seoksista muodostuvia, nestemäisessä olomuodossa olevia kaasuja;

21) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia;

22) *lämmityksellä* polttoaineiden käyttöä polttotarkoituksiin;

23) *yksityisellä huvi-ilmailulla* ilmaluksen käyttöä luonnollisen tai oikeushenki-

lön toimesta sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan tai julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin henkilöiden tai tavaroiden kuljetuksiin taikka palvelujen tarjoamiseen;

24) *yksityisellä huvialuksella* alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen tarjoamiseen;

25) *ammattimaisella kalastuksella* toimintaa, jossa sen harjoittaja saa kalastuksesta ja pyytämänsä saaliin jalostamisesta toimeentulonsa tai oleellisen osan siitä siten, että hänen mainitusta toiminnasta saamansa myyntitulot (*kalastuksen kokonaistulo*), ovat vähintään 30 prosenttia kalastajan saamien kaikkien elinkeinotoiminnan kokonaistulojen, palkkatulojen ja muiden hänen säännöllisesti saamiensa kokonaistulojen yhteismäärästä; yhtiön tai osuuskunnan osakkaana kalastusta harjoittavan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös yhtiön tai osuuskunnan kalastuksen kokonaistuloista hänelle kuuluva osuus; toisen palveluksessa olevan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös hänen kalastuksesta saamansa palkkatulot; kalastuksen harjoittajan tulee olla merkitty ammattikalastajarekisteriin ja ammattimaiseen kalastukseen käytettävän kalastusalusrekisteriin, siten kuin Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994) tai merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetussa laissa (690/2010) säädetään;

26) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen;

27) *lyhenteellä*

a) *R* tuotetta, joka täyttää uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämistä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä

kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/28/EY säädetyt kestävyyskriteerit;

b) *T* tuotetta, joka täyttää edellä a kohdassa tarkoitettavat vaatimukset ja on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksesta tai lignoselluloosasta;

c) *P* kohdassa 13 määriteltyä parafiinistä dieselöljyä;

28) *biomassalla* maataloudesta, kasvi- ja eläinaineet mukaan lukien, kalataloudesta, metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja jätetuotteiden biohajoavaa osaa sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa.

2 b §

Valmisteverotuslain (182/2010) 4, 8 ja 9 luvussa säädettyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan seuraaviin nestemäisiin polttoaineisiin:

1) tullitariffin nimikkeisiin 1507—1518 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2) tullitariffin nimikkeisiin 2707 10, 2707 20, 2707 30 ja 2707 50 kuuluviin tuotteisiin;

3) tullitariffin nimikkeisiin 2710 11—2710 19 69 kuuluviin tuotteisiin; tullitariffin nimikkeisiin 2710 11 21, 2710 11 25 ja 2710 19 29 kuuluviin tuotteisiin kuitenkin vain, kun niitä siirretään pakkaamattomina tukuerinä;

4) tullitariffin nimikkeeseen 2711 kuuluviin tuotteisiin lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeisiin 2711 11, 2711 21 ja 2711 29 kuuluvia tuotteita;

5) tullitariffin nimikkeeseen 2901 10 kuuluviin tuotteisiin;

6) tullitariffin nimikkeisiin 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 ja 2902 44 kuuluviin tuotteisiin;

7) tullitariffin nimikkeeseen 2905 11 00 kuuluviin tuotteisiin, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

8) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää valmisteverotuslain 4, 8 ja 9 luvussa säädetyn valvonta- ja siirtojärjestelmän soveltamisesta myös muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, ettei 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin, lukuun ottamatta verotaulukossa mainittuja nestemäisiä polttoaineita, sovelleta valmisteverotuslain 4, 8 ja 9 luvussa säädettyä tuotteiden siirtämistä koskevia säännöksiä, jos Suomi ja toinen Euroopan unionin jäsenvaltio ovat näin kahdenkeskisen sopimuksen perusteella sopineet.

3 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta, jollei 2 b §:stä muuta johdu.

4 §

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on suoritettava liitteen verotaulukon mukaisesti.

Jos kevyttä polttoöljyä, biopolttoöljyä tai raskasta polttoöljyä käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa, hiilidioksidivero on puolet verotaulukossa säädetystä.

Edellytyksenä verotaulukon R- tai T-lyhenteellä merkittyjen tuoteryhmien soveltamiselle on, että:

1) polttoaineiden raaka-aineet täyttävät 2 §:n 27 a kohdassa mainitun direktiivin mukaiset kestävyyskriteerit;

2) toiminnanharjoittaja käyttää kriteerien valvonnassa mainitun direktiivin mukaisia menetelmiä;

3) toiminnanharjoittajalla on järjestelmä, jolla varmistetaan raaka-ainetuotannon, ainesmenetelmän ja kasvihuonepäästövähennyksen vaatimustenmukaisuus.

Verotaulukon mukaisia veroja sovelletaan nestemäiseen polttoaineeseen, jota käytetään sellaisenaan tai jota käytetään seoksessa muun nestemäisen polttoaineen tai muun vastaavan moottori- ja lämmityspolttoaineen kanssa.

6 a §

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus vähentää verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta asian-

omaisen verokauden aikana moottoribensiinistä talteen otetuista hiilivedyistä verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen luovutuksen perusteella suoritettava valmistevero ja huoltovarmuusmaksu, joiden määrä on tämän lain liitteenä olevan verotaulukon tuoteryhmän 10 mukainen. Vähennys-oikeuden edellytyksenä on, että talteen otetut hiilivedyt nesteytetään bensiiniksi verottomassa varastossa.

9 §

Valmisteverottomia ja huoltovarmuusmaksuttomia ovat sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään:

4) polttoaineet, jotka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella; kalastusalusten polttoaineet ovat kuitenkin verottomia siltä osin kuin niitä käytetään ammattimaiseen kalastukseen;

9 a §

Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu hiilidioksidiveron alennus sekä 9 §:n 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta tuotteista suoritettu vero käyttäjälle, jos polttoaineen on käyttänyt verottomaan tai hiilidioksidiveron alennukseen oikeuttavaan tarkoitukseen muu kuin valtuutettu varastonpitäjä.

Edellä 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta alusliikenteen harjoittajalle polttoaineesta suoritettu vero. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää niistä alustyypeistä, alusryhmistä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävistä aluksista, jotka voivat hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Edellä 9 §:n 6 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta lentoliikenteen harjoittajalle polttoaineesta suoritettu vero. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tietty polttoainelaatu voidaan luovuttaa verottomasti valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta ilmailukäyttöön tai että jokin ilma-alustyyppi, ilma-alusryhmä tai tiettyyn käyt-

tötarkoitukseen käytettävä ilma-alus voi hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Palautusta haetaan kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoaineesta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa muilta kuin kalastusaluksilta. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta.

Jollei palautuksen hakija esitä luotettavaa selvitystä polttoaineesta suoritetusta verosta ja huoltovarmuusmaksusta, veronpalautuksen määrä on:

1) moottoribensiinistä, etanolista, moottoribensiinin ja etanolin seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 22 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

2) dieselöljystä tai biodieselöljystä, dieselöljyn ja biodieselöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta verotaulukon tuoteryhmän 57 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

3) kevyestä polttoöljystä, biopolttoöljystä ja kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta verotaulukon tuoteryhmän 64 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu.

10 §

Ammattimaiseen kalastukseen käytettävän polttoaineen osalta 2 §:n 25 kohdassa tarkoitettujen rekisteröintimerkintöjen on oltava voimassa polttoainetta hankittaessa ja käytettäessä.

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää, jos valmistetun biopolttoöljyn määrä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa eikä biopolttoainetta siirretä Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja Euroopan unionin ulkopuolisen maan välillä.

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä tulliviranomaiselle kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin valmisteverotuslain verokausi-ilmoittajaa koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää Tullihallitus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .

Lain liitteen verotaulukon tuoteryhmien 50 ja 51 osalta lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2012. Ennen 1 päivää tammikuuta 2012 tuoteryhmissä 50 ja 51 tarkoitettuihin polttoaineisiin sovelletaan, mitä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain verotaulukossa (1305/2007) säädetään dieselöljystä.

Jos polttoöljy on käytetty ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä vuonna 2010 tai ennen sitä, sovelletaan kumottavaa 10 a §:ää.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Liite

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuote-ryhmä	Energiasisältö-vero	Hiilidioksidi-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Moottoribensiini snt/l	10	50,36	11,66	0,68	62,70
Pienmoottoribensiini snt/l	11	30,36	11,66	0,68	42,70
Bioetanoli snt/l	20	33,05	7,65	0,68	41,38
Bioetanoli R snt/l	21	33,05	3,83	0,68	37,56
Bioetanoli T snt/l	22	33,05	0,00	0,68	33,73
MTBE snt/l	23	40,91	9,48	0,68	51,07
MTBE R snt/l	24	40,91	8,43	0,68	50,02
MTBE T snt/l	25	40,91	7,39	0,68	48,98
TAME snt/l	26	44,06	10,21	0,68	54,95
TAME R snt/l	27	44,06	9,29	0,68	54,03
TAME T snt/l	28	44,06	8,37	0,68	53,11
ETBE snt/l	29	42,49	9,84	0,68	53,01
ETBE R snt/l	30	42,49	8,02	0,68	51,19
ETBE T snt/l	31	42,49	6,20	0,68	49,37
TAAE snt/l	32	45,64	10,57	0,68	56,89
TAAE R snt/l	33	45,64	9,04	0,68	55,36
TAAE T snt/l	34	45,64	7,51	0,68	53,83
Biobensiini snt/l	38	50,36	11,66	0,68	62,70
Biobensiini R snt/l	39	50,36	5,83	0,68	56,87
Biobensiini T snt/l	40	50,36	0,00	0,68	51,04
Dieselöljy snt/l	50	30,70	13,25	0,35	44,30
Dieselöljy para snt/l	51	24,00	12,51	0,35	36,86
Biodieselöljy snt/l	52	28,14	12,14	0,35	40,63
Biodieselöljy R snt/l	53	28,14	6,07	0,35	34,56
Biodieselöljy T snt/l	54	28,14	0,00	0,35	28,49
Biodieselöljy P snt/l	55	24,00	12,51	0,35	36,86
Biodieselöljy P R snt/l	56	24,00	6,26	0,35	30,61
Biodieselöljy P T snt/l	57	24,00	0,00	0,35	24,35
Kevyt polttoöljy snt/l	60	10,35	8,00	0,35	18,70
Kevyt polttoöljy rikitön snt/l	61	7,70	8,00	0,35	16,05
Biopolttoöljy snt/l	62	7,70	8,00	0,35	16,05
Biopolttoöljy R snt/l	63	7,70	4,00	0,35	12,05
Biopolttoöljy T snt/l	64	7,70	0,00	0,35	8,05
Raskas polttoöljy snt/kg	71	8,79	9,72	0,28	18,79
Lentopetroli snt/l	81	54,76	12,74	0,35	67,85

Lentobensiini snt/l	91	49,88	11,30	0,68	61,86
Metanoli snt/l	100	25,18	5,83	0,68	31,69
Metanoli R snt/l	101	25,18	2,92	0,68	28,78
Metanoli T snt/l	102	25,18	0,00	0,68	25,86

2.

Laki

sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 12 §:n 4 momentti,

muutetaan lain ruotsinkielinen nimike, 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2, 5, 15 ja 16 kohta, 2 a ja 4 §, 5 §:n 2 momentti, 8 §:n 6 momentti, 8 a §:n 2 momentti, 8 a §:n 4 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 9 §:n 3 momentti, 14 ja 16 §, 17 §:n 3 momentti, 20—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti sekä liite,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2, 5, 15 ja 16 kohta, 2 a, 14, 20 ja 22 § sekä liite laissa 1306/2007, 5 §:n 2 momentti, 8 §:n 6 momentti ja 8 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 1168/2002, 21 § osaksi viimeksi mainitussa laissa sekä 16 § ja 23 §:n 1 momentti laissa 447/2005, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1306/2007, uusi 17—20 kohta, 15 §:ään siitä lailla 447/2005 kumotun tilalle uusi 1 momentti sekä lakiin uusi 20 a, 20 b ja 21 a § seuraavasti:

1 §

Sähköstä, kivihielestä, polttoturpeesta, maakaasusta, mäntyöljystä ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona energiasisältöveroa, hiilidioksidiveroa ja energiaveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

c) tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluvaa kaasumaista ja tullitariffin nimikkeeseen 2711 11 00 kuuluvaa nesteytettyä maakaasua;

d) tullitariffin nimikkeeseen 3803 00 10 kuuluvaa raakamäntyöljyä;

5) *sähköverkonhaltijalla* sähkömarkkinalain 3 §:n 8 tai 9 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijaa;

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *energiatuotteella*

a) tullitariffin nimikkeeseen 2701 kuuluvaa kivihieletä; kivihielellä tarkoitetaan myös tullitariffin nimikkeeseen 2702 kuuluvaa ruskohieletä, tullitariffin nimikkeeseen 2704 kuuluvaa kivihielestä, ruskohielestä tai turpeesta saatua koksia;

b) polttoturvetta, jolla tarkoitetaan tullitariffin nimikkeeseen 2703 kuuluvaa palaturvetta ja jyrsinpolttoturvetta;

15) *metsähakkeella* metsässä hakkuiden yhteydessä syntyvistä puutähteistä, kuten latvuksista, oksista, neulasista, lehdistä, kannoista ja juurakoista syntyvää polttohaketta, joka valmistetaan metsässä, terminaalissa tai tehtaalla;

16) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hielestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia;

17) *maakaasun siirtoverkolla* maakaasumarkkinalain (508/2000) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua maakaasun siirtoverkkoa;

18) *maakaasuverkonhaltijalla* maakaasumarkkinalain 3 §:n 6 kohdassa tarkoitettua maakaasuverkkotoimintaa harjoittavaa toiminnanharjoittajaa, joka harjoittaa maakaasun siirtotoimintaa maakaasun siirtoverkossa;

19) *rekisteröidyllä käyttäjällä* sellaista luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää maakaasua tässä laissa tarkoitettuun verottoon tarkoituskeeseen, ja joka on rekisteröitynyt verovelvolliseksi tulliviranomaiselle;

20) *lämmityksellä* polttoaineiden käyttöä polttotarkoituksiin.

2 a §

Edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen energiatuotteiden lisäksi kaikki muut kaasumaiset ja kiinteät hiilivedyt, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verokannan mukaisesti.

Verovelvollinen on se, joka luovuttaa tai käyttää itse 1 momentissa tarkoitettuja polttoaineita lämmitykseen.

4 §

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on suoritettava liitteen verotaulukon 1 tai 2 mukaisesti.

Verotaulukon 2 veroluokan II veroa suoritetaan sähköstä, joka käytetään teollisuudessa ja joka voidaan sinne toimitettaessa erikseen mitata. Muusta sähköstä veroa on suoritettava veroluokan I mukaisesti.

Jos kivihiiltä tai maakaasua käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa, hiilidioksidivero on puolet verotaulukossa säädetystä.

5 §

Sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, sähköveroa ja huoltovarmuusmaksua ei kuitenkaan ole velvollinen suorittamaan se, joka tuottaa sähköä:

1) enintään 50 kilovoltttiampeerin tehoisessa generaattorissa tai useiden sähköntuotantolaitteistojen muodostamalla enintään 50 kilovoltttiampeerin nimellistehoisella kokonaisuudella;

2) yli 50 kilovoltttiampeerin mutta enintään 2000 kilovoltttiampeerin tehoisessa generaattorissa eikä sähköä siirretä verkkoon;

3) aluksessa, junassa, autossa tai muussa kuljetusvälineessä kulkuneuvon omiin tarpeisiin.

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tukeen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta ja tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin.

8 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa siitä vähennetään 8 §:ssä tarkoitettu tuki, johon yritys on tilikauden aikana ollut oikeutettu, 14 ja 22 §:ssä tarkoitettujen veronpalautukset sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 9 a §:ssä ja maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 §:ssä tarkoitettujen veronpalautukset. Jos yritys on luovuttanut tilikauden aikana tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, yrityksen niistä suorittamia tai niihin sisältyviä veroja ei oteta huomioon maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa.

9 §

Edellä 1 momentissa mainittuun verkonhaltijaan ja sähköntuottajaan sekä 5 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

14 §

Jos muu kuin valtuutettu varastonpitäjä on käyttänyt kivihiiltä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla tai 12 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, toteutetaan veronalennus tai verot-

tomuus palauttamalla suoritettu vero tai osa verosta hakemuksesta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä kivihiilestä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa käyttöajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

15 §

Se, joka käyttää laitoksessa polttoturvetta lämmöntuottamiseen, on velvollinen suorittamaan valmisteveroa liitteen verotaulukon 2 mukaisesti.

16 §

Vero määrätään polttoturpeesta ja mäntyöljystä kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännöksiänsä mukaan, jona polttoturpe tai mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. Edellä 15 §:ssä tarkoitettua käyttäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta laitoksesta tulliviranomaiselle. Verokautena pidetään kalenteri-kuukautta.

17 §

Edellä 1 momentissa mainittuun verovelvolliseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

20 §

Maakaasun siirtoverkkoon sovelletaan valmisteverotuslain verotonta varastoa koskevia säännöksiä ja maakaasuverkonhaltijaan valmisteverotuslain valtuutettua varastonpitä-

jää koskevia säännöksiä lukuun ottamatta valmisteverotuslain 21—29 §:ää.

20 a §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään, maakaasun valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan maakaasuverkonhaltija ja rekisteröity käyttäjä.

20 b §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verotettavista määristä, vero ja huoltovarmuusmaksu määrätään rekisteröidylle käyttäjälle verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen käytetystä maakaasusta.

21 §

Verotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on maakaasu, joka käytetään:

1) teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;

2) energialähteenä öljynjalostusprosessissa;

3) sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä, lukuun ottamatta 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua sähköntuotantoa.

Maakaasuverkonhaltija tai valtuutettu varastonpitäjä saa luovuttaa maakaasua verotta, jos luovutuksensaaja on rekisteröity käyttäjä.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi tulliviranomaiselle kirjallisesti.

Se, joka käyttää maakaasua verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, voi hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi kunkin käyttöpaikan osalta erikseen. Rekisteröidyn käyttäjän on peruutettava rekisteröityminen, kun sillä ei enää ole 21 §:ssä tarkoitettua verotonta käyttöä.

Rekisteröityyn käyttäjään sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

Tulliviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystie-

dot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rekisteröintimenettelyistä.

22 §

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu hiilidioksidiveron alennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta on haettava viimeistään kolmen vuoden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautus maksetaan sinä ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti, jolloin tuotteet on hankittu. Veronpalautusta ei suoriteta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmistevero-

tuslaissa säädetään veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta.

23 §

Siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä, sovelletaan valmisteverotuslakia. Sähköön, polttoturpeeseen ja mäntyöljyyn ei kuitenkaan sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää eikä 8 luvun säännöksiä.

Jos toisesta jäsenvaltiosta lähetettyjä tuotteita tuo tai vastaanottaa Suomessa muu kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, sovelletaan niitä valmisteverotuslain säännöksiä, jotka koskevat toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja tuotteita.

—————
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Liite

VEROTAULUKKO 1

Tuote	Tuote-ryhmä	Energiasisältövero	Hiilidioksidi-vero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	54,54	72,37	1,18	128,09
Maakaasu, euroa/MWh	2	7,70*	5,94	0,084	13,724

*Maakaasun energiasisältövero on 3,00 euroa/MWh 1.1.2011—31.12.2012 ja 5,50 euroa/MWh 1.1.2013—31.12.2014.

VEROTAULUKKO 2

Tuote	Tuote-ryhmä	Energia-vero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	1,69	0,013	1,703
— veroluokka II	2	0,69	0,013	0,703
Mäntyöljy snt/kg	3	18,79	0	18,79
Polttoturve euroa/MWh	4	3,90*	0	3,90

*Polttoturpeen vero on 1,90 euroa/MWh 1.1.2011—31.12.2012 ja 2,90 euroa/MWh 1.1.2013—31.12.2014.

3.

Laki**ajoneuvoverolain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 11 §:n 1 momentti seuraavasti:

11 §

Käyttövoimavero

Ajoneuvolle, jota käytetään muulla voimalla tai polttoaineella kuin moottoribensiinillä, määrätään käyttövoimaveroa. Käyttövoimaveron määrä päivää kohden on:

1) henkilöautosta (M₁- ja M₁G-luokka), kaksikäyttöautosta (N₁-luokka) sekä ajoneuvosta, joka siihen teytyjen katsastamattomien muutosten johdosta vastaa käyttötarkoitukseltaan lähinnä henkilöautoa, 5,5 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta;

2) poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, käyttövoimaveron määrä päivää kohden on jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta:

a) 1,5 senttiä, jos ajoneuvon käyttövoima on sähkö;

b) 0,5 senttiä, jos ajoneuvon käyttövoima on sähkö ja moottoribensiini;

c) 4,9 senttiä, jos ajoneuvon käyttövoima on sähkö ja dieselöljy;

d) 3,1 senttiä, jos ajoneuvon käyttövoima on metaanista koostuva polttoaine;

3) pakettiautosta (N₁- ja N₁G-luokka), matkailuautosta (M₁-luokka) ja huoltoautosta (M₁-, N₁-, N₂-, N₃-, M₁G-, N₁G-, N₂G- ja N₃G-luokka) 0,9 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta;

4) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), jossa ei käytetä perävaunua, jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta 0,6 senttiä 12 000 kilogramman kokonaismassaan saakka ja jokaiselta tämän massan ylittävältä kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta 1,3 senttiä, jos ajoneuvossa on kaksi akselia; vero on jokaiselta

kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta 0,8 senttiä, jos ajoneuvossa on kolme akselia, 0,7 senttiä, jos ajoneuvossa on neljä akselia, ja 0,6 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia;

5) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), joka on varustettu ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, 2,2 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta, jos ajoneuvossa on kaksi akselia, 1,3 senttiä, jos akseleita on kolme, 1,2 senttiä, jos akseleita on neljä, ja 1,0 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia;

6) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), joka on varustettu ja jota käytetään varsinaisen tai keskiakseliperävaunun vetoon, 2,1 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta, jos ajoneuvossa on kaksi akselia, 1,4 senttiä, jos akseleita on kolme, 1,3 senttiä, jos akseleita on neljä, ja 1,2 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 , kuitenkin siten, että 11 §:n 1 momentin 2 kohta tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Päivää kohden kannettava veron määrä lasketaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2011.

Lain 11 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelletaan ensimmäisen kerran laskettaessa veron päivää kohden kannettavaa määrää ajalta, joka alkaa vuoden kuluttua säännöksen voimaantulosta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

4.

Laki**ajoneuvoverolain 12 §:n 2 momentin kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Tällä lailla kumotaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 12 §:n 2 momentti.

2 §
Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.
Kumottavaa 12 §:n 2 momenttia sovelletaan kuitenkin laskettaessa veron päivää kohden kannettavaa määrää ajalta, joka päättyy 366 päivän kuluttua lain voimaantulosta.

5.

Laki**maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 §:n 3 momentti, 2 §:n 2 kohta ja 4 §, sellaisena kuin niistä on 4 § laissa 919/2008, seuraavasti:

1 §
Lain soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta ammattimaiseen kasvihuoneviljelyyn silloin, kun kasvihuoneviljelyssä käytetystä sähköstä maksetaan valmisteveroa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) liitteen verotaulukon 2 veroluokan II mukaisesti.

2 §
Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *Euroopan unionin suorilla tuilla* yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 III ja IV osastossa tarkoitettuja tukia;

4 §
Veronpalautuksen määrä

Hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden aikana maataloudessa käytetystä, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua Suomessa vero-

tetusta kevyestä polttoöljystä 13,20 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 14,85 senttiä kilogrammalta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua verotettua sähköstä 1,0 senttiä kilowattitunnilta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sekä sähköön, joka käytetään lain voimaantulon jälkeen.

Ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä ennen tämän lain voimaantuloa käytetyn polttoöljyn valmisteveron palautuksesta säädetään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:ssä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri Jyrki Katainen

Liite
Rinnakkaistekstit

1.

Laki

nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 9 §:n 7 kohta sekä 10 a § ja sen edellä oleva väliotsikko, sellaisina kuin ne ovat, 9 §:n 7 kohta laissa 1305/2007, 10 a §:n edellä oleva väliotsikko laissa 1259/1996 ja 10 a § laeissa 1259/1996, 604/2006 ja 920/2008, sekä

muutetaan lain ruotsinkielinen nimike, 1 §:n 1 momentti, 2 ja 2 b §, 3 §:n 1 momentin johdantokappaleen ruotsinkielinen sanamuoto, 3 §:n 2 momentti, 4 §, 6 a §:n 1 momentti, 9 §:n johdantokappaleen ruotsinkielinen sanamuoto, 9 §:n 4 kohta, 9 a ja 10 §, 11 §:n 1 momentin ruotsinkielinen sanamuoto ja 11 a § sekä liite,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti, 2 ja 2 b §, 3 §:n 1 momentin johdantokappale, 3 §:n 2 momentti, 9 §:n johdantokappale, 9 §:n 4 kohta, 9 a, 10 ja 11 a § sekä liite laissa 1305/2007 ja 6 a §:n 1 momentti laissa 394/2004, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona perusvero ja lisävero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

1 §

Nestemäisistä polttoaineista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona *energiasäiltövero ja hiili-dioksidivero* sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *nestemäisillä polttoaineilla*:

a) tullitariffin nimikkeisiin 1507—1518 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

b) tullitariffin nimikkeisiin 2706—2710, 2711 12 ja 2711 13 sekä 2712—2715 kuuluvia tuotteita;

c) tullitariffin nimikkeisiin 2901 ja 2902 kuuluvia tuotteita;

d) tullitariffin nimikkeeseen 2905 11 00 kuuluvia tuotteita, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

e) tullitariffin nimikkeeseen 3403 kuuluvia tuotteita;

f) tullitariffin nimikkeeseen 3811 kuuluvia

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *nestemäisillä polttoaineilla*:

a) tullitariffin nimikkeisiin 1507—1518 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

b) tullitariffin nimikkeisiin 2706—2710, 2711 12 ja 2711 13 sekä 2712—2715 kuuluvia tuotteita;

c) tullitariffin nimikkeisiin 2901 ja 2902 kuuluvia tuotteita;

d) tullitariffin nimikkeeseen 2905 11 00 kuuluvia tuotteita, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

e) tullitariffin nimikkeeseen 3403 kuuluvia tuotteita;

f) tullitariffin nimikkeeseen 3811 kuuluvia

tuotteita;

g) tullitariffin nimikkeeseen 3817 kuuluvia tuotteita;

h) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2) *tullitariffin nimikkeellä* tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 2031/2001 nimikkeistöä;

3) *moottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa bensiiniä, jonka oktaaniluku on 75 RON tai enemmän määriteltynä ASTM D 2699- tai EN 25164 -menetelmällä;

4) *reformuloidulla rikittömällä moottoribensiinillä* tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

<i>Ominaisuus</i>	<i>Raja-arvo</i>
<i>Happipitoisuus</i>	<i>2,0 < O₂ < 2,7 painoprosenttia</i>
<i>Rikki-pitoisuus</i>	<i>Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden</i>
<i>Höyrynpaine</i> — tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.6.—31.8., sanotut päivät mukaan lukien	<i>Enintään 70 kPa</i>
— tuote, joka on luovutettu kulutukseen 1.9.—31.5., sanotut päivät mukaan lukien	<i>Enintään 90 kPa</i>

5) *dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä;

6) *rikittömällä dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä, jonka rikki-pitoisuus on enintään 10 milligrammaa kiloa kohden;

7) *lentobensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 910-, ASTM D 6227- tai DEF STAN 91-90 -menetelmällä;

8) *lentopetrolilla* tullitariffin nimikkeeseen

tuotteita;

g) tullitariffin nimikkeeseen 3817 kuuluvia tuotteita;

h) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluvia tuotteita, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2) *tullitariffin nimikkeellä* tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2658/87 liitteen I muuttamisesta annetun komission asetuksen (EY) N:o 2031/2001 nimikkeistöä;

3) *moottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa bensiiniä, jonka oktaaniluku on 75 RON tai enemmän määriteltynä ASTM D 2699- tai EN 25164 -menetelmällä;

4) *bioetanolilla* tullitariffin nimikkeeseen 2207 kuuluvaa biomassasta valmistettua tuotetta, jos se on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineena;

5) **MTBE:llä** tullitariffin nimikkeeseen 2909 kuuluvaa metanolipohjaista bensiinikomponenttia metyyli-tert-butyylietteriä;

6) **TAME:lla** tullitariffin nimikkeeseen 2909 kuuluvaa metanolipohjaista bensiinikomponenttia metyyli-tert-amyylietteriä;

7) **ETBE:llä** tullitariffin nimikkeeseen 2909 kuuluvaa etanolipohjaista bensiinikomponenttia etyyli-tert-butyylietteriä;

8) **TAAE:lla** tullitariffin nimikkeeseen

2710 kuuluvaa lentokoneiden turbiini- tai dieselmootoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 1655-, ASTM D 6615-, DEF STAN 91—91-, GOST 10227- tai NATO code F-35 -menetelmällä;

9) *kevyellä polttoöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmityksessä sekä työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettäväksi soveltuvaa dieselöljyä ja kaasuöljyä, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähintään 85 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 350 celsiusasteessa, ja joka on tehty tunnistettavaksi kuten nestemäisten polttoainneiden valmisteverosta annetussa asetuksessa (1547/1994) on määrätty. Kevyen polttoöljyn käytöstä ajoneuvojen ja vesikulkuneuvojen polttoaineena säädetään polttoainemaksusta annetussa laissa (1280/2003) sekä yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta annetussa laissa (1307/2007);

10) *raskaalla polttoöljyllä* dieselöljyä ja kevyttä polttoöljyä lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmitykseen tarkoitettua öljyä ja öljyvalmistetta, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 250 celsiusasteessa tai joista näillä menetelmillä ei 250 celsiusasteen lämpötilassa voida määrittää tilavuusprosenttia;

11) *biopolttoöljyllä* lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmootoreissa ja dieselmootorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka on valmistettu biomassasta; biomassalla tar-

2909 kuuluvaa etanolipohjaista bensiinikomponenttia etyyli-tert-amyylieetteriä;

9) *biobensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa biomassasta valmistettua bensiinin hiilivetykomponenttia, joka ei sisällä happea;

10) *pienmoottoribensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 11 41 kuuluvaa tuotetta, joka alla mainittujen ominaisuuksien osalta vastaa asianomaista raja-arvoa:

Ominaisuus	Raja-arvo
<i>Lyijyalkyyliipitoisuus</i>	<i>Enintään 2 milligrammaa litraa kohden</i>
<i>Rikkipitoisuus</i>	<i>Enintään 10 milligrammaa kiloa kohden</i>
<i>Bentseenipitoisuus</i>	<i>Enintään 0,1 tilavuusprosenttia</i>
<i>Aromaattisten hiilivetyjen pitoisuus</i>	<i>Enintään 1,0 tilavuusprosenttia</i>
<i>Olefiinipitoisuus</i>	<i>Enintään 1,0 tilavuusprosenttia</i>
<i>N-heksaani - pitoisuus</i>	<i>Enintään 0,5 tilavuusprosenttia</i>
<i>Sykloalkaanipitoisuus</i>	<i>Enintään 2,0 tilavuusprosenttia</i>
<i>(C8 ja hiililuvultaan pienemmät yhteensä)</i>	
<i>Höyrynpaine</i>	<i>Vähintään 50 ja enintään 65 kPa</i>
<i>Tislauksen loppu</i>	<i>Enintään 200 astetta celsiusta</i>

11) *dieselöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa dieselöljyä;

koitetaan maataloudesta, kasvi- ja eläinaineet mukaan lukien, kalataloudesta, metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja jätetuotteiden biohajoavaa osaa sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa;

12) *nestekaasulla* tullitariffin nimikkeisiin 2711 12 ja 2711 13 kuuluvia propaanista, butaanista tai niiden seoksista muodostuvia, nestemäisessä olomuodossa olevia kaasuja;

13) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia;

14) *lämmityksellä* polttoaineiden käyttöä polttotarkoituksiin;

15) *yksityisellä huvi-ilmailulla* ilma-aluksen käyttöä luonnollisen tai oikeushenkilön toimesta sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan tai julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin henkilöiden tai tavaroiden kuljetuksiin taikka palvelujen tarjoamiseen;

16) *yksityisellä huvialuksella* alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen tarjoamiseen;

12) *biodieselöljyllä* dieselöljyä vastaavaa tuotetta, joka on valmistettu biomassasta;

13) *parafiinisella dieselöljyllä* tuotetta, jonka setaaniluku on vähintään 70, tiheys 770—800 grammaa litralta 15 celsiusasteessa, polyaromaattisten hiilivetyjen (PAH) pitoisuus enintään 0,1 painoprosenttia, rikki- pitoisuus enintään viisi milligrammaa kilogrammaa kohden ja josta tislautuu vähintään 95 tilavuusprosenttia 360 celsiusasteessa; jos parafiinista dieselöljyä sekoitetaan dieselöljyyn ja jos parafiinisen dieselöljyn osalta hyödynnetään laatuporrastukseen perustuva veronalennus, on dieselöljyn ennen sekoitusta täytettävä dieselöljylle säädetyt laatuvaatimukset;

14) *lentobensiinillä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden polttomoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 910-, ASTM D 6227- tai DEF STAN 91—90 -menetelmällä;

15) *lentopetrolilla* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lentokoneiden turbiinitai dieselmoottoreissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta määriteltynä ASTM D 1655-, ASTM D 6615-, DEF STAN 91-91-, GOST 10227- tai NATO code F-35 -menetelmällä;

16) *kevyellä polttoöljyllä* tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmityksessä sekä työkonneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytettäväksi soveltuvaa dieselöljyä ja kaasuöljyä, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähintään 85 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 350 celsiusasteessa, ja joka on tehty tunnistettavaksi siten kuin siitä erikseen säädetään; kevyen polttoöljyn käytöstä ajoneuvojen ja vesikulkuneuvojen polttoaineena säädetään polttoainemaksusta annetussa laissa (1280/2003) sekä yksityisestä huvialuksesta suoritettavasta polttoainemaksusta anne-

17) *ammattimaisella kalastuksella* toimintaa, jossa sen harjoittaja saa kalastuksesta ja pyytämänsä saaliin jalostamisesta toimeentulonsa tai oleellisen osan siitä siten, että hänen mainitusta toiminnasta saamansa myyntitulot (*kalastuksen kokonaistulo*), ovat vähintään 30 prosenttia kalastajan saamiensa kaikkien elinkeinotoiminnan kokonaistulojen, palkkatulojen ja muiden hänen säännöllisesti saamiensa kokonaistulojen yhteismäärästä; yhtiön tai osuuskunnan osakkaana kalastusta harjoittavan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös yhtiön tai osuuskunnan kalastuksen kokonaistuloista hänelle kuuluva osuus; toisen palveluksessa olevan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös hänen kalastuksesta saamansa palkkatulot; kalastuksen harjoittajan tulee olla merkitty ammattikalastajarekisteriin ja ammattimaiseen kalastukseen käytettävän kalastusaluksen tulee olla merkitty kalastusalusrekisteriin, siten kuin Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994) tai sen nojalla säädetään tai määrätään;

18) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen.

tussa laissa (1307/2007);

17) *rikittömällä kevyellä polttoöljyllä* kevyttä polttoöljyä, jonka rikkipitoisuus on enintään 10 milligrammaa kilogrammaa kohden;

18) *raskaalla polttoöljyllä* dieselöljyä ja kevyttä polttoöljyä lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvaa lämmitykseen tarkoitettua öljyä ja öljyvalmistetta, josta EN ISO 3405- tai ASTM D 86 -menetelmän mukaan vähemmän kuin 65 tilavuusprosenttia häviöt mukaan luettuina tislautuu 250 celsiusasteessa tai joista näillä menetelmillä ei 250 celsiusasteen lämpötilassa voida määrittää tilavuusprosenttia;

19) *biopolttoöljyllä* lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmoottoreissa ja dieselmoottorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka on valmistettu biomassasta;

20) *nestekaasulla* tullitariffin nimikkeisiin 2711 12 ja 2711 13 kuuluvia propanista, butaanista tai niiden seoksista muodostuvia, nestemäisessä olomuodossa olevia kaasuja;

21) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia;

22) *lämmityksellä* polttoaineiden käyttöä polttotarkoituksiin;

23) *yksityisellä huvi-ilmailulla* ilma-aluksen käyttöä luonnollisen tai oikeushenki-

lön toimesta sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan tai julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin henkilöiden tai tavaroiden kuljetuksiin taikka palvelujen tarjoamiseen;

24) *yksityisellä huvialuksella* alusta, jota luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö käyttää sen omistajana, vuokraajana tai sen muulla tavoin käyttöönsä saaneena muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja erityisesti muihin tarkoituksiin kuin vastiketta vastaan taikka julkisten viranomaisten tarkoituksiin tapahtuviin matkustajien tai tavaroiden kuljetuksiin tai palvelujen tarjoamiseen;

25) *ammattimaisella kalastuksella* toimintaa, jossa sen harjoittaja saa kalastuksesta ja pyytämänsä saaliin jalostamisesta toimeentulonsa tai oleellisen osan siitä siten, että hänen mainitusta toiminnasta saamansa myyntitulot (*kalastuksen kokonaistulo*), ovat vähintään 30 prosenttia kalastajan saamien kaikkien elinkeinotoiminnan kokonaistulojen, palkkatulojen ja muiden hänen säännöllisesti saamiensa kokonaistulojen yhteismäärästä; yhtiön tai osuuskunnan osakkaana kalastusta harjoittavan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös yhtiön tai osuuskunnan kalastuksen kokonaistuloista hänelle kuuluva osuus; toisen palveluksessa olevan kalastajan kalastuksen kokonaistuloihin luetaan myös hänen kalastuksesta saamansa palkkatulot; kalastuksen harjoittajan tulee olla merkitty ammattikalastajarekisteriin ja ammattimaiseen kalastukseen käytettävän kalastusaluksen tulee olla merkitty kalastusalusrekisteriin, siten kuin Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994) tai merellä toimivien kalastus- ja vesiviljelyalusten rekisteröinnistä annetussa laissa (690/2010) säädetään;

26) *yhdistetyllä sähkön ja lämmön tuotannolla* voimalaitoksen verokaudella tapahtuvaa sähkön ja lämmön tuotantoa hyötykäyttöön joko samalla kertaa tai kumpaakin erikseen;

27) *lyhenteellä*

a) *R* tuotetta, joka täyttää uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämistä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä

kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/28/EY säädetyt kestävyyskriteerit;

b) **T** tuotetta, joka täyttää edellä a kohdassa tarkoitetut vaatimukset ja on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksesta tai lignoselluloosasta;

c) **P** kohdassa 13 määriteltyä parafiinistä dieselöljyä;

28) **biomassalla** maataloudesta, kasvi- ja eläinaineet mukaan lukien, kalataloudesta, metsätaloudesta ja niihin liittyvästä teollisuudesta peräisin olevien tuotteiden, jätteiden ja jätetuotteiden biohajoavaa osaa sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoavaa osaa.

2 b §

Valmisteverotuslain (1469/1994) 1 ja 12 luvussa säänneltyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan seuraaviin nestemäisiin polttoaineisiin:

1) tullitariffin nimikkeisiin 1507—1518 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2) tullitariffin nimikkeisiin 2707 10, 2707 20, 2707 30 ja 2707 50 kuuluviin tuotteisiin;

3) tullitariffin nimikkeisiin 2710 11—2710 19 69 kuuluviin tuotteisiin; tullitariffin nimikkeisiin 2710 11 21, 2710 11 25 ja 2710 19 29 kuuluviin tuotteisiin kuitenkin vain, kun niitä siirretään pakkaamattomina tukkuerinä;

4) tullitariffin nimikkeeseen 2711 kuuluviin tuotteisiin lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeisiin 2711 11, 2711 21 ja 2711 29 kuuluvia tuotteita;

5) tullitariffin nimikkeeseen 2901 10 kuuluvat tuotteet;

6) tullitariffin nimikkeisiin 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 ja 2902 44 kuuluviin tuotteisiin;

7) tullitariffin nimikkeeseen 2905 11 00 kuuluviin tuotteisiin, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

8) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoai-

2 b §

Valmisteverotuslain (182/2010) 4, 8 ja 9 luvussa säädettyä valvonta- ja siirtojärjestelmää sovelletaan seuraaviin nestemäisiin polttoaineisiin:

1) tullitariffin nimikkeisiin 1507—1518 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

2) tullitariffin nimikkeisiin 2707 10, 2707 20, 2707 30 ja 2707 50 kuuluviin tuotteisiin;

3) tullitariffin nimikkeisiin 2710 11—2710 19 69 kuuluviin tuotteisiin; tullitariffin nimikkeisiin 2710 11 21, 2710 11 25 ja 2710 19 29 kuuluviin tuotteisiin kuitenkin vain, kun niitä siirretään pakkaamattomina tukkuerinä;

4) tullitariffin nimikkeeseen 2711 kuuluviin tuotteisiin lukuun ottamatta tullitariffin nimikkeisiin 2711 11, 2711 21 ja 2711 29 kuuluvia tuotteita;

5) tullitariffin nimikkeeseen 2901 10 kuuluviin tuotteisiin;

6) tullitariffin nimikkeisiin 2902 20, 2902 30, 2902 41, 2902 42, 2902 43 ja 2902 44 kuuluviin tuotteisiin;

7) tullitariffin nimikkeeseen 2905 11 00 kuuluviin tuotteisiin, jotka eivät ole synteettisesti tuotettuja, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoaineina;

8) tullitariffin nimikkeeseen 3824 90 99 kuuluviin tuotteisiin, jos ne on tarkoitettu käytettäväksi lämmitys- tai moottoripolttoai-

neina.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää valmisteverotuslain 1 ja 12 luvuissa säännellyn valvonta- ja siirtojärjestelmän soveltamisesta myös muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, ettei 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin lukuun ottamatta verotaulukossa mainittuja nestemäisiä polttoaineita sovelleta valmisteverotuslain 12 luvussa säädettyä tuotteiden siirtämistä koskevia säädöksiä, jos Suomi ja toinen Euroopan yhteisön jäsenvaltio ovat näin kahdenkeskisen sopimuksen perusteella sopineet.

3 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovolliseen sovelletaan *soveltuvin osin*, mitä valmisteverotuslaissa säädetään rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta, jollei 2 b §:stä muuta johdu.

4 §

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on suoritettava liitteen verotaulukon mukaisesti.

neina.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää valmisteverotuslain 4, 8 ja 9 luvussa *säädety*n valvonta- ja siirtojärjestelmän soveltamisesta myös muihin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, ettei 1 momentissa tarkoitettuihin tuotteisiin, lukuun ottamatta verotaulukossa mainittuja nestemäisiä polttoaineita, sovelleta valmisteverotuslain 4, 8 ja 9 luvussa säädettyä tuotteiden siirtämistä koskevia säännöksiä, jos Suomi ja toinen *unionin* jäsenvaltio ovat näin kahdenkeskisen sopimuksen perusteella sopineet.

3 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovolliseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään *verokausi-ilmoittajasta*, jollei 2 b §:stä muuta johdu.

4 §

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on suoritettava liitteen verotaulukon mukaisesti.

Jos kevyttä polttoöljyä, biopolttoöljyä tai raskasta polttoöljyä käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa, hiilidioksidivero on puolet verotaulukossa säädetystä.

Edellytyksenä verotaulukon R- tai T-lyhenteellä merkittyjen tuoteryhmien soveltamiselle on, että:

1) polttoaineiden raaka-aineet täyttävät 2 §:n 27 a kohdassa mainitun direktiivin mukaiset kestävyyskriteerit;

2) toiminnanharjoittaja käyttää kriteerien valvonnassa mainitun direktiivin mukaisia menetelmiä;

3) toiminnanharjoittajalla on järjestelmä, jolla varmistetaan raaka-ainetuotannon, ainetasemenetelmän ja kasvihuonepäästövähennyksen vaatimustenmukaisuus.

Verotaulukon mukaisia veroja sovelletaan nestemäisen polttoaineeseen, jota käytetään sellaisenaan tai jota käytetään seoksessa muun nestemäisen polttoaineen tai muun vastaavan moottori- ja lämmityspolttoaineen kanssa.

6 a §

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus vähentää verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta asianomaisen verokauden aikana moottoribensiinistä talteenotetuista hiilivedyistä verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen luovutuksen perusteella suoritettava valmistevero ja huoltovarmuusmaksu, joiden määrä on tämän lain liitteenä olevan verotaulukon tuoteryhmän 11 mukainen. Vähennys-oikeuden edellytyksenä on, että talteenotetut hiilivedyt nesteytetään bensiiniksi verottomassa varastossa.

6 a §

Valtuutetulla varastonpitäjällä on oikeus vähentää verokaudelta suoritettavasta valmisteverosta ja huoltovarmuusmaksusta asianomaisen verokauden aikana moottoribensiinistä talteenotetuista hiilivedyistä verolliseen ja huoltovarmuusmaksun alaiseen kulutukseen luovutuksen perusteella suoritettava valmistevero ja huoltovarmuusmaksu, joiden määrä on tämän lain liitteenä olevan verotaulukon tuoteryhmän 10 mukainen. Vähennys-oikeuden edellytyksenä on, että talteenotetut hiilivedyt nesteytetään bensiiniksi verottomassa varastossa.

9 §

Valmisteverottomia ja huoltovarmuusmaksuttomia ovat sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään:

4) polttoaineet, jotka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella; kalastusalusten polttoaineet ovat kuitenkin verottomia siltä osin kuin niitä käytetään 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettuun ammattimaiseen kalastukseen;

7) biopolttoöljy; sekä

9 a §

Edellä 9 §:n 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta tuotteista suoritettu vero käyttäjälle, jos polttoaineen on käyttänyt verottomaan tarkoitukseen muu kuin valtuutettu varastonpitäjä. *Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä tuotteiden käyttöpaikan tulliviranomaiselle.*

Edellä 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta alusliikenteen harjoittajalle aluksen saannotuun tarkoitukseen käyttämästä polttoaineesta suoritettu vero. *Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä aluksen kotipaikan tulliviranomaiselle.* Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää niistä alustyypeistä, alusryhmistä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävistä aluksista, jotka voivat hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varas-

9 §

Valmisteverottomia ja huoltovarmuusmaksuttomia ovat sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään:

4) polttoaineet, jotka käytetään alusliikenteen polttoaineena muuten kuin yksityisellä huvialuksella; kalastusaluksen polttoaineet ovat kuitenkin verottomia siltä osin kuin niitä käytetään ammattimaiseen kalastukseen;

(7 kohta kumotaan)

9 a §

Edellä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu hiilidioksidiveron alennus sekä 9 §:n 2, 3 ja 5 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta tuotteista suoritettu vero käyttäjälle, jos polttoaineen on käyttänyt verottomaan tai hiilidioksidiveron alennukseen oikeuttavaan tarkoitukseen muu kuin valtuutettu varastonpitäjä.

Edellä 9 §:n 4 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta alusliikenteen harjoittajalle polttoaineesta suoritettu vero. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää niistä alustyypeistä, alusryhmistä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävistä aluksista, jotka voivat hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

tonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Edellä 9 §:n 6 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta lentoliikenteen harjoittajalle ilma-aluksen sanottuun tarkoitukseen käyttämästä polttoaineesta suoritettu vero. *Jos ilma-aluksessa on käytetty lentobensiinin tai lentopetrolin sijasta muuta veronalaista polttoainetta, maksetaan palautus kuitenkin enintään lentobensiinin tai lentopetrolin veroa vastaavan määrän mukaan. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä ilma-aluksen kotipaikan tulliviranomaiselle.* Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tietty polttoainelaatu voidaan luovuttaa verottomasti valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta ilmailukäyttöön tai että jokin ilma-alustyyppi, ilma-alusryhmä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävä ilma-alus voi hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Palautusta haetaan kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoaineesta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa muilta kuin kalastusaluksilta. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta säädetään tai määrätään.

Edellä 9 §:n 6 kohdassa tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta lentoliikenteen harjoittajalle polttoaineesta suoritettu vero. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että tietty polttoainelaatu voidaan luovuttaa verottomasti valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta ilmailukäyttöön tai, että jokin ilma-alustyyppi, ilma-alusryhmä tai tiettyyn käyttötarkoitukseen käytettävä ilma-alus voi hankkia verotonta polttoainetta suoraan valtuutetun varastonpitäjän verottomasta varastosta tai muulla tavoin järjestettynä.

Palautusta haetaan kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä polttoaineesta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa muilta kuin kalastusaluksilta. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta.

Jollei palautuksen hakija esitä luotettavaa selvitystä polttoaineesta suoritetusta verosta ja huoltovarmuusmaksusta, veronpalautuksen määrä on:

1) moottoribensiinistä, etanolista, moottoribensiinin ja etanolin seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta liitteen verotaulukon tuoteryhmän 22 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

2) dieselöljystä tai biodieselöljystä, diesel-

öljyn ja biodieselöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta verotaulukon tuoteryhmän 57 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu;

3c) kevyestä polttoöljystä, biopolttoöljystä ja kevyen polttoöljy ja biopolttoöljyn seoksesta tai niitä korvaavasta tuotteesta verotaulukon tuoteryhmän 64 mukainen vero ja huoltovarmuusmaksu.

10 §

Ammattimaiseen kalastukseen käytettävän polttoaineen osalta 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettujen rekisteröintimerkintöjen on oltava voimassa polttoainetta hankittaessa ja käytettäessä.

*Veron palauttaminen ammattimaisille kasvi-
huoneviljelijöille*

10 a §

*Sillä, joka harjoittaa ammattimaisesti kasvi-
huoneviljelyä, on oikeus hakemuksesta saada takaisin ammattimaiseen kasvihuoneviljelyyn käyttämästään kevyestä polttoöljystä suoritettua polttoaineveroa 11 penniä litralta.*

Hakemus on tehtävä kasvihuoneviljelmän sijaintipaikan piiritullikamarille. Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi—kesäkuun ja erikseen heinä—joulukuun aikana käytetystä polttoöljystä. Palautusta on haettava viimeistään kuuden kuukauden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Jos kevyttä polttoöljyä on hakemuksessa tarkoitettuna ajanjaksona käytetty vähemmän kuin 10 000 litraa, ei palautusta kuitenkaan suoriteta.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronokaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta ja tietojenantovelvollisuudesta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovelleta valmisteverotuslain 8 ja 9 §:ää, jos valmiste-

10 §

Ammattimaiseen kalastukseen käytettävän polttoaineen osalta 2 §:n 25 kohdassa tarkoitettujen rekisteröintimerkintöjen on oltava voimassa polttoainetta hankittaessa ja käytettäessä.

(väliotsikko kumotaan)

(10 a § kumotaan)

11 a §

Biopolttoöljyn valmistajaan ei sovelleta valmisteverotuslain 21—29 §:ää, jos valmiste-

tun biopolttoöljyn määrä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa eikä biopolttoainetta siirretä Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja yhteisön ulkopuolisen maan välillä.

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä kotipaikkansa tullipiirille kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin soveltuvien osin valmisteverotuslain rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää Tullihallitus.

tetun biopolttoöljyn määrä on enintään 100 000 litraa kalenterivuodessa eikä biopolttoainetta siirretä Suomen ja toisen jäsenvaltion tai Suomen ja Euroopan unionin ulkopuolisen maan välillä.

Biopolttoöljyn valmistajan on tehtävä *tulli-viranomaiselle* kirjallinen ilmoitus verovelvolliseksi rekisteröitymistä varten. Verovelvolliseen sovelletaan muutoin valmisteverotuslain *verokausi-ilmoittajaa* koskevia säännöksiä.

Rekisteriä ylläpitää Tullihallitus.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain liitteen verotaulukon tuoteryhmien 50 ja 51 osalta lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2012. Ennen 1 päivää tammikuuta 2012 tuoteryhmissä 50 ja 51 tarkoitettuihin polttoaineisiin sovelletaan, mitä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain verotaulukossa (1305/2007) säädetään dieselöljystä.

Jos polttoöljy on käytetty ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä vuonna 2010 tai ennen sitä, sovelletaan kumottavaa 10 a §:ää.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Liite

*Voimassa oleva laki***VEROTAULUKKO**

Tuote	Tuoteryhmä	Perusvero	Lisävero	Huoltovarmuusmaksu
Moottoribensiini snt/l				
— reformuloitu rikitön	11	57,24	4,78	0,68
— muu laatu	21	59,89	4,78	0,68
Dieselöljy snt/l				
— rikitön	31	30,67	5,38	0,35
— muu laatu	41	33,32	5,38	0,35
Kevyt polttoöljy snt/l	51	2,94	5,41	0,35
Raskas polttoöljy snt/kg	61	—	6,42	0,28
Lentopetroli snt/l	71	33,32	5,38	0,35
Lentobensiini snt/l	81	37,54	4,78	0,68

*Ehdotus***VEROTAULUKKO**

Tuote	Tuoteryhmä	Energiasisältövero	Hiihidioksidivero	Huoltovarmuusmaksu	Yhteensä
Moottoribensiini snt/l	10	50,36	11,66	0,68	62,70
Pienmoottoribensiini snt/l	11	30,36	11,66	0,68	42,70
Bioetanol i snt/l	20	33,05	7,65	0,68	41,38
Bioetanol i R snt/l	21	33,05	3,83	0,68	37,56
Bioetanol i T snt/l	22	33,05	0,00	0,68	33,73
MTBE snt/l	23	40,91	9,48	0,68	51,07
MTBE R snt/l	24	40,91	8,43	0,68	50,02
MTBE T snt/l	25	40,91	7,39	0,68	48,98
TAME snt/l	26	44,06	10,21	0,68	54,95
TAME R snt/l	27	44,06	9,29	0,68	54,03
TAME T snt/l	28	44,06	8,37	0,68	53,11
ETBE snt/l	29	42,49	9,84	0,68	53,01
ETBE R snt/l	30	42,49	8,02	0,68	51,19
ETBE T snt/l	31	42,49	6,20	0,68	49,37
TAAE snt/l	32	45,64	10,57	0,68	56,89
TAAE R snt/l	33	45,64	9,04	0,68	55,36
TAAE T snt/l	34	45,64	7,51	0,68	53,83

Biobensiini snt/l	38	50,36	11,66	0,68	62,70
Biobensiini R snt/l	39	50,36	5,83	0,68	56,87
Biobensiini T snt/l	40	50,36	0,00	0,68	51,04
Dieselöljy snt/l	50	30,70	13,25	0,35	44,30
Dieselöljy para snt/l	51	24,00	12,51	0,35	36,86
Biodieselöljy snt/l	52	28,14	12,14	0,35	40,63
Biodieselöljy R snt/l	53	28,14	6,07	0,35	34,56
Biodieselöljy T snt/l	54	28,14	0,00	0,35	28,49
Biodieselöljy P snt/l	55	24,00	12,51	0,35	36,86
Biodieselöljy P R snt/l	56	24,00	6,26	0,35	30,61
Biodieselöljy P T snt/l	57	24,00	0,00	0,35	24,35
Kevyt polttoöljy snt/l	60	10,35	8,00	0,35	18,70
Kevyt polttoöljy rikitön snt/l	61	7,70	8,00	0,35	16,05
Biopolttoöljy snt/l	62	7,70	8,00	0,35	16,05
Biopolttoöljy R snt/l	63	7,70	4,00	0,35	12,05
Biopolttoöljy T snt/l	64	7,70	0,00	0,35	8,05
Raskas polttoöljy snt/kg	71	8,79	9,72	0,28	18,79
Lentopetroli snt/l	81	54,76	12,74	0,35	67,85
Lentobensiini snt/l	91	49,88	11,30	0,68	61,86
Metanoli snt/l	100	25,18	5,83	0,68	31,69
Metanoli R snt/l	101	25,18	2,92	0,68	28,78
Metanoli T snt/l	102	25,18	0,00	0,68	25,86

2.

Laki**sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 12 §:n 4 momentti,

muutetaan lain ruotsinkielinen nimike, 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2, 5, 15 ja 16 kohta, 2 a ja 4 §, 5 §:n 2 momentti, 8 §:n 6 momentti, 8 a §:n 2 momentti, 8 a §:n 4 momentin ruotsinkielinen sanamuoto, 9 §:n 3 momentti, 14 ja 16 §, 17 §:n 3 momentti, 20—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti sekä liite,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2, 5, 15 ja 16 kohta, 2 a, 14, 20 ja 22 § sekä liite laissa 1306/2007, 5 §:n 2 momentti, 8 §:n 6 momentti ja 8 a §:n 2 ja 4 momentti laissa 1168/2002, 21 § osaksi viimeksi mainitussa laissa sekä 16 § ja 23 §:n 1 momentti laissa 447/2005, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1306/2007, uusi 17—20 kohta, 15 §:ään siitä lailla 447/2005 kumotun tilalle uusi 1 momentti sekä lakiin uusi 20 a, 20 b ja 21 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Sähköstä, kivihiilestä, maakaasusta, mäntyöljystä, eräistä energiatuotteista ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona perusveroa ja lisäveroa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

1 §

Sähköstä, kivihiilestä, *polttoturpeesta*, maakaasusta, mäntyöljystä ja 2 a §:ssä tarkoitetuista tuotteista on suoritettava valtiolle valmisteverona *energiasisältöveroa*, *hiilidioksidiveroa* ja *energiaveroa* sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *energiatuotteella*:

a) tullitariffin nimikkeeseen 2701 kuuluvaa kivihiiltä; kivihiilellä tarkoitetaan myös tullitariffin nimikkeeseen 2702 kuuluvaa ruskohiiltä, tullitariffin nimikkeeseen 2704 kuuluvaa kivihiilestä, ruskohiilestä tai turpeesta saatua koksia;

b) tullitariffin nimikkeeseen 2705 kuuluvia tuotteita;

c) tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluvaa kaasumaista maakaasua;

2 §

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *energiatuotteella*

a) tullitariffin nimikkeeseen 2701 kuuluvaa kivihiiltä; kivihiilellä tarkoitetaan myös tullitariffin nimikkeeseen 2702 kuuluvaa ruskohiiltä, tullitariffin nimikkeeseen 2704 kuuluvaa kivihiilestä, ruskohiilestä tai turpeesta saatua koksia;

b) *polttoturvetta*, jolla tarkoitetaan *tullitariffin nimikkeeseen 2703 kuuluvaa palaturvetta* ja *jrysinpolttoturvetta*;

c) tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluvaa kaasumaista ja *tullitariffin nimikkeeseen 2711 11 00 kuuluvaa nesteytettyä* maakaasua;

d) tullitariffin nimikkeeseen 3803 00 10 kuuluvaa raakamäntyöljyä;

5) *verkonhaltijalla* sähkömarkkinalain 3 §:n 8 ja 9 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijaa;

15) *metsähakkeella* metsässä hakkuiden yhteydessä syntyvistä puutähteistä, kuten latvuksista, oksista, neulasista, lehdistä, kannoista ja juurakoista syntyvää polttohaketta, joka valmistetaan metsässä, terminaalissa tai tehtaalla; *sekä*

16) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia.

2 a §

Edellä 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettujen energiatuotteiden lisäksi, *turvetta lukuun ottamatta*, kaikki muut kaasumaiset ja kiinteät hiilivedyt, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verokannan mukaisesti.

4 §

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on suoritettava tämän lain liitteenä olevan verotaulukon mukaan. *Sähkön vero on porrastettu*

d) tullitariffin nimikkeeseen 3803 00 10 kuuluvaa raakamäntyöljyä;

5) *sähköverkonhaltijalla* sähkömarkkinalain 3 §:n 8 tai 9 kohdassa tarkoitettua verkonhaltijaa;

15) *metsähakkeella* metsässä hakkuiden yhteydessä syntyvistä puutähteistä, kuten latvuksista, oksista, neulasista, lehdistä, kannoista ja juurakoista syntyvää polttohaketta, joka valmistetaan metsässä, terminaalissa tai tehtaalla;

16) *hiilivedyllä* orgaanisia yhdisteitä, jotka koostuvat hiilestä ja vedystä tai tuotteita, jotka sisältävät hiilivetyseoksia;

17) *maakaasun siirtoverkolla* maakaasumarkkinalain (508/2000) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua maakaasun siirtoverkkoa;

18) *maakaasuverkonhaltijalla* maakaasumarkkinalain 3 §:n 6 kohdassa tarkoitettua maakaasuverkkotoimintaa harjoittavaa toiminnanharjoittajaa, joka harjoittaa maakaasun siirtotoimintaa maakaasun siirtoverkossa;

19) *rekisteröidyllä käyttäjällä* sellaista luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää maakaasua tässä laissa tarkoitettuun verotomaan tarkoitukseen, ja joka on rekisteröitynyt verovelvolliseksi tulliviranomaiselle;

20) *lämmityksellä* polttoaineiden käyttöä polttotarkoituksiin.

2 a §

Edellä 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen energiatuotteiden lisäksi kaikki muut kaasumaiset ja kiinteät hiilivedyt, joita käytetään tai jotka on tarkoitettu käytettäväksi taikka joita myydään lämmitykseen, on verotettava verotaulukossa säädetyn vastaavan lämmityspolttoaineen verokannan mukaisesti.

Verovelvollinen on se, joka luovuttaa tai käyttää itse 1 momentissa tarkoitettuja polttoaineita lämmitykseen.

4 §

Valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on suoritettava *liitteen* verotaulukon 1 tai 2 mukaisesti.

veroluokkaan I ja veroluokkaan II.

Veroluokan II veroa suoritetaan sähköstä, joka käytetään teollisuudessa ja joka voidaan sinne toimitettaessa erikseen mitata. Muusta sähköstä veroa on suoritettava veroluokan I mukaisesti.

Verotaulukon 2 veroluokan II veroa suoritetaan sähköstä, joka käytetään teollisuudessa ja joka voidaan sinne toimitettaessa erikseen mitata. Muusta sähköstä veroa on suoritettava veroluokan I mukaisesti.

Jos kivihiihtä tai maakaasua käytetään yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa, hiilidioksidivero on puolet verotaulukossa säädetystä.

5 §

Sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, sähköveroa ja huoltovarmuusmaksua ei kuitenkaan ole velvollinen suorittamaan:

1) *se, joka tuottaa sähköä alle kahden megavolttiampeerin tehoisessa generaattorissa eikä sähköä siirretä sähköverkkoon;*

2) *se, joka tuottaa sähköä aluksessa, junassa, autossa tai muussa kuljetusvälineessä kulkuneuvon omiin tarpeisiin.*

5 §

Sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, sähköveroa ja huoltovarmuusmaksua ei kuitenkaan ole velvollinen suorittamaan *se, joka tuottaa sähköä:*

1) *enintään 50 kilovolttiampeerin tehoisessa generaattorissa tai useiden sähköntuotantolaitteistojen muodostamalla enintään 50 kilovolttiampeerin nimellistehoisella kokonaisuudella;*

2) *yli 50 kilovolttiampeerin mutta enintään 2000 kilovolttiampeerin tehoisessa generaattorissa eikä sähköä siirretä verkkoon;*

3) *aluksessa, junassa, autossa tai muussa kuljetusvälineessä kulkuneuvon omiin tarpeisiin.*

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tuesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa (1469/1994) tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta ja tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään *tai määrätään.*

8 §

Jollei tässä laissa toisin säädetä, *tukeen sovelletaan*, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta ja tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin.

8 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa siitä vähennetään *edellä* 8 §:ssä tarkoitettu tuki, johon yritys on tilikauden aikana ollut oikeutettu sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 10 a §:ssä

8 a §

Edellä 1 momentissa tarkoitettua maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa siitä vähennetään 8 §:ssä tarkoitettu tuki, johon yritys on tilikauden aikana ollut oikeutettu, *14 ja 22 §:ssä* tarkoitettut veronpalautukset sekä nestemäisten polttoaineiden valmisteve-

tarkoitettujen veronpalautukset. Jos yritys on luovuttanut tilikauden aikana tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, yrityksen niistä suorittamia tai niihin sisältyviä veroja ei oteta huomioon maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa.

rosta annetun lain 9 a §:ssä ja maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 §:ssä tarkoitettujen veronpalautukset. Jos yritys on luovuttanut tilikauden aikana tässä pykälässä tarkoitettuja tuotteita, yrityksen niistä suorittamia tai niihin sisältyviä veroja ei oteta huomioon maksettujen valmisteverojen määrää laskettaessa.

9 §

Edellä 1 momentissa mainittuun verkonhaltijaan ja sähköntuottajaan sekä 5 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan muutoin soveltuvin osin valmisteverotuslain rekisteröityä elinkeinonharjoittajaa koskevia säännöksiä, lukuun ottamassa mainitun lain 8 ja 9 §:ää, ellei tässä laissa toisin säädetä.

9 §

Edellä 1 momentissa mainittuun verkonhaltijaan ja sähköntuottajaan sekä 5 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan, *mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta*.

12 §

Kivihiilen valmisteverottomuudesta ja huoltovarmuusmaksuttomuudesta on lisäksi voimassa, mitä valmisteverotuslain 16 §:n 1 ja 3–5 kohdassa säädetään.

12 §

(4 mom. kumotaan)

14 §

Jos muu kuin valtuutettu varastonpitäjä on käyttänyt kivihiiltä 12 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, toteutetaan verottomuus palauttamalla suoritettu vero hakemuksesta käyttäjälle. Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä kivihiilen käyttöpaikan tulliviranomaiselle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä kivihiilestä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa käyttöajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotus-

14 §

Jos muu kuin valtuutettu varastonpitäjä on käyttänyt kivihiiltä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla tai 12 §:n 1 momentin 1 tai 3 kohdassa verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, toteutetaan *veronalennus tai* verottomuus palauttamalla suoritettu vero *tai osa verosta* hakemuksesta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä kivihiilestä. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa käyttöajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Palautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmistevero-

laissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

tuslaissa tai sen nojalla veronoikaisusta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

15 §

Se, joka käyttää laitoksessa polttoturvetta lämmöntuottamiseen, on velvollinen suorittamaan valmisteveroa liitteen verotaulukon 2 mukaisesti.

16 §

Vero määrätään mäntyöljystä kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännöksiin mukaan, jona mäntyöljy on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta laitoksesta sen sijaintipaikan tullipiirille. Verokautena pidetään kalenterikuukautta.

16 §

Vero määrätään *polttoturpeesta ja mäntyöljystä* kultakin verokaudelta sinä päivänä voimassa olevien säännöksiin mukaan, jona *polttoturve tai mäntyöljy* on käytetty 15 §:ssä mainittuun tarkoitukseen. Edellä 15 §:ssä tarkoitetun käyttäjän on annettava veroilmoitus erikseen jokaisesta laitoksesta *tulliviranomaiselle*. Verokautena pidetään kalenterikuukautta.

17 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan muutoin *soveltuvien osin*, mitä valmisteverotuslaissa *rekisteröidystä elinkeinonharjoittajasta säädetään lukuun ottamatta mainitun lain 8 ja 9 §:n säännöksiä, ellei tässä laissa toisin säädetä*.

17 §

Edellä 1 momentissa *mainittuun* verovelvolliseen sovelletaan muutoin, mitä valmisteverotuslaissa säädetään *verokausi-ilmoittajasta*.

20 §

Maakaasun valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan se, joka tuo Euroopan yhteisön ulkopuolelta maahan maakaasua.

20 §

Maakaasun *siirtoverkkoon sovelletaan valmisteverotuslain verotonta varastoa koskevia säännöksiä ja maakaasuverkonhaltijan valmisteverotuslain valtuutettua varastonpitäjää koskevia säännöksiä lukuun ottamatta valmisteverotuslain 21—29 §:ää*.

20 a §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään, maakaasun valmisteveroa ja huoltovarmuusmaksua on velvollinen suorittamaan maakaasuverkonhaltija ja rekisteröity käyttä-

jä.

20 b §

Sen lisäksi, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verotettavista määristä, vero ja huoltovarmuusmaksu määrätään rekisteröidylle käyttäjälle verokauden aikana verolliseen tarkoitukseen käytetystä maakaasusta.

21 §

Valmisteverotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on maakaasu, joka käytetään:

- 1) teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;
- 2) energialähteenä öljynjalostusprosessissa;
- 3) sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä.

21 §

Verotonta ja huoltovarmuusmaksutonta on maakaasu, joka käytetään:

- 1) teollisessa tuotannossa raaka-aineena tai apuaineena taikka välittömästi ensikäytössä tavaran valmistuksessa;
- 2) energialähteenä öljynjalostusprosessissa;
- 3) sähköntuotannossa ja erillisen sähköntuotannon ylösajossa, alasajossa tai tuotantovalmiuden ylläpitämisessä, lukuun ottamatta 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua sähköntuotantoa.

Maakaasuverkonhaltija tai valtuutettu varastonpitäjä saa luovuttaa maakaasua verotta, jos luovutuksensaaja on rekisteröity käyttäjä.

21 a §

Maakaasuverkonhaltijan on rekisteröidyttävä verovelvolliseksi tulliviranomaiselle kirjallisesti.

Se, joka käyttää maakaasua verottomaksi säädettyyn tarkoitukseen, voi hakeutua rekisteröidyksi käyttäjäksi kunkin käyttöpaikan osalta erikseen. Rekisteröidyn käyttäjän on peruutettava rekisteröityminen, kun sillä ei enää ole 21 §:ssä tarkoitettua verotonta käyttöä.

Rekisteröityyn käyttäjään sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään verokausi-ilmoittajasta.

Tulliviranomainen saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa rekisteröidyksi käyttäjäksi rekisteröityneiden nimet ja yhteystiedot maakaasuverkonhaltijalle ja maakaasun valtuutetulle varastonpitäjälle.

Tullihallitus voi antaa tarkempia määräyksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rekisteröintimenettelyistä.

22 §

Edellä 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus toteutetaan palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero käyttäjälle.

Hakemus veron palauttamiseksi on tehtävä maakaasun käyttöpaikan tulliviranomaiselle. Palautusta voi hakea kalenterivuoden tai erikseen tammi-kesäkuun ja heinä-joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta on haettava kolmen vuoden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautusta ei makseta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa. Palautuksen maksuajankohdasta voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla veronkorotuksesta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta, muutoksenhausta sekä valmisteverosta muutoinkin säädetään tai määrätään.

23 §

Siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä, sähkön, kivihiilen ja mäntyöljyn valmisteveron verovelvollisuudesta samoin kuin verovelvollisia koskevista luvista ja vakuuksista, tuotteiden veronalaisuudesta, yhteisön ulkopuolelta tuotavien tuotteiden verottamisesta, veron määräämisen ajankohdasta, verotettavista määristä, verottomaan varastoon palautetuista tuotteista, veroilmoituksen antamisesta, veron määräämisestä, suorittamisesta ja maksuunpanosta, muutoksenhausta, veron palauttamisesta, verovelvollisen kirjanpitovelvollisuudesta, tarkastuksesta ja tietojenantovelvollisuudesta sekä muutoinkin on soveltuvin osin voimassa, mitä valmisteverotuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään.

22 §

Edellä 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu hiilidioksidiveron alennus ja 21 §:ssä tarkoitettu verottomuus voidaan toteuttaa palauttamalla hakemuksesta maakaasusta suoritettu vero tai osa verosta käyttäjälle.

Palautusta voi hakea kalenterivuoden taikka erikseen tammi-kesäkuun ja erikseen heinä-joulukuun aikana käytetystä maakaasusta. Palautusta on haettava viimeistään kolmen vuoden kuluessa edellä mainitun ajanjakson päättymisestä. Palautuksen edellytyksenä on, että hakija esittää luotettavan selvityksen tuotteiden verottomasta käytöstä. Veronpalautus maksetaan sinä ajankohtana voimassa olleen verotaulukon mukaisesti, jolloin tuotteet on hankittu. Veronpalautusta ei suoriteta, jos palautettava määrä on alle 330 euroa.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, veron palauttamiseen sovelletaan, mitä valmisteverotuslaissa säädetään veronkorotuksesta, jälkiverotuksesta, veronkorotuksesta, kirjanpitovelvollisuudesta, tietojen tarkastamisesta, tietojenantovelvollisuudesta ja muutoksenhausta.

23 §

Siltä osin kuin tässä laissa ei toisin säädetä, sovelletaan valmisteverotuslakia. Sähkön, polttoturpeeseen ja mäntyöljyyn ei kuitenkaan sovelleta valmisteverotuslain 21–29 §:ää eikä 8 luvun säännöksiä.

Jos toisesta jäsenvaltiosta lähetettyjä tuotteita tuo tai vastaanottaa Suomessa muu kuin valtuutettu varastonpitäjä tai rekisteröity vastaanottaja, sovelletaan niitä valmisteverotuslain säännöksiä, jotka koskevat toisessa jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettuja tuotteita.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .
Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä

lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Liite

Voimassa oleva laki

VEROTAULUKKO

Tuote	Tuote-ryhmä	Perus-vero	Lisä-vero	Huolto-varmuus-maksu
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	—	0,87	0,013
— veroluokka II	2	—	0,25	0,013
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	3	—	49,32	1,18
Maakaasu, kaasumainen euroa/MWh	5	—	2,016	0,084
Mäntyöljy snt/kg	6	6,70	—	—

Ehdotus

VEROTAULUKKO 1

Tuote	Tuote-ryhmä	Energiasisältö-vero	Hiilidioksidi-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Kivihiili, kivihiilibriketit, kivihiilestä valmistetut kiinteät polttoaineet euroa/t	1	54,54	72,37	1,18	128,09
Maakaasu, euroa/MWh	2	7,70*	5,94	0,084	13,724

*Maakaasun energiasisältövero on 3,00 euroa/MWh 1.1.2011—31.12.2012 ja 5,50 euroa/MWh 1.1.2013—31.12.2014.

VEROTAULUKKO 2

Tuote	Tuote-ryhmä	Energia-vero	Huolto-varmuus-maksu	Yhteensä
Sähkö snt/kWh				
— veroluokka I	1	1,69	0,013	1,703
— veroluokka II	2	0,69	0,013	0,703
Mäntyöljy snt/kg	3	18,79	0	18,79
Polttoturpe euroa/MWh	4	3,90*	0	3,90

*Polttoturpeen vero on 1,90 euroa/MWh 1.1.2011—31.12.2012 ja 2,90 euroa/MWh 1.1.2013—31.12.2014.

3.

Laki**ajoneuvoverolain 11 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoverolain (1281/2003) 11 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

11 §

Käyttövoimavero

Käyttövoimavero

Ajoneuville, jota käytetään muulla voimalla tai polttoaineella kuin moottoribensiinillä, määrätään käyttövoimaveroa. Käyttövoimaveron määrä päivää kohden on:

1) henkilöautosta (M₁- ja M₁G-luokka) ja kaksikäyttöautosta (N₁-luokka) sekä ajoneuvosta, joka siihen tehtyjen katsastamattomien muutosten johdosta vastaa käyttötarkoitukseltaan lähinnä henkilöautoa, 6,7 senttiä jokaiselta kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta;

2) pakettiautosta (N₁- ja N₁G-luokka), matkailuautosta (M₁-luokka) ja huoltoautosta (M₁-, N₁-, N₂-, N₃-, M₁G-, N₁G-, N₂G- ja N₃G-luokka) 0,9 senttiä jokaiselta kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta;

3) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), jossa ei käytetä perävaunua, jokaiselta kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta 1,0 senttiä 12 000 kilogramman kokonaisuudessaan saakka ja jokaiselta tämän massan ylittävältä kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta 2,2 senttiä, jos ajoneuvossa on kaksi akselia. Vero on jokaiselta ko-

Ajoneuville, jota käytetään muulla voimalla tai polttoaineella kuin moottoribensiinillä, määrätään käyttövoimaveroa. Käyttövoimaveron määrä päivää kohden on:

1) henkilöautosta (M₁- ja M₁G-luokka), kaksikäyttöautosta (N₁-luokka) sekä ajoneuvosta, joka siihen tehtyjen katsastamattomien muutosten johdosta vastaa käyttötarkoitukseltaan lähinnä henkilöautoa, 5,5 senttiä jokaiselta kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta;

2) poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, käyttövoimaveron määrä päivää kohden on jokaiselta kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta:

a) 1,5 senttiä, jos ajoneuvon käyttövoima on sähkö;

b) 0,5 senttiä, jos ajoneuvon käyttövoima on sähkö ja moottoribensiini;

c) 4,9 senttiä, jos ajoneuvon käyttövoima on sähkö ja dieselöljy;

d) 3,1 senttiä, jos ajoneuvon käyttövoima on metaanista koostuva polttoaine;

3) pakettiautosta (N₁- ja N₁G-luokka), matkailuautosta (M₁-luokka) ja huoltoautosta (M₁-, N₁-, N₂-, N₃-, M₁G-, N₁G-, N₂G- ja N₃G-luokka) 0,9 senttiä jokaiselta kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta;

4) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), jossa ei käytetä perävaunua, jokaiselta kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta 0,6 senttiä 12 000 kilogramman kokonaisuudessaan saakka ja jokaiselta tämän massan ylittävältä kokonaisuudessaan alkavalta sadalta kilogrammalta 1,3 senttiä, jos ajoneuvossa on kaksi akselia; vero on jokaiselta ko-

konaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta 1,3 senttiä, jos ajoneuvossa on kolme akselia, 1,2 senttiä, jos ajoneuvossa on neljä akselia, ja 1,1 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia;

4) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), joka on varustettu ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, 3,1 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta, jos ajoneuvossa on kaksi akselia, 2,3 senttiä, jos akseleita on kolme, 2,0 senttiä, jos akseleita on neljä, ja 1,8 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia;

5) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), joka on varustettu ja jota käytetään varsinaisen tai keskiakseliperävaunun vetoon, 3,1 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta, jos ajoneuvossa on kaksi akselia, 2,5 senttiä, jos akseleita on kolme, 2,3 senttiä, jos akseleita on neljä, ja 2,0 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia.

konaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta 0,8 senttiä, jos ajoneuvossa on kolme akselia, 0,7 senttiä, jos ajoneuvossa on neljä akselia, ja 0,6 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia;

5) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), joka on varustettu ja jota käytetään puoliperävaunun vetoon, 2,2 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta, jos ajoneuvossa on kaksi akselia, 1,3 senttiä, jos akseleita on kolme, 1,2 senttiä, jos akseleita on neljä, ja 1,0 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia;

6) kuorma-autosta (N₂-, N₃-, N₂G- ja N₃G-luokka), joka on varustettu ja jota käytetään varsinaisen tai keskiakseliperävaunun vetoon, 2,1 senttiä jokaiselta kokonaismassan alkavalta sadalta kilogrammalta, jos ajoneuvossa on kaksi akselia, 1,4 senttiä, jos akseleita on kolme, 1,3 senttiä, jos akseleita on neljä, ja 1,2 senttiä, jos ajoneuvossa on viisi akselia tai useampia.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 , kuitenkin siten, että 11 §:n 1 momen-
tin 2 kohta tulee voimaan valtioneuvoston
asetuksella säädettävänä ajankohtana.*

*Päivää kohden kannettava veron määrä
lasketaan lain voimaan tullessa voimassa ol-
leiden säännösten mukaisesti 31 päivään jou-
luukuuta 2011.*

*Lain 11 §:n 1 momentin 2 kohtaa sovelle-
taan ensimmäisen kerran laskettaessa veron
päivää kohden kannettavaa määrää ajalta,
joka alkaa vuoden kuluttua säännöksen voi-
maantulosta.*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.*

5.

Laki**maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) 1 §:n 3 momentti, 2 §:n 2 kohta ja 4 §, sellaisena kuin niistä on 4 § laissa 919/2008, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

1 §

*Lain soveltamisala**Lain soveltamisala*

Tätä lakia ei sovelleta ammattimaiseen kasvihuoneviljelyyn silloin, kun *kasvihuoneviljelijä olisi oikeutettu saamaan valmisteveron palautusta nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 10 a §:n perusteella, eikä silloin, kun kasvihuoneviljelyssä käytetystä sähköstä maksetaan valmisteveroa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) liitteenä olevan verotaulukon veroluokan II mukaisesti.*

Tätä lakia ei sovelleta ammattimaiseen kasvihuoneviljelyyn silloin, kun kasvihuoneviljelyssä käytetystä sähköstä maksetaan valmisteveroa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1260/1996) liitteen verotaulukon 2 veroluokan II mukaisesti.

2 §

2 §

*Määritelmät**Määritelmät*

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *Euroopan unionin suorilla tuilla viljelijöille maksettavaa tukea, josta säädetään yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (ETY) N:o 2019/93, (EY) N:o 1452/2001, (EY) N:o 1453/2001, (EY) N:o 1454/2001, (EY) N:o 1868/94, (EY) N:o 1251/1999, (EY) N:o 1254/1999, (EY) N:o 1673/2000, (ETY) N:o 2358/71 ja (EY) N:o 2529/2001 muuttamisesta annetun neuvoston*

2) *Euroopan unionin suorilla tuilla yhteisen maatalouspolitiikan suoria tukijärjestelmiä koskevista yhteisistä säännöistä ja tietyistä viljelijöiden tukijärjestelmistä sekä asetusten (EY) N:o 1290/2005, (EY) N:o 247/2006, (EY) N:o 378/2007 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1782/2003 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 III ja IV osastossa tarkoitettuja tukia;*

asetuksen (EY) N:o 1782/2003 osastoissa III ja IV;

4 §

Veronpalautuksen määrä

Hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden aikana maataloudessa käyttämästään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä 5,85 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 2,75 senttiä kilogrammalta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua verotetusta sähköstä 0,62 senttiä kilowattitunnilta.

4 §

Veronpalautuksen määrä

Hakijalle palautetaan valmisteveroa verovuoden aikana maataloudessa *käytetystä*, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua Suomessa verotetusta kevyestä polttoöljystä 13,20 senttiä litralta ja raskaasta polttoöljystä 14,85 senttiä kilogrammalta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettua verotetusta sähköstä 1,0 senttiä kilowattitunnilta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan siihen kevyeen ja raskaaseen polttoöljyyn sekä sähköön, joka käytetään lain voimaantulon jälkeen.

Ammattimaisessa kasvihuoneviljelyssä ennen tämän lain voimaantuloa käytetyn polttoöljyn valmisteveron palautuksesta säädettään nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain 10 a §:ssä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.